

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

–Ediție online–

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

COPERTA 2

Firmei S.C. PASAGER IMPORT EXPORT SRL, str. Agricultorilor nr. 1/ Flora Parc, Cluj – Napoca, manager Teofil Mandruțiu.

Revista Agora literară a Ligii Scriitorilor din România este un proiect realizat și cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj – Napoca.

Redacția nu își asumă răspunderea pentru materialele autorilor.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

CUPRINS:

PAGINA 1.....	8
Ionuț ȚENE	8
PAGINA 2.....	10
Nicolae Vălăreanu SÂRBU	10
Poeme de Nicolae Vălăreanu SÂRBU	11
PAGINA 3.....	18
Liviu BAITEL	18
Al. Florin ȚENE.....	18
Gavril MOISA.....	19
Sonia TARȚA	20
Pagina 4.....	22
Al. Florin ȚENE.....	22
Pagina 5.....	24
Ion TUDOSE.....	27
Pagina 6.....	29
Mircea DAROȘI.....	29
Pagina 7.....	31
Ana SOFRONI.....	32
Pagina 8.....	36
George PETROVAI	36
Pagina 9.....	38
Pagina 10.....	42
Ionuț CARAGEA	42
Lucia-Elena LOCUSTEANU	43
Pagina 11.....	45
Ion NĂLBITORU	45

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 12.....	48
Ioan MITITEAN	48
Pagina 13.....	52
Ionuț ȚENE	52
Sibiana ANTOCHE.....	53
Pagina 14.....	55
Vasile MOLDOVAN	55
Iulian PATCA.....	57
Pagina 15.....	59
Al. Florin ȚENE.....	59
C-tin ARDELEANU	60
Pagina 16.....	62
Cristina SAVA.....	62
Pagina 17.....	67
Octavian MIHALCEA	67
Zenovia ZAMFIR	68
Pagina 18.....	71
Anton ILICA	71
Ana-Cristina POPESCU.....	72
Pagina 19.....	74
Pagina 20.....	76
Corina MATEI GHERMAN	76
Lhana ROMA-NOVA	77
Corina Ligia PĂTRAȘCU.....	78
Pagina 21.....	81
Anca IONIȚĂ POPESCU.....	81
Carmena BĂINȚAN	83

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 22.....	84
Vasile MOLDOVAN	84
Pagina 23.....	87
Al. Florin ȚENE.....	87
Pagina 24.....	90
Lili CRĂCIUN	90
Mariana POPA.....	90
Pagina 25.....	93
Cezarina ADAMESCU.....	93
Pagina 26.....	97
Mihai TUDOR.....	97
Pagina 27.....	100
Mariana BENDOU.....	100
Pagina 28.....	103
Rodica OROS	103
Pagina 29.....	105
Mircea Dorin ISTRATE	105
Pagina 30.....	108
Voichița PĂLĂCEAN-VEREȘ.....	108
Pagina 31.....	111
Liviu ZANFIRESCU	113
Pagina 32.....	114
PREMIILE LIGII SCRITORILOR PENTRU CĂRȚILE APĂRUTE ÎN ANUL EDITORIAL 2020	114

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Publicație editată de LIGA SCRITORILOR din ROMÂNIA

Consiliul director: Ion CONSTANTINESCU,
Gavril MOISA, Al. FlorinȚENE

Redactor șef: Iulian PATCA

Artist plastic: Lazăr MORCAN

Colegiul consultativ: Ionuț ȚENE (Cluj),
Lucia BIBARTȚ (Arad),
Negoiță K. DUMITRU (Buzău), Doina
DRĂGAN (Timișoara), Doina DRĂGUȚ
(Craiova), Corina Matei GHERMAN (Iași),
Mihai ȘTIRBU (Iași), Vasilica MITREA
(Constanța), Ligya DIACONESCU (Rm.Vâlcea),
POPESCU C.Viorica (Brașov), Radu VIDA (Cluj),
Ion VELICA (Petroșani), Mircea Dorin
ISTRATE (Târgu Mureș), Adrian MITROI
(Pitești), Nicolae COSMESCU (Pitești) și
Voichița Pălăcean VEREȘ (Cluj),

Corespondenți din străinătate: Florentin
SMARANDACHE (SUA), Augustin OASTACE
(Germania), Vasile COCARCEA (R. Moldova),
Mariana ZAVATI GARDNER (Anglia), și George
ROCA (Australia).

Stimați colaboratori,

Propunerile Dvs. pentru următorul număr se primesc prin e-mail până la data 15 mai 2021, cu mențiunea „**PENTRU REVISTA AGORA LITERARĂ**”. Pentru detalii sunați la 0749 – 930142 sau trimiteți materiale prin e-mail iulianpatca@yahoo.com

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

CASETA REDACȚIONALĂ

Culegere: Eva Andreea FĂLCUȘAN

Tehnoredactare: Dinu Virgil URECHE

Redacția și administrația: Cluj-Napoca,
Casa Artelor, str. Ion Meșter, nr. 3, bl. G, sc. 6,
ap. 54 Telefon: 0264-421209,0740-281798,
e-mail: ligascriitorilor@gmail.com;
ISSN 1844-2293

Imprimarea: Editura NAPOCA STAR, 0264 - 432547

PENTRU O ISTORIE ADEVĂRATĂ

Nu a fost o surpriză pentru mine, ca nepoata lui Arsenie Boca să se revolte față de acuzațiile promovate de Tatiana Niculescu Bran, în biografia dedicată Sfântului Ardealului. Istoria scrisă doar pe informații colportate calomnios de fosta securitate nu este istorie, ci propagandă și ideologie. Dr. psihiatru Zoe Maria Dăian a analizat-o dur și corect pe Tatiana Niculescu-Bran, fosta purtătoare de cuvânt a lui Klaus Iohannis, și a ajuns la concluzia că trebuie să o reclame la CNSAS pentru falsificarea biografiei Sfântului Ardealului și batjocurile din zona fetidului sexual confecționate de Securitate și răspândite de aceasta public cu privire la Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului. Mai nou istoria se compune de scribi cum dorea conducerea NKVD a securității comuniste? „Autoarea a preluat de la CNSAS materiale cu conținut obscen”, reclamă Zoe Dăian în plângerea sa adresată Colegiului, în care mai arată și că Tatiana Niculescu Bran „nu a respectat metodologia și etica cercetării științifice și prin urmare a falsificat biografia unchiului meu”. Nepoata Părintelui Arsenie Boca nu exclude ca pseudo-biografia Tatianeii Niculescu-Bran, intitulată „Ei mă consideră făcător de minuni. Viața lui Arsenie Boca”, să fi apărut la Humanitas cu intenția de a bloca canonizarea Sfântului Ardealului, care, iată, s-a amânat, nejustificat și fără termen, la ultima întrunire a Sfântului Sinod pentru a se cerceta minciunile securității la adresa Bisericii. De ce? Le luăm de bune calomniile securității la comanda NKVD? Zoe Maria Dăian solicită Colegiului CNSAS, în baza legii și a regulamentelor care guvernează instituția, retragerea acreditării de cercetător extern a Tatianeii Niculescu, după ce aceasta a împroșcat cu noroi memoria Mitropolitului Nicolae Bălan, membru de onoare al Academiei Române, fără ca Patriarhia Română și Academia să se auto-sesizeze până acum, cum ar fi fost normal.

După 30 de ani de la revoluția din decembrie 1989, istoriografia românească a ajuns într-o fundătură morală și o criză a spiritului critic. Cercetători și istorici, ce gravitează în jurul CNSAS, au ajuns să scrie istoria, deformând astfel adevărul, doar pe notele informative tendențioase și false ale informatorilor imorali și ofițerilor de securitate, unii dintre ei analfabeți. Noua generație de pseudo-istorici din jurul CNSAS continuă istoriile motivate ideologic și propaganda comunistă a lui Mihail Roller, bazându-se doar pe o sursă de informare: documentele fostei securități, redactate să dezinformeze adevărul istoric în interesul PCR. Orice istoric care aplică metodologia clasică de cercetare știe că trebuie să existe minim trei surse în abordarea unui subiect. Așa se învață în primul an de facultate la Istorie. Izvoarele istoriei trebuie să fie diversificate și complexe, nu bazate pe minciunile propagate ideologic de fosta securitate. Documentele de la CNSAS nu sunt mărturii istorice, ci colportări, zvonuri, calomnii scrise de informatori racolați arbitrar, imorali și plătiți pentru a presta muncă ideologică și minciuni în interesul partidului comunist, forța care controla totalitar România sub cizma sovietică. Calitatea imorală a informatorilor pe bani nu poate fi sursă și izvor istoriografic. Mulți istorici sunt într-o gravă eroare să considere arhiva CNSAS

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

o sursă credibilă de istorie. De aceea documentele fostei securități trebuie citite cu atenție și selectate cu grijă pentru că acestea sunt produse ale unei instituții totalitare cu scopuri propagandistice și ideologice. E obligatoriu ca, pe lângă documentul CNSAS triat și citat cu scepticism, trebuie adăugate minim încă două surse de izvoare independente pentru ca subiectul istoric abordat să fie credibil. De aceea, cartea Tatianeii Niculescu Bran despre Arsenie Boca nu este credibilă și o biografie reală, fiind construită exhaustiv pe documente viciate propagandistic și ideologic și nu respectă metodologia istoriografică și spiritul critic. Documentele CNSAS sunt de o slabă calitate istoriografică și deturneză adevărul istoric pentru că au fost produse cu scop ideologic să vicieze adevărul. De aceea, cărțile construite doar pe documentele CNSAS sunt zero ca și valoare istoriografică. Iorga are dreptate când spune „Istorie se cheamă ceea ce s-a întâmplat cu adevărat, nu ceea ce am vrea să se fi întâmplat”. Arhiva CNSAS nu este un izvor istoriografic credibil.

Recent am citit o biografie interesantă a Mariei Tănase scrisă de istoricul Stejărel Olaru, biografie construită pe notele informatice ale siguranței, serviciului special de informații și securitatea comunistă. E adevărat că istoricul prelucrează documentele din arhiva CNSAS cu o grilă sceptică și cu un aparat critic, dar cu toate acestea și el cade în capcana întinsă de informatorii și ofițerii plătiți pentru colportarea de zvonuri și calomnii. Mergând pe firul documentelor securității și informatorilor, care aveau tot interesul pentru bani și privilegii să calomnieze. În această paradigmă toată viața Mariei Tănase devine o telenovelă legată de rețele de informații și spionaj, pierzându-se complexitatea creatoare a unei mari artiste. Se pierde farmecul creației populare. Sigur că Stejărel Olaru încearcă profesionist să disjunge documentul viciat al siguranței/securității, dar tot nu reușește, pentru că nu apelează și la alte surse orale sau documentare despre Maria Tănase, ca să construiască o biografie completă și reală a genialei artiste. Mulți informatori mințeau programat pentru foloase materiale sau să scape de pușcărie. Ce credibilitate au ei ca să scrii o istorie pe baza notelor informative? E o capcană în care cad ușor numeroși cercetători și istorici valoroși care prelucrează documentele din arhiva CNSAS: să falsifice indirect istoria cum au dorit să o lase viciată ideologic și propagandistic posterității paznicii imorali ai regimului totalitar. De aceea, istoricii români trebuie să se reîntoarcă la izvoare, la regula minimă a celor trei surse documentare și la metodologia marilor istorici europeni: Marc Bloch, Raymond Aron, Fernand Braudel, Francois Furet, Pierre Chaunu, Vasile Pârvan, Nicolae Iorga, PP Panaitescu sau CC Giurescu. Istoria nu este o prelungire a zvonurilor inventate sau colportate de informatori și ofițeri de securitate plătiți să deturneze realitatea în interes ideologic și propagandistic. Istoricul trebuie să fie un personaj euristic, care cu spirit critic să apeleze la o multitudine de izvoare. Cei ce scriu doar pe informații CNSAS sunt doar arhivari, nici măcar arhiviști, că de istorici nici nu poate fi vorba.

Nicolae Vălăreanu SÂRBU

Reflecție și poezie

Doamne iubito, cum îmi pun eu nădejdea în tine ca într-o nălucă spre care alerg cu brațele pline de grădini cu flori și tu fugi mai departe fără să te ating. Ochii mei văd ce nu se poate vedea, urechile îmi aud freamătul sufletului tău ca o pădure de zadă, trupul meu aleargă odată cu trupul tău pe miriștile soarelui și te locuiește fără chirie. Spune-mi dacă totul este o poveste și tu ești cea din copilăria mea, de la marginea orizontului unde râuri de cleștar își așteptau cai înaripați să se adape. Unul din căpriori aș fi putut fi eu ca să nu zic cerb când tu treceai pe poteca asfințitului spre casa cu stâlpii de lemn ciopliți în inima unui popor care nu-și recunoștea arta. Și acum păstrez poza aceea cu fulminantele tale treceri călare pe un cal roib, prin ierburile înalte spre podul de piatră căruia îi stăteau de strajă păduri de liliac înflorit, lângă un câmp de narcise. Dar dincolo de toate acestea, brațele tale arcuite m-au cuprins pentru prima dată, mi-au lăsat legătura cu acele frânghii nepieritoare care-mi cuprind inima și pieptul în strânsoarea minunată ce nu se uită. Nu pot să cred că totul a fost real și lumea în care mă mișc mi se pare o forfotă dezarticulată fără minunea care ar fi putut să continue. Lumea în care se umple sufletul cu trăiri nu ne desparte de amintiri, imagini și persoane dragi, ele cu timpul se estompează și devin ca un vâl așezat peste ochii noștri gata să vadă dincolo de realitatea prezentă. Ei fotografiază realitatea din trecut plină de întâmplări, o redau în gând cu aceeași acuratețe, ba mai mult o încarcă cu un fel de nostalgie care exacerbează frumosul și-l fac prezent cu o undă de duioșie și înțelegere. De aceea orice clipă simțită face parte din zestrea noastră lăuntrică și capătă o aură de lumină ce se varsă ca o lacrimă peste timpul trecut, îl înfășoară în purpură fină. Acum sau niciodată cuvintele își caută rostul pentru a strânge și păstra filonul de aur al iubirii noastre, de mă întreb cum am putea viețui fără această iubire care mustește prin toți porii și-și caută astâmpărul și echilibrul în persoana de lângă noi. Sigur convergențele și divergențele au curbele lor de întâlnire și despărțire, au ca axă iubirea și prietenia statornică. Nimeni nu ne poate îndepărta de la calea dumnezeiască a cuvântului prin iubire și simțire a aproapelui cel mai legat de inimă și suflet. Iubindu-ne între noi îl vom iubi și pe Dumnezeu nostru. Diminețile dăruite așteaptă cu bucurie răsăritul soarelui, nu numai pe pământ ci și în suflete. Și ce poate fi mai minunat decât o rază dătătoare de lumină și încredere chiar și atunci când cerul este acoperit de nori și se prefigurează o furtună. Întotdeauna după furtună se limpezesc apele și gândurile oamenilor, fiecare capătă un alt imbold în realizarea activității. Tenebrele se ascund și suflul muncii și al creației îmbracă valențe noi, se valorizează ideile și conceptele profunde, arta cuvântului împreună cu celelalte arte își dau mâna și apropie copia creației omului cât mai mult de creația perfectă a naturii. Credința își adaugă și ea dimensiunea aceea înalt umană de dragoste și apropiere față de noi înșine și prin aceasta față de Dumnezeu. Lumea se zbate în aceeași paradigmă a înțelegerii de sine împreună cu scopul și sensul aspirației sale spre găsirea locului pe care să-l ocupe în spațiul și timpul destinat. Caută permanent resursele care pot izvorî din interior și posibilitățile de folosire intensivă a celor existente în exterior, fără să

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

fie afectat datul naturii de a se regenera singură. Atmosfera în care ne naștem, ne formează și educă în spiritul tradiției și moștenirii culturale specifice, ne înscrie în spirala evoluției fizice și spirituale, al adăugării la datul preexistent al destinului său sorții, al câștigului dobândit prin experiență și învățare a cunoștințelor strict necesare ori superioare, a percepției conștiinței de sine și a rolului și locului la care trebuie să aspiți în societate. Omul nu se confruntă cu natura ci se integrează în ea și se situează într-un univers al său care-l plasează în universul mare, infinit. E ca și cum ai spune că infinitul mic existent în noi se distribuie în infinitul mare. Poezia este un mod inefabil de a reflecta sentimentele și trăirile omenești și a le transmite prin scris, cu tot ce înseamnă forma cuprinderii lor în cuvânt și prin rostire ori citire, comunicate către ceilalți semeni care au cultura și sufletul deschis pentru formele cele mai înalte de percepere a realității transfigurate în forme sensibile ale artei cuvântului. Prin poezie ca și prin celelalte arte fără excepție căpătăm deprinderile înfrumusețării noastre ca spirit, ne apropiem de inepuizabilele posibilități de creație ale demiurgului și ele devin hrana noastră binecuvântată. Nimeni nu trebuie să ignore oferta de a se clădi pe sine după legile naturale ale creației divine și lucrarea sa devine opera sa.

Poeme de Nicolae Vălăreanu SÂRBU

Cu toate verbele în luptă

Când nedreptatea trece pe stradă
liber ca păsările sunt,
să plec sau să rămân,

aștept să se limpezească apele nopții.

Printr-o sită cu ochiuri mici
și fără gene lungi
se filtrează întunericul,
lumina se înalță deasupra.

Mă voi îndoi de tot ce se spune,
trecutul mă obligă să o fac
în jocul evolutiv

ce nu se lasă înfrânt.

Crezul meu obosit de așteptare
dorește o schimbare,

cu toate verbele în luptă

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

ceva trebuie să se întâmple,

dar lupta nu se va opri
fără pâinea rezultatelor
așezată pe masă.

Nichita

În cuvintele sale s-a copt regina viilor,
pe sub arcuri de triumf trec cohorte de îngerii,
toamna nu se mai satură de arome
în iubiri de femei înalte
cu glezne subțiri,
leoaice de pradă.

Poemele îi cântă în trâmbițele veacului
nemurirea în harul divin
și din cer lumina i se așează pe umeri.

Dar Nichita rămâne rodul visării
unde sufletul se încuvântă apoteotic,

este sămânța din fructul universului
din care răsar luceferii.

Bogat peste puțință

Nu mai am cuvinte
să scriu cu sânge albastru istorii
pe care mulți vor să le uite,

am numai miezul fierbinte al faptelor
ce urcă și coboară prin cristal,
în fața oglinzii nu se schimbă
și pune în vorbe doar bobul curat.

Îi pun cerului coloane de sprijin
câte sub un pod peste mări,

sănătos și oval ca un pepene copt
cu arome urcătoare

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

te satură dulce,

bogat peste puțină
împarte cu tine gustul divin.

Lumină îți pune pe frunte
și dragoste în pieptul gol,
de respiri mai ușor prin cuvinte.

Peste praguri

Cum se țes umbrele vrăjii
ochii nu pot să le pătrundă,
structura lor închisă în griuri
e îmbrățișată de o adiere secretă.

Nu se împacă cu niciun joc vesel.

Peste praguri măcinate de cari
nu mai trec pașii tineri
și ușile rămân adesea închise,
lumina se oprește pe geamul ferestrelor.

Noaptea căzute pe acoperișurile vechi
se absorb ca ploile de către pământ.

Inima mea nu mai încapă în piept
și nu mai știe de dragoste,
cât lumea nu mai comunică direct.

Trupul mai plâpând decât se vede
respiră aerul poluat și rarefiat
ca un pește scos din apă.

Sub armuri de istorii furate

Pe o luntre cu gânduri țesute pe in
trec pe mări spre cetățile antice
acoperite cu nisipuri de sare.

Comori ascunse sub sigilii de timp

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

zac fără zăvoare ascunse-n adânc
și nimeni de ele nu știe.

Sub armuri de istorii furate
cu ecouri venite din singurătași prăfuite,
caută cu sălbăticie vânatul viclean.

Rupe din depărtări zvonuri de nesiguranță
și aduce pe limbă candoarea încrederii,
cum totul se construiește cu rost
și pe umerii viitorului înfloresc totdeauna
femei cu bărbații de mână.

Iubirea încheiată la nasturi așteaptă

Stiu tăcerea cum sporește sub piele
și ochii privesc golul cum se umple,
cum se conturează subțire culoarea în cânt
într-o vibrație pe corzile viorii.

Iubirea încheiată la nasturi așteaptă,
în ființa mea se petrec lucruri neprevăzute
și sângele face febră în mușchii pieptului.

Cuvintele le strâng și le închid în seif
ca pe niște teancuri de bacnote
din care se plătesc gândurile
bogat fructificate.

În seve de lumină

Este o întâmplare păstrată în memorie
cum o comoară ascunsă în pământ
unde apele scot flăcări din valuri,
de noaptea foșnește pe cărări
cu semne bătrâne pe urme.

Cad meteoriți peste păduri de argint,
se scaldă lumina în aura dimineții,
roua fuge înainte de sosirea albinelor
și surprinse florile privesc în oglindă

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

cu dragostea iradiind în culori
dragoste vibrând în inimi.

Vara urcă prin spirale de suflet
și se înfășoară în cuvinte,
de holdele capătă arome și se coc
în seve de lumină,
în arșița căldurii din cuptorul lui iulie,
fructele devin dulci și zemoase
din trupul pământului.

Ca într-un sipet de aur
memoria soarbe gândurile și le mântuie,
de văd cum se înfiripă în vise
ce nu pot fi uitate.

Pe el nimeni nu trece

Într-o noapte a minții golită de sens
își face jocul întunericul,
pe cerul ei aleargă norii de ploaie
și sosește o dimineată cețoasă.

Îmi pune în sipet o durere de oase
ce se târăște cum șarpele subțire
printre pietre de calcar tocite
pe un drum neumblat.

Pe el nimeni nu trece,
e o însingurare străină care apasă
tăcerea ca o frânghie cu nod.

Umerii lăsați de nu mai poți duce greul,
căzut în meditație simți capul amețit,
și te cuprinde un fel de teamă oarbă
pornită ca o fâlfâire de pasăre
pe neașteptate.

Mintea de acum plină de febră
e deschisă și luminată.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Sub arcuri celeste

M-am îndepărtat de lumea copilăriei
în care s-a topit sufletul în amintiri,

ce am învățat și în ce am crezut
a căpătat aripi de vultur.

Ceea ce mișcă și se schimbă
e o dezlegare de forme serafice
sub arcuri celeste.

Cine se învrednicește și bea din spirit
aduce cu sine puterea pe umeri
și o zidește în case.
Când în spațiul depărtării se naște apropierea,
sculptez în alb femeia zăpezii
și ea se topește la căldură.

Serbezi cu licoarea reginei viilor,
ciocnești cupe de bucurie
odată cu Domnul.

Acum și mai departe

El se va concentra în sine
cu o aglutinare de cântece în glas
venite din iubire,

dovadă având inima.

Se va îndepărta din jur sămânța trădării
lăsând să crească ierburile perene
cu flori intens colorate
dăruind polenul albinelor zilei

cu bucuria renunțării la dulce.

Timpul se scurge prin plante egal
nemăsurat de la naștere
într-o clepsidră rotitoare.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Așteaptă să treacă veșnicia pe uliți
cum oamenii mor și nu se mai întorc
să-și recunoască locul părăsit.

Acum,
când cupele-s goale și vinu-i pe masă,
speră ca prietenia să vină,

mai departe,
nu știu ce se întâmplă
și rămân ca într-o durere potrivnică.

Cu o umbră de frunze stelare alungate
într-o cădere de meteori nebuni,
o ploaie de stele miraculos se varsă.

Dimineața se strâng graurii de pradă
și se aud cum fâlfâie teama,
zboară dintr-odată
flămânzi
spre viile cerului galben.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

PAGINA 3.

Liviu BAITEL

Mărite Domn,

Mărite Domn, azi ne-nchinăm doar ție
Și stelelor de dincolo de vreme
În sfânt colind, întreaga Românie
A început din veacuri să te cheme

Mărite Domn, să știi că-s timpuri grele
Și slova ta ne-ar fi de ajutor
Să alungăm din duhurile rele
Și să refacem mândrul viitor

Mărite Domn, în lacrimi ne e țara
Că mulți români s-au risipit departe
Iar peste noi se-adună astăzi fiara
Cu duh pustiu de beznă și de moarte.

Dar noi, mărite Domn, spre veșnicie
Străjeri credinței sfinte vom fi iar
Visând etern la dulcea Românie
Și lupta noastră nu va fi-n zadar

Din versul tău vom face jurământ
Și carte sfântă iarăși vom zidi
Altar al dragostei de neam și de pământ
Redevenind ce-am fost și vom mai fi!

Al. Florin ȚENE

EMINESCU NU MOARE NICIODATĂ

Eminescu n-a murit, el doar
își odihnește zborul
între clipa ce vine și visul cea fost
potolind focul din oase și luna
cu dorul,
arzând întotdeauna
cu rost.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Eminescu n-a murit niciodată, se-ntoarce în cuvinte
eterne vorbe încolțite-n brazdă
în frunze, flori și în întoarceri din cele sfinte
sau în zborul păsărilor ce torc la stână
cântece pregătite să fie gazdă
în care intrăm cu el de mână.

Eminescu n-a murit niciodată el vine
coborând treptat în noi pe frânghii de lumină,
de apă și iz de pelin
ne ia de pe umeri tristețea, ne-nveșnicește tulpină
și ne pune aripi de înger, în abis
nu moare niciodată, dar niciodată
doar a urcat în vis.

Eminescu nu moare niciodată, doar iese
din auz, cum ai privi
printr-un ocehan întors,
și cuvinte țese
în cântec
sau alunecă în simțuri cum noaptea unei ciocârlii
aureolează cu stele un șes,
el are în vene al patrulea simț,
metafora din sânge a unui prinț.
Eminescu nu moare niciodată, doar
își odihnește zborul
între clipa ce vine și visul amar
potolind focul din case și luna
cu dorul, arzând întotdeauna
cu rost.

Gavril MOISA

MIHAI EMINESCU

Luceafăr al dreptății și-al iubirii
Ales al limbii și merit jertfirii,
Tu ne-ai arat ogorul de spini plin
Și l-ai sădit cu versul tău divin.

Din bezna nopții, tu, cu strălucire
Ne-ai luminat cărarea spre iubire ,
Cu râvna ta și genialitate

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Ne-ai scris destinul în eternitate.

Tu fiul vrednic al acestui neam
Ce te-ai desprins din talpa de țăran,
Ai înălțat în sferele cerești
Credința sfântă-a genei românești.

Plin de iubire, fire de mister,
Cu sufletul ne-ai înălțat la cer,
Și ne-ai legat prin tainice cuvinte
De inima acelor din morminte.

Lumina ești din candela străbună
Floare de colț țâșnită din țărână,
Ești tot ce poartă-n noi un nume
Ești solul nostru pentru-ntreaga lume.

Ești dorul răstignit în frunza toamnei
Lumina vie ești din ochii mamei,
Ești gândul meu de bine și frumos
Ești crezul și speranța în Hristos.

Ești pentru noi simbolul veșniciei
Glasul iubirii, doina bucuriei,
Cuvântul care leagă dor de dor
Și aripa celestă a fiecărui zbor.

Om al iubirii noastre pământești
Arată-ne că încă ne iubești
Și iartă-ne cu geniul tău divin,
Că noi nu știm cum să te prețuim.

Sonia TARȚA

Copacul

Un copac mai înfrunzit
Era foarte fericit,
Pentru c-a urcat călare
Pe o briză călătoare

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Și când briza-i povesti
Crengile și le lungi
Și o creangă oarecare
Ajungea pâna la soare

Soarele când străluci,
Creanga i se înverzi,
Și o pasăre frumoasă
Veni să își facă casă

Și cum pasărea cântă,
Codru verde se închină –
Florile mirate foc
S-au închis într-un boboc.

Veverița Rița

Veverița Rița
Și-a luat codița
Și-a plecat la vânătoare
Dupa nuci și merișoare

Și în drumul ei grăbit
A făcut ceva trăsnit,
S-a urcat într-un copac
Și-a căzut direct în cap

Apoi ea s-a ridicat
Și rapid s-a scuturat,
Fericită în mare fel
Că are un cuib model

Al. Florin ȚENE

Despre creatorii universali

În fața marilor capodopere ale genului uman, nu simțământul de dependență servilă este cel care ne frapează, ci sentimentul libertății, iar la ziariști exponentul adevărului și al lipsei a oricărei constrângeri în realizarea dorințelor proprii, asociat cu un puternic simțământ al naturii și al măreției omului în fața acesteia. Marilio Ficino considera omul ca un artist universal, un Dumnezeu pe pământ –Deus in Terris-, care fixează în operele sale ceva din perfecțiunea universului și numai în chip antropomorfic se atribuie “operei divinității” caracterele unei opere de artă.

Conceptul de creație nu s-a desprins din doctrina religioasă creaționistă, cum doresc materialistii. A recunoaște că valoarea implică necesarmente raportarea la uman înseamnă o împletire a creaționismului teologic cu creația umană. Există o concepție a oamenilor care spune că talentul este un dar dat de Dumnezeu, din celula primordială aflată în creierul uman, ajunsă prin milenii din ciorba oceanului unde a apărut prima celulă vie..

Despre anacronismul persoanelor religioase în contextul modernității s-au spus multe lucruri, dar componenta retrogradă a ființei lor (repet, strict în contextul modernității și pe cale de consecință, al post-modernității) poate fi înțeleasă pe baza unei distincții esențiale de ordin binomial. Mircea Eliade spunea că există o diferență insurmontabilă în conceptualizarea timpului în societățile primitive și în societățile occidentale categoric desacralizate.

Efortul de a da un fundament laic-științific conceptului de creație trebuie să aibă ca punct de plecare teza după care creația nu înseamnă producerea din nimic a ceva absolut nou, care n-a preexistat în nici un fel și sub nici o formă (ceea ce ar echivala cu o discontinuitate totală în istoria culturii), ci descoperirea unor posibilități pe care realitatea le conține într-o formă latentă și realizarea lor la scară umană.

Dacă, pentru omul modern, occidental, timpul se prezintă omogen, „unitar”, pentru omul societăților tradiționale, el este eterogen, este porționat, există „timp sacru și timp profan”, „timp comprimat și timp diluat”, „timp fast și timp nefast” etc. Diferența majoră se poate înscrie în binomul problematic „timp sacru – durată profană”. Pentru un exponent al unei societăți primitive, transformarea duratei profane în timp sacru este mai ușor de îndeplinit având în vedere „deschiderea” pe care un primitiv o are, comparativ cu un modern. Deschiderea aceasta se referă la timpul religios. Timpul religios este deosebit calitativ de timpul duratei obișnuite, astfel încât participanții la ritual să poată primi confirmarea unei contemporaneități cu „începuturile”.

Este, prin urmare, vorba de o metamorfozare a datelor realității pe temeiul legilor acesteia, dar și a intereselor societății sau clasei respective, în conformitate cu cerințele sociale mai generale, precum și cu aspirațiile și particularitățile subiective ale creatorului.

Repetiția este caracteristica principală a timpului ritualic. Prezentul etern face posibilă eliminarea prin suspendare a timpului istoric prin faptul că este „locul” viziunii beatifice a

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

începuturilor. Timpul originilor este, cu alte cuvinte, timpul cosmogoniei, când toate au fost aduse la existență. Acest timp cosmogonic slujește drept model tuturor timpurilor sacre.

Timpul sacru nu este altceva decât eternitatea. El este mereu recuperabil și mereu actual prin caracterul lui repetitiv. Ritualurile și sărbătorile care reclamă un timp anumit pentru săvârșire sunt parte a dorinței de prezent etern. Relativ la această dorință a lui Homo religiosus, mentalitatea primitivă face ca reducția timpului profan la o istoricitate, lipsită de importanța unor evenimente majore, să fie deosebit de pregnantă.

Există în creația umană inconștientul eului activ. După Kant, rațiunea este creatoare și ea se exprimă în această calitate atât în legile morale, care conduc viața omului care este scriitor, ziarist, artist plastic, cât și în legile fenomenelor. Rațiunea este universală și unică. Rațiunea artistului-creator își găsește principiile în ea însăși și își construiește prin ea însăși concepția despre univers.

În cunoaștere, proces necesar jurnalistului, există, într-adevăr, un subiect cunoscător și un obiect care este de cunoscut, dar această relație între doi termeni apare în planul conștiinței ziaristului; același lucru, luat în sine și detașat de condițiile psihologice ale cunoașterii, este însă unic (nu dublu).

În acest context, există inconștientul spiritului universal. Schelling susține că nu există decât o singură soluție: să se admită că același spirit animă lumea și conștiința, și atunci contradicția dintre ele dispare. Acest spirit se manifestă în natură în mod inconștient și în noi în mod conștient. Activitatea originară este, așadar, simultan conștientă și inconștientă sau, în alți termeni și în alt plan, ea are o finalitate și un mecanism. Inconștientul etern este fundamental armoniei dintre subiectiv și obiectiv, care nu se realizează niciodată în întregime, ci etern. Acest Inconștient absolut este tocmai rațiunea absolută.

Inconștientul se manifestă fundamental în două activități care sunt natura și conștiința. La scriitor, la jurnalistul de reportaje literare, la artistul plastic inconștientul este chiar activitatea spirituală care se desfășoară după legile ei interne și care are ca manifestări de bază voința și reprezentarea. Inconștientul spiritual stă la originea descoperirilor geniale care, așa cum spune Hertman, sunt rezultatul unei "iluminații inconștiente" sau al unei "digestii surde a ideilor."

Inconștientul corporal și inconștientul spiritual formează împreună "sufletul individual", definit în consecință ca totalitate inconștientă.

Varietatea talentelor umane pe care le descoperim la ziariști, scriitori, artiști plastici etc, este mai curând o consecință a diviziunii muncii decât o cauză a ei.

Ce este în definitiv talentul, se întreabă J. Second în „Le problem du génie”, 1930, p.49-58 dacă nu o medie mobilă între înălțimea inaccesibilă a geniului și puterea care se ascunde în oricare din noi, dar care este prea slabă pentru o creație adevărată.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 5.

Poeme de Eugen BURGHELEA

Speranță

Văduviți de vise.
Viețuim vremuri vitrege,
În vârtejul unui virus
Ce vămuiește viața din noi.

De-o veșnicie, parcă,
Vrem o vorbă vindecătoare,
Vremelnicelor vâlmășaguri
Ce ne vântură veacul.

Viscolit de vedenii,
Veghez viorelele veștede
Din vaza sufletului,
Așteptând vestea
Că voi veni să te văd, iubito...

Bunavestire

Doamne, Te rugăm,
Dă-ne nouă, vestea
Că, totuși, primăvara
Va veni, mâine,
Iar noi ne vom vindeca,
Privindu-i culorile.

Singur

Singur și izolat,
În casa mea , prea strâmtă.
Nu mai încap deloc,
De atâtea amintiri.

Singur și izolat,
Tresar la fiecare foșnet
Ce vine spre mine

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Dintre foile cărții.

Singur și izolat,
Mă rog să înflorească,
Odată, în zori,
Liliacul de peste drum.

Singur și izolat,
Chem să vină la geam
Un zâmbet cald ca o pâine,
Frumos ca o viață.

Întrebări

Prieteni, ați observat
Că, de un timp,
Soarele a obosit
Să-și mai aprindă razele?

Prieteni, ați remarcat
Că, într-o zi, la amiază,
Soarele a stins lumina
Și s-a culcat?

Prieteni, ați sesizat
Că primăvara asta,
Soarele a înghețat
De frigul din noi?

Poeme de Luminița COJOACĂ

Ninsoarea pietrei

Ninge apa piatra seacă
In genunchi setea adapă
Și-o întoarce la Dumnezeu
In păcatul cel mai greu

Ninge piatra apa stinsă
Lacrimile le alintă
Și se-ntoarce în păcat

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Luciul apei scuturat

Ninge piatra apa bună
Soarele pe cer adună
Pașii dacă –i treci cu dor
Piatra seacă e a lor

Setea ielelor

Ninge-mă pământ cu foc
Laptele ce ții în foc
Să te stămperi peste moarte
Foc de carne peste toate

Foc ales cu legământ
Te strig moarte cu mormânt
Lacrimile să alegi
Pașii vii să îi culegi

Somnul ud .Un mort jumate
Plânge ochiul apa-n moarte
Când alege pe cuvinte
Carne cu arome sfinte

Flăcări de înger

Flăcări de înger
Se coboară pe mâinile tale
Ca să încalzească
Pielea cu o petală de floare
Ce are și miorș
Apoi
Se aprinde lumina
Și pașii tăi
Lasă urme pe spatele
Lemnelor aprinse
Fără eul pământului
Rănit de râsul tău
Liturgic

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Ion TUDOSE

– Orhei –

Basarabie nu plânge

Cât curge-n vene- același sânge,
Acei de-o Mamă Frați rămân,
Dar Basarabia mai plânge:
-Desparte Prutul Neam Român...

Triste-s malurile două
Dar se- ajută la nevoie,
Dacă ninge- aici sau plouă-
De la Domnul este voie.

Și dacă azi CoronaVirus,
Ne pune iarăși la-ncercare
Subscriu: „Victoria lui Pirus”, *
Căci Frații nu-s ... un oarecare.

Contra ăstui Virus groaznic,
Doar Frații ne-au donat curând
Leacuri, ca să-i facem Praznic
Și... Coroană la mormânt.

Nu spera-n minuni, creștine,
Nici râvni Cerească Mană-
Azi Lucoarea nu mai vine
De la Răsărit, pomană.

Grădinițe, școli, licee
Frații azi le finanțează
De la fundament la cheie-
Bunăstarea ne veghează.

Cât curge-n vene-același sânge
Și- acei de-o Mamă- Frați rămân
-Tu, Basarabie ,nu plânge...
Căci vrea Unirea! Neam Român...

Din Vest semnale grabic vin:
-Azi Prutu-i cam... confuz hotar
Și -atunci mizăm pe Cel Divin:

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

-Ne scapă, Doamne,de calvar,
Și -adună Neamu-ntreg -O Țară!
Ici să trăim ferice iară!

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 6.

Mircea DAROȘI

O RECUPERARE NECESARĂ

Excelând în domeniul romanului monografic, Alexandru Florin Țene reînvie personalitățile de seamă din istoria noastră literară. În palmaresul scrierilor sale de acest gen fac parte monografiile scriitorilor Gib Mihăiescu, Alexandru Macedonski, Ion Minulescu și Radu Gyr. Titlul volumului dedicat poetului Radu Gyr este dat după o poezie din creația sa : „Întoarcerea din Cruciadă”. Construcția acestei cărți are la bază elemente reale și un ales spirit imaginar, puse în deplină armonie pentru a se apropia cât mai mult de viața și opera acestui poet. Pornind de la premisa că între biografia și opera lui există numeroase și semnificative filiații, scriitorul reconstituie momentele existențiale, mai puțin obișnuite, dar și pe cele dramatice și cu impresionate manifestări de curaj și demnitate umană. George Călinescu spunea că „adevărata viață sufletească a unui poet e înscrisă în poezia sa, iar viața zilnică e o aparență, de cele mai multe ori contradictorie”. Pentru ca biografia să se închege într-o iconă totală și liniile să capete înțeles, adaugă D. Caracostea, e nevoie ca „amănuntele să ducă la o intuiție clară a personalității. Un amănunt biografic capătă valoare atunci când intră în geneza unei plâsmuirii”. Pe aceste coordonate se află lucrarea lui Al. Florin Țene, care este o pledoarie pentru adevăr, onestitate, credință și sacrificiu uman. Romanul a apărut la Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, în 2020, cu titlul „Întoarcerea din cruciadă-viața poetului Radu Gyr între realitate și poveste” și cuprinde două părți structurate pe zece capitole. Partea întâi o formează capitolele : Leagăn fără cântec, De aici vremea se măsoară, Sunt, Doamne, copt pentru cules , iar partea a doua : Noi nu am avut tinerețe, Pentru cei viteji zidim altare, În veacu- acela de aramă, Noi cei pierduți, Dacă într-o zi o să se vadă, Viața abia mai licărea în mine, Întoarcerea din cruciadă. Fiecare capitol este precedat de un motto foarte sugestiv, ales din creația lui Radu Gyr. În prefață sunt prezentate câteva considerații deosebit de pertinente ale jurnalistului Ionuț Țene , intitulate „ Radu Gyr – poetul secolului XX” prin care nu ezită să spună : „Radu Gyr este un poet major al secolului al XX-lea, a cărui operă literară trebuie reconsiderată și analizată în cheia comentariului critic și literar, nu ideologic”. Sub aspect compozițional, cartea are puncte comune cu toate celelalte trei editate până acum, prin evocarea spațiului copilăriei, formarea intelectuală a personajului principal, mediul familial și anturajul în care se formează relația poetului cu literatura, etc. Un accent pronunțat este pus pe seama marilor suferințe prin care a trecut poetul supranumit „patriarhul închisorilor”, „sfântul închisorilor”, sau „rapsodul popular al închisorilor”. Dovedindu-se un foarte bun cercetător al documentelor de arhivă și cunoscător al studiilor dedicate poetului de către scriitori cunoscuți ori critici literari precum, E. Lovinescu sau George Călinescu, autorul reușește să dea cititorului informații inedite despre viața și activitatea acestuia, despre situația istorică, politică și culturală a României în care a trăit, iar prin talentul său de scriitor consacrat, să împlătească realul cu povestea în așa fel încât, nu poți ști care sunt

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

dimensiunile acestor valori. Radu Gyr, cu numele său adevărat Radu Dumitrescu este prezentat în cele mai firești ipostaze omenești, de la naștere și până la moarte. Pseudonimul lui provine prin derivare de la muntele Grui din Câmpulung Muscel. Poetul s-a născut într-o familie iubitoare și a crescut în respectul față de tradiție și credință, dragoste de neam și țară și a rămas la fel până la bătrânețe. Dar așa cum spune Rousseau, „orice om are dreptul să-și riște viața pentru a și-o, la fel a făcut și Radu Gyr. Romanul lui Al. Florin Țene ne prezintă în mod cronologic șirul evenimentelor fericite, dar și nefericite care s-au abătut asupra poetului. Radu Gyr este un personaj real și reprezintă drama intelectualului român, care „protestează în fața mașinii de abrutizare și de negare a personalității umane”. A făcut carieră în domeniul universitar, s-a remarcat pe plan literar, face voluntariat în primul război mondial la un spital de răniți, a fost grav rănit în cea de-a doua conflagrație și a cunoscut tratamentul bestial al închisorilor. Radu Gyr a avut și alegeri greșite pe care el însuși le recunoaște : „poate uneori greșim tocmai în credințele cele mai curate, cele mai cinstite. Istoria va vedea unde am greșit și unde nu”. A fost închis în perioada a trei dictaturi : regală, antonesciană și comunistă, trecând în mai multe etape prin câteva penitenciare din țară, însumând 18 ani de detenție, perioadă în care a trecut de la viață la moarte și invers. „De o mie de ori am murit”, spune în poezia „Basm”.

Cea mai severă condamnare o primește în urma publicării poeziei „Ridică-te Gheorghe, ridică-te, Ioane”, considerată de autorități drept mijloc de instigare la luptă împotriva regimului comunist. Pedepsa cu muncă silnică i s-a comutat la 25 de ani de închisoare, dar a executat numai 6, fiind grațiat prin amnistia generală din 1964. Atmosferă plină de groază a penitenciarului din Aiud este surprinsă de Al. Florin Țene în culorile întunecate ale răului. În bezna temnițelor, Radu Gyr a creat cele mai răsunătoare poezii ale sale în care descrie inimaginabilele suferințe la care a fost supus : foamea permanentă, frigul cumplit, moartea ca prezență zilnică, un infern al teroarei din care a putut ieși pentru că a avut credință în Dumnezeu. Semnificativă în acest sens este poezia „Cu Isus în celulă”. Pentru el, poezia devenise o adevărată rugăciune.

Romanul este scris într-un stil plăcut și atractiv, cu o construcție sintactică bine așezată în text, cu dialoguri pline de sensibilitate, cu un verb dinamic care își pune amprenta pe valorile etice și estetice ale artei scrisului. Cartea autorului clujean Al. Florin Țene este „o recuperare necesară” prin care face o reparație morală a imaginii poetului Radu Gyr.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 7.

Poeme de Lucia BIBART

Post

E vremea nemâncării de carne,
Din blidul din față și din carnea aproapei.
Ziua ieșirii din egoismul epidermic
Și a împrăștierii în semeni.

E ziua în care ne îngenunchem
Ca să-i vedem și pe ceilalți,
Vremea când evadăm din viața în clocot
spre sanctuarul din noi.

E ziua neatingerii, a contemplării,
A postului de cuvânt, de gând, de lumesc.
A regăsirii aripilor îngerești, când
Fără împănare, exersăm zborul.

E ziua nemâncării de carne,
Din blidul din față, din carnea aproapei.

Coasta ta

Mă deștept
felinesc- femeiește
în îmbrățișarea ta
Carnal – sufletească,
Atât de flămândă,
Încât mă asimilează
coastei tale.
Până acum lipsă.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Ana SOFRONI

Apel

Conștiința neamului e-n hibernare,
Conștiința neamului azi n-are glas...
Haideți, oameni buni, cu mic și mare
S-o trezim, s-o scoatem din impas!

Să ne amintim cu ce răsunet
Aprig pe popor îl apărau
La manifestări, cu voci de tunet,
Cei ce cu urgiile luptau.

Neînfricații noștri luptători
N-au tremurat în fața grozăviei,
Nu s-au plecat umil, ci-nvingători
Pășit-au pe întinsul gliei!

Noi, cei de azi, să le urmăim curajul
Și, ca și dânșii, țara să-apărăm
De hoți, corupți, de-ntreg anturajul
Ce vrea numele să ni-l uităm!

Poeme de Nadia-Maria SZAKACS

Destin

Cât de îmboțită e cealaltă
față a lumii,
noi, chiar imperfecti
tindem să devenim perfecți
pentru că dincolo e o lume
care se sugrumă
sub măști care ies la iveală
din când în când.
E mult mai bine
să trăim imperfecti,
cu gândul la perfecțiune,
liberi, niciodată constrânși
de mentalitatea acestei societăți

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

care nu-și mai recapătă libertatea.
Noi exersăm mersul pe sârmă
și poate vom cădea
fiindcă cine s-a născut
să fie mereu în echilibru?
O să ne ridicăm iar
cu gândul că ne-au doborât
iluziile noastre
și nu ale altora care mânuiesc
cu o plăcere machiavelică
destinul atâtor oameni.
Sârma e fragilă,
sufletul omului
are învelișul fragil,
dar resemnarea cu care
ne acceptăm destinul
nu are vreo scuză și poate
de aceea amețim uneori:
de golul ce s-a format
în circularitatea acestei vieți,
de vidul ce sugrumă și ultima
fărâma de umanitate.
Ah! Noi am mers în zig-zag
și ne-am îndepărtat de turmă.
Adu-ți aminte:
"oamenii te iartă dacă faci crime,
dar nu te iartă dacă ești fericit!"

Timp

Putem merge mai departe
cu o jumătate de inimă
sau cu o jumătate de aripă,
unul înainte, iar celălalt
mai în spate
vorbind sau tăcând,
zâmbind sau plângând în noi.
Timpul ne costă amintiri,
iubiri, flori, copii,
drumuri și morminte.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Poeme de Viorica POPESCU

Averea din piept

OAMENII dăruți-cadou,
scoși în cale
de Bunul Dumnezeu
sunt adevărata mea comoară,
sunt casetuța mea
de fericire
și averea din piept
și-mi sunt deseori
muză și vioară;
Lor le închin
cu dragoste și respect
ecoul trăirilor mele
de pelerin
cu ei pe drum drept.

Rugă

-Doamne al bogăției supreme,
iartă-ne lăcomia
lumii perene
cu care strângem de gât
nu numai codrii
florilor, apele, caii,
ci și visele, poezia,
cântecul zării.

-Înmoaie Doamne,
speranța pâinii
în vin
și mai schimbă
ceva prin lume,
măcar de Paști,
si de Craciun
pt cei care vin
sa fie lumii mai buni!

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Risipă

Cu atâta risipă de
TE IUBESC
pe centimetrul pătrat,
nu suntem deloc originali;

Dumnezeu a iubit primul,
a creat omul dintâi
aproape perfect-aproape,

dar n-a spus nimănui
te iubesc.
El doar ne-a demonstrat
cum se iubește:
prin jertfe, prin fapte,
dezinteresat.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 8.

George PETROVAI

Vraja mării

Marea-i în mine,
altminteri
cu să-mi explic
dorul sfâșietor
după întinsul apelor?

Îi simt freamătul în vine
și mirosul algelor –
iar atunci când am să mor,
marea-n mare-o să revie.

Ca să fiu obișnuit
cu șoptitu-i mătășos,
o sirenă-am pescuit
pentru glasu-i mult duios

și-ntr-o scoică am închis-o
- dulce vrajă-n scump locaș -
iar ea inima mi-a-ncins-o
cu jeliu-i nărăvaș.

De scăpat nu-i cu puțință
decât într-un fel solemn:
ori cu marea-ntr-o ființă,
ori cu inimă de lemn...

Copacul

Crescut din inima strămoșilor
(căci l-a plantat un străstrăbun,
dar care-anume
mi-e peste mână să vă spun),
copacul s-a tot înălțat
și umbra el și-a aruncat
peste istoria cam suferindă
a neamului,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

încât cu veacuri când m-oi înfrupta,
eu până-n vârf m-oi cățara,
pentru că din cer altcum se vede
în cimitire,
în amintire
și în nesluta fire.

Abia când taina-n sevă s-o preface,
eu mierea timpului voi stoarce
din flori de colț și din morminte,
pentru etern aducerea aminte
a tuturor ce s-au zbatut
istoria să aibă-un alt statut:
să fie-adică drumul necurmat spre bine,
iar nu o repetare ce arc de cerc devine...

Fire de iarbă

Nu-i omul mai ceva ca firul slab de iarbă
ce cade când e verde sub coasa nemiloasă;
căci cine-n lumea asta evită moartea oarbă,
cu coasa hârbuită de munca-i ticăloasă?

De-avem însă-n vedere că firul iar răsare,
prin asta el se-nalță mult mai presus de om,
încât din țeasta vremii mijeste o-ntrebare:
prin ce convinge omul că nu-i un biet atom?...

Avem, deci, datoria ca să lăsăm în urmă
tot ce susține-n lume că omu-i rațiune;
ori știm că pentru asta nu spiritul de turmă,
ci numai eul nostru e-n stare să ne-ndrume.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 9.

Sonete de Nicolae CABEL

Azi te răsfață

...din punctul de vedere al năframei,
doar vântul e un aliat fidel,
dac-ai pierdut demult surîsul mamei
și al speranței nenunțit inel...

doar umerii femeii adorate,
în mărunțimea lor, de neclintit
și zîmbetul, cu multele-i carate,
cu tine sînt în drum spre infinit...

tu ai purtat solemn o vînătoare,
printre comete triste, nu doar lei,
cu vremea ce-a impus: care pe care

și cu ursita... partea-i tot a ei...
azi, te răsfață-n taină doar mohorul,
unde-ți surîde-n veșnicie, dorul...

Călcâiul toamnei

...tipar **călcâiul toamnei**... pe culori,
pe vise și pe frunze însomnate,
cu umbra de clepsidră, uneori
și fluturi din iluziile furate;

cu ochiul pur, bolnav după Zenit –
aromă de amar, gingaș-plăpînd,
cu pulberea de simțuri m-a-nsoțit
cosindu-mi amintirile pe rînd...

pescar întru secunde-lungoare,
planetele terestre ocrotește
prin infinit, etern rătăcitoare,

mi-a tulburat iubirile hoțește...
din nostalgii ea și-a cules omătul,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

să îmi aducă o himeră – fătul...

Doar efemer

...rodește steaua, în ciorchini, speranță
și-n frunzele de vis – lumină veche,
să ne găsim prin noi altă pereche,
când evadăm în infinit – vacanță,

cu tălpile într-o astrală rouă...
suveica de cuvinte ne trezește
într-o iubire pură – sfântul clește – ,
ce ni-l dă viața, uneori și nouă;

doar pe pământ, tu spui, e vidul,
ce-ți fură ziua, noaptea o alungă
prin clopotul ce filfîie-ntr-o dungă...

doar efemer îți pune soarta-n blidul
cu care vîntul amăgești și apa,
cînd trece vremea, pe-al tău nume, grapa...

Doar remușcarea

...poți să încui o dragoste-n șaradă
și ce răspuns, ce tîlcuri tu cunoști?
acolo, vezi, se-nfruntă alte oști
și căpetenii – două – vor să vadă

ce e frumos și simplu curgător,
prin nopți și zile, prin curat cuvînt,
chiar de-i prea scurtă viața pe pământ,
cu nalba amintirilor ce dor,

iar fericirea, vezi, mai stă la poartă,
cu lacrima de spaimă prinsă-n piept,
cu zeul Mîine, trist și înțelept,

cu exultanța lui numită soartă...
doar remușcarea, uneori la pas,
din viitor îți spune ce-a rămas...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Sub pelerina serii

...un fulger trece prin singurătate,
ca lacrimă cerească;...el sfișie
al clipelor tărîm, fără carate,
din noaptea cu sfieli de pădăie...

i-aș zice somnabulul împărat,
cu care-mpart un tron al neuitării,
cu umbra-n care, vezi, ai încuiat
miresmele tristeții – perla mării;

sub pelerina serii mai încap
doar gîndul meu și taina ce palpită
pe astrul vechi, acolo unde sap

ca să gădesc a liniștii pepită...
pe visu-acesta semăna-voi fluturi,
ca depărtarea însăși, tu, s-o scuturi...

Taina-i de cleștar

...spuneai că dimineața-i o regină...
chiar dacă anotimpu-i labirint,
cu ploi sau cu ninsoare de argint,
tot ei, ritos, Luceafărul se-nchină;

cu struguri de mătase în călduri
o-ntîmpină și toamna pe cărare,
la porțile iubirilor sprintare
comete noi așteaptă să le furi

și să le mîngîi șoldul ca și glezna,
cît ele-ți dau coroana de noroc
și un vlăstar, cu umerii de foc,

să nu te-ajungă niciodată bezna...
acesta-i visul... picură arar,
mai obosit în *taina-i de cleștar*...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Trimită-mi nostalgii

...oracolul scîncea-n hieroglife –
elipsă prizonieră la Zenit – ;
voia, cîndva, să-i spună: "te-am găsit",
magiei ce zburda în geoglife;

ființa lor, dintr-un adînc strătîmp
te-nvecina tăcută cu divinul;
tu înfrățeai iubirea cu pelinul
și mai voiai să ceri destin la schimb...

un basm tu încuiai în carapace,
sub curcubeul serii fără umeri;
uitaseși, de uimire, ca să numeri

cînd vidul în speranță se preface...
făptura ta, cu tîlcuri în tăcere,
trimită-mi nostalgii de conifere...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 10.

Ionuț CARAGEA

MASCARADA CONTINUĂ

Mai țineți minte când vă vorbeam de ultramediocrul Ioan Moldovan, cel care a luptat vehement pentru combaterea celor care au tras semnale de alarmă cu privire la neregulile din lumea literară (vezi cazul denigrării excepționalului critic Ion Simuț) și a premiat scriitorii cu influență din cercurile favorizate, aplicându-se principiul reciprocității? Cel care a fost un model excepțional pentru cei de la București, slujindu-le ca un adevărat locotenent? Cel care a fost nominalizat la premiile Mihai Eminescu absolut nemeritat, în timp ce poeți cu zece clase peste el nici măcar nu au fost reținuți pe lista nominalizărilor, chiar dacă au fost propuși? Cel care a fost aspru criticat de Virgil Podoabă pentru neregulile de la Familia, despre felul cum circulă banii, despre costuri, încasări, despre munca directorului în comparație cu munca redactorilor? (vezi cotidianul Crișana, 18 iunie 2019) Cel care a trucat concursul pentru reangajarea redactorului-șef, Traian Ștef, la revista Familia? (vezi ziarul Bihoreanul, 22 iulie 2019) Cel care, dacă nu ar fi avut funcția pe care o are la Familia, ar fi fost un mare anonim al literaturii române?

Iată că se confirmă, încă o dată, că Ioan Moldovan este un răsfățat/protejat al capitalei. De data aceasta, Daniel-Cristea Enache se face de rușine elogiind în revista România Literară (nr. 5, 2020) versurile de clasa a patra ale lui Moldovan: „Am luat un singur cozonac – cu stafide/ Am cumpărat usturoi și gulii pentru o doamnă cu suprafețe aride/ Mere, portocale, clementine, pentru noi// Am mai cumpărat pâine/ dar nu am stat la coada lungită până mâine de joi// Și țigări kent lung/ Și legume// A fost un exod în lume”.

Și totuși, ca să-și lase o porțiță de scăpare, Enache se face că observă și niște versuri ininteligibile:

„După exercițiile numerologice de înviorare/ a încercat să-și amintească o nouă mișcare/ Nu reuși. Magnolia de mai sus se scutura-n lentori// Știrile sosinde erau numai orori// Al cincilea sân uda-mbelșugat creierul dumisale/ Pe la subțiori îi ajunseseră ape letale/ Cine ești dumneata de te ții de șotii și jale?”.

Este Daniel-Cristea Enache un critic prost, lipsit de verticalitate, care și-a pierdut reperele? Mai știe Daniel Cristea-Enache ce este poezia? A ajuns România Literară o revistă proastă, o afacere de familie, în care sunt laudați toți scriitorii mediocri care fac jocurile celor care îi coordonează? Este literatura română o mascaradă în care unii trepăduși se cred stăpânii lumii? Cum să vă răspund la aceste întrebări? Dar lista canonică a lui Manolescu, în care ultramediocrul Ioan Moldovan este pus la loc de cinste (alături de alți ultramediocri), nu este și ea o dovadă a acestei mascarade?

Chiar așa, și-au pierdut acești critici importanți reperele literare? Au rămas așa de mult în urmă cu lectura? Chiar nu le pasă că, peste ani și ani, când se va trage o linie, vor fi amintiți ca o mare rușine a literaturii române? Sau tot ce contează sunt profiturile imediate, indemnizațiile de merit, premiile bombastice inventate de ei și acordate tot lor?

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Cum se face că toate aceste genii de carton ale literaturii române, nu au nicio valoare în afara granițelor? Pentru ce să fie recompensați de străini? Pentru versuri de clasa a patra, pentru plagiate? Pentru liste canonice care nu au decât o vagă legătură cu realitatea lumii literare? Pentru injurii aduse Patriei? Pentru denigrarea valorilor naționale? Pentru faptul că l-au făcut pe Eminescu idiot?

Iar tinerii, ce repere să aibă tinerii, de vreme ce au fost intenționat lăsați să scrie prost/vulgar, astfel încât bătrânii să-și mențină supremația? Unde sunt scriitorii veritabili ai tinerei generații, care să se ridice împotriva dinozaurilor de plastic, umflați cu pompa? Au fost cu toții manipulați? Au ajuns cu toții niște șoricea care se mulțumesc cu bucăți de cașcaval oferită de stăpânii lor?

După cum spuneam, mascarada continuă... Cel puțin, sper ca Uniunea Scriitorilor din România să rămână aceeași instituție valoroasă, care să ne amintească nouă, scriitorilor de rând, că facem parte dintr-o familie mare și frumoasă. Cu toate că și acest lucru tinde să ajungă o utopie...

Lucia-Elena LOCUSTEANU

CRUCIADA ROMANULUI

Scriitorul polivalent, Jurnalistul anului 2019 - cu o eferfescanță creatoare ieșită din comun - Al. Florin Țene ne uimește, a nu știu câta oară, cu publicarea romanului „INTOARCEREA DIN CRUCIADĂ – Viața poetului Radu Gyr între realitate și poveste”.

„INTOARCEREA DIN CRUCIADĂ” e un roman document, nu doar al vieții și al creației profesorului universitar - Radu Dumitrescu, al poetului Radu Gyr, ci, mai ales, roman ce aduce în fața cititorilor un evantai larg de evenimente, cuprinzând o vastă perioadă zbucimată a omenirii, o perioadă. a realităților istorice trăite nu doar de români, realități determinate / impuse de interesele meschine ale unor state, corporații, bănci, etc., interese care au dus la răsturnări de guverne și nu numai.

Aparent un roman – biografie romanțată a lui Radu Gyr – cartea e în realitate o adevărată frescă istorico - socială și politică a perioadei de la instaurarea Regalității, a Primul Război Mondial, a crizei economice din 1929, a evenimentelor de la Grivița din 1933, a mișcării legiomare, cu încercarea de motivare a asasinării lui Nicolae Iorga, a perioadei antonesciene, a instaurării regimului comunist cu consecințele-i dramatice, apoi, a perioadelor de detenție ale poetului, a eliberării și moartii acestuia.

Acuratețea unor date istorice, sociale, politice, rod al unei munci titanice de documentare, dau și veridicitate faptelor narate.

De aceea, autorul reușește să te facă părtaș la evenimentele narate cu mare artă, evenimente desfășurate în lume, trăind și retrăind astfel calvarul nedrept al unor momente istorice regretabile, orori ale istoriei, făcute însă cu bună știință de semenii noștri, semenii preainteresați de prosperitatea personală – aș spune – ca un blestem pe neamul nostru – semenii încarcerați în doctrine politice finanțate, susținute și dictate de interese străine.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Nararea evenimentelor, rezultat al unei titanice munci de căutare, documentare, documentare atentă și minuțioasă, îi facilitează naratorului să transpună în imagini vii o epocă de mari frământări.

Imaginația bogată, talentul cu care l-a înzestrat Dumnezeu, îi permite lui Al. Florin Țene dar și o recompunere în detalii amănunțite, veridice, a trăirilor omului și poetului Radu Gyr.

Paginile de viață sunt redată atât de viu, încât cititorul are impresia că nimic nu e ficțiune și se transpune în pielea personajului, trăind cu emoție fiecare moment, eveniment.

Ororile din închisorile comuniste în romanul „Culorile destinului” al lui Milian Oros

Milian Oros ne prezintă în romanul „Culorile destinului” episoade dureroase din viața unui tânăr care nici nu împlinise vârsta majoratului și când noua orânduire bolșevică cuprinsese România ca pe o muscă în plasa unui uriaș păianjen.

Drama multor români, al căror viitor a fost distrus de furia oarbă a erei socialisto-bolșevice, se regăsește în scrierile multor scriitori, dar Milian Oros la rândul său, pornind de la fapte reale, descrie cu simț de răspundere și măiestrie atrocitățile și abuzurile celor care conduceau societatea românească într-un nou regim care îngredea din temelie libertățile și drepturile românilor începând de la simplu om până la personalități ilustre, politice, culturale, științifice.

Este dureros când ești martor, prin intermediul lecturii, la felul cum este tratat în închisoarea comunistă tânărul minor, Vasile Moceanu, un tratament înfiorător care și unui animal îți este milă să-l aplici.

„Am împins castronul lângă ușă și m-am tras înapoi. Ușa s-a deschis și un deținut după cum era îmbrăcat, în spatele căruia se afla un gardian, mi-a pus în castron un polonic de zeamă groasă, cenușie și un colț de pâine lângă el...”

- Mâncarea ta pe ziua de azi, mi-a spus gardianul sec, apoi a închis ușa celulei.”

Nu se mai pune problema dreptului la replică, dreptul de a-ți justifica nevinovăția, dar nici dreptul să afli de ce ești acuzat și ce dovezi au procurorii și securiștii acuzatori, precum și verdictul judecătorilor în favoarea noii societăți criminale impusă de la răsărit, dar și a trădătorilor români.

„N-am mai apucat să spun nimic, căci mi-am simțit mâinile încătușate trase cu brutalitate și agățate de un cârlig suspendat pe care nici nu-l văzusem până atunci... M-am trezit dintr-o dată tras în sus, cu corpul aplecat înainte și cu vârful picioarelor abia atingând podeaua. În clipa aceea mi-a venit în minte hala abatorului în care intrasem odată copil fiind, împreună cu mama, care trebuia s-o predea celor de-acolo pe bătrâna noastră vacă.”

Metodele de convingere ca deținutul să spună ce-i convenea celui cel interoga erau diverse în acele timpuri. Adevărul este că societatea românească n-a evoluat prea mult după '89, doar bătaia în arest a fost abolită, în rest ne-am întors la vechile trucuri și obiceiuri de judecată în care procurorii instrumentează dosare și te îndeamnă să faci un denunț. Asta se cheamă involuție și nu evoluție. Nici limbajul actual nu diferă mult de cel de atunci. Și mai vorbim că am evoluat în secolul XXI, că suntem capitaliști cu cojoc de dictatori comuniști.

„-Haide, spune-ne despre arme și despre camarazii tăi și pleci de aici! Simplu.

- Nu știu nimic de nicio armă și n-am niciun camarad!... am răspuns, întorcând capul într-o parte și încercând să-mi stăpânesc vocea.. I-ați spus mamei, dacă tot ați vorbit cu ea, despre bătaia pe care mi-ați dat-o ca să recunosc ce n-am făcut niciodată?... am continuat eu, revenind și pironindu-mi privirile în ochii lui.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

O lovitură de baston se abătu peste spatele meu și un val ca de leșin îmi străbătu tot corpul, tăindu-mi picioarele.

- Cum îți permiți să vorbești așa cu tovarășul procuror, nemernicule? Aud ca prin vis vocea gardianului.

- Lasă-l! Încă o lovitură ca asta și moare... Du-l în celulă!..."

Și pedepsele oribile, schingiuirile nu conțin. Cei care puseseră mâna pe putere parcă erau din altă lume, o lume lipsită de suflet, o lume fără caracter, o lume predominantă de dorința acerbă a răzbunării și a satisfacției sadice de a-l vedea pe deținut cum suferă în cele mai groaznice chinuri.

„Ușa celulei se deschide. Prăbușit pe pardoseala rece, nu îndrăznesc să ridic privirea. Zăresc doar niște cizme imense ai căror carâmbi nu se mai termină. Vârful uneia se ridică fulgerător și se înfige zgomotos în abdomenul meu... Nu simt izbitura, nu am aer suficient să spun ceva; geamătul ieșit din gâtul meu n-a fost un semn de durere, ci doar, pur și simplu... fizică mecanică. Plămâni ca o cameră de cauciuc presată, scuipeau aerul afară... Apoi, la urechile înfundate de sânge ajung cuvintele cărora, la început, nici nu le-am dat importanță. Abia la a doua lovitură am întrezărit oarecum înțelesul.”

Deținutul politic, odată eliberat, cu greu se putea integra în societate, fiindcă era angajat cu „tinicheaua de coadă”, iar dintre noii colegi de muncă mulți erau invidioși și oameni ai securității. Cum fostului deținut îi sclipea mintea și venea cu o nouă inovație în procesul tehnologic, cum era luat în vizor.

Iată cum această tinichea legată de coadă de „deținut politic” îți distrugea tot viitorul, așa cum i l-a distrus în parte eroului principal din acest roman, care nici nu împlinise vârsta de 18 ani și fusese ridicat, nevinovat, de reprezentanții noului regim comunist impus de bolșevici, României. Toți analfabeții și lipsiții de scrupule ajunseseră „mari” în noua orânduire, ei tăind și spânzurând în numele unei false dreptăți, a unei democrații inexistente. Nicio clementă pentru orice faptură, indiferent că era femeie sau un băiat minor. Atrocități ale vremii respective care nu se vor șterge niciodată din memoria celor care au suportat ororile închisorilor comuniste.

„-Să-ți explic! Eram legat la mâini și la picioare, iar pe sub legături mi se trecea un drug de fier, după care mă atârnav ca pe un pui pus la frigare. Așa mă băteau, fără să obosească, cu o curea, de la picioare și până la cap, neuitând nici o părțică a trupului, până leșinam...”

Cu toate astea eroul trebuia să lupte cu nedreptățile societății și să-și continue viața, chiar dacă fusese arestat politic de două ori.

A doua oară a fost „săltat” pentru siguranța națională fiindcă fusese mai înainte deținut politic (pe nedrept bineînțeles). Ba chiar, acum a doua oară era arestat doar pentru că făcuse pușcărie și constituia un pericol iminent pentru societatea socialistă românească și risca închisoarea pe viață sau chiar pedeapsa cu moartea!

Totuși, Vasile Moceanu reușește să-și găsească o parteneră de viață, pe care n-o deranja că fusese deținut. Eroul rămâne surprins când află că și ea avusese aceeași soartă, fusese arestată pentru că fusese măicuță și la evacuarea unei mănăstiri de către securitate, ele au refuzat să părăsească așezământul. Atunci episcopia zonei respective, bineînțeles mână în

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

mână cu securitatea, „a găsit soluția: a intentat proces civil de evacuare și proces penal pentru port ilegal de uniformă monahală...!”

Mulți dintre români au fugit în timpul regimului comunist peste hotare cerând azil politic în străinătate. Și-au părăsit părinții, copiii, prietenii, rudele, și-au părăsit patria pentru că nu mai puteau îndura ororile unei societăți nedrepte care te lipsea de toate libertățile. Unii au avut această șansă, alții însă au fost prinși și pentru ei totul s-a terminat, inclusiv viața...

Narațiunea stârnește cititorului multă emoție sufletească însoțită de meditație despre patimile confrăților noștri care au luptat pentru drepturi și libertăți, dar și de o puternică încărcătură psihologică.

Cartea este fluentă, ușor de lecturat, dialogurile vin de la sine, descrierea stărilor sufletești și chinurile personajelor te emoționează până la lacrimi. Miliam Oros este și un portretist iscusit, redând anumite detalii ale aspectului fizic și în special ale chipului feminin, dar și portrete „sufletești” cu încărcătură psihologică, uneori până la paroxism pentru a a reda cât mai fidel suferința umană a acelor vremuri care mai au reminiscențe, din păcate, și în zilele noastre. Imaginile parcă nu ar fi descrise, ci „definite” din penel într-un tablou de culori care uneori te îngrozește prin cruzimea călăilor securiști, a unei „bucurii” sadice a comuniștilor pentru suferința corpului uman. Sunt și pagini, la fel de emoționante, când autorul te poartă într-o lume euforică cu clipe amoroase, pentru că „omul” este dator să se adapteze și să se integreze în colectivitate ca să-și poată continua viața, chiar dacă ideologia sa este diferită.

„Drumul spre casa Elenei trecea printr-un parc. Era o seară plăcută și liniștită, iar mirosul florilor ce străjuiau aleile te îmbiau la visare. Pe nesimțite, aerul romantic al serii ne-a cuprins și pe noi. Mergeam agale, unul lângă celălalt, fără să ne spunem nici un cuvânt”

Eroul îi povestește iubitei cum, datorită comportamentului animalic, sălbatic, din închisoare, l-a determinat să protesteze într-un anume fel, să devină mut, și nimeni nu avea ce-i face.

„Erau perioade lungi în care în afara celor două mese și a timpului alocat odihnei nu știam dacă-i zi ori noapte, vară sau iarnă, pentru că nu aveam ferestre la celulă și pierdusem complet contactul cu lumea reală... Nu mai știam dacă lângă mine mai sunt oameni ori simple obiecte... Uitasem să mai vorbesc, să mă mai mișc, dar nicio clipă să gândesc, să iubesc, să urăsc, să condamn și să iert pe cei care m-au adus în starea aceea...”

Despre volumul „Culorile destinului” al scriitorului Milian Oros pot spune că reprezintă chiar un roman istoric, deoarece tratează în paginile sale o realitate, un segment bine definit din istoria românilor, perioada de după Cel De-al Doilea Război Mondial când comunismul, prin intermediul rușilor, a acaparat Europa de est, și până în primii ani de regim sub Ceaușescu, când lucrurile parcă s-au mai îmblânzit puțin.

SINGURĂTATEA ÎN DOI

De la 5 martie, 2020, ne-am înstrăinat de lume , și ne-am cufundat siliți de împrejurări în faimoasa singurătate în doi , mulțumind Bunului Dumnezeu că ne-a dat sănătate, putere și posibilitatea de a fi împreună soț și soție , doi oameni cu sufletul cât zarea ce și-au unit destinele de peste cinci decenii. Ne identificăm pe scena socială ca niște actori pierduți în roluri tandre de cuplu și mai puțin cu niște ființe ce își trăiesc propriile sentimente refulate, în mare parte.

Zi de zi ne urmărește gemenele singurătății, care ne privește neclintit , stă mereu la pândă și nu se grăbește nicăieri , se dezvoltă într-un sol fertil unde sămânța dospește mai ușor și atacă doar pe acei care nu-și cunosc răbdarea , fiind imobilizați într-o țesătură vâscoasă și lipicioasă, tânjește în tăcere și te face sclavul ei cum parvenitul aspiră să emigreze într-o societate înaltă.

Singurătatea de bunăvoie nu te părăsește niciodată . Noi trebuie să o părăsim cu ajutorul Tatălui Ceresc care în chip minunat îți scoate în cale pe cineva ca ajutor la nevoie sau leac de singurătate pe care noi l-am găsit- implicare în taina grădinăritului, a florilor, a împărtășirii ideilor, gândurilor, în valorificarea unor fapte de cultură , împlinirea a tot ce ne-am propus pe linie scriitoricească , socială și familială. Am crescut și am muncit în medii culturale active, agreem oamenii , ne plac conversațiile, schimburile de idei, cooperarea, atmosfera de solidaritate de răs și voie bună așa că , suntem în doi , dar ne simțim tot mai mult singuri, deoarece calitatea relațiilor interumane e puternic deteriorată. Suntem singuri într- un univers fără sens , știm cine suntem, știm de unde venim, dar nu știm încotro mergem .Oare ce se întâmplă cu noi, cu singurătatea noastră ?

Singurătatea este costul colateral al nevoii noastre naturale de afiliere unul altuia așa cum prevede codul nostru genetic adică de a da posibilitate reciprocității și cooperării , adică ambele părți să conviețuim în interacțiune , ambii să avem de câștigat și niciunul de pierdut. Aceasta e singurătatea în doi, adică un colaj de trăiri, gânduri și comportamente – senzația de gol, lipsa de sens, de inadecvare , de respingere , tristețe și milă față de propria persoană.

Să nu ne alarmăm de singurătate, chiar și de singurătatea în doi deoarece în viață am cunoscut atâția oameni care s-au simțit singuri în mulțime, oameni care s-au simțit singuri chiar la locul de muncă, oameni care au lucrat în colective agitate cu multe conflicte , unde calitatea interacțiunilor e mult sub așteptări , oameni care nu cooperează, nu se înțeleg și nu le pasă de colegi, de semenii lor. În asemenea situații ești silit să trăiești într-un ținut izolat, dar și aici oamenii au învins, nu s-au simțit singuri atunci când l-au avut cu ei pe Dumnezeu. În Astfel de împrejurări singuratice ne așteptăm ca ceilalți să ne facă mai degrabă rău decât bine , mereu venim la muncă cu frică, ne vedem neîndreptățiți și ne apar în față mai degrabă întâmplările negative pe care le-am trăit cu ceilalți decât cele pozitive și ni se proiectează alături de ei un viitor sumbru care epuizează ființa umană.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Desigur singurătatea ne epuizează, fiind începutul multor nenorociri, este atât de înspăimântătoare încât ai face orice ca să te scapi de ea. deoarece nu-ți poți concepe fericirea decât în preajma celorlalți așa că cooperăm bine cu vecinii de pe strada Crinului, Ioan Tofeni, Monica Urâte, Lenuța Ilieș, Mia Bolfă, Saveta Cicai, Geana Figan, Ana Maria Baias și rudeniile noastre de la bloc Saveta și Nelu Ștefan care mereu ne vizitează, ne aduc vești din urbea noastră ca de altfel poștărița care ne aduce presa spre a ne informa și documenta, urmărim emisiunile tv și radio, ne întrecem în ale scrisului și cititului, care ne aduc în casă tot ce este frumos și util din județ, din țară și din lume. Iată că se găsesc atâtea posibilități de înlăturare a stresului și a plictiselii. Suntem informați că acest virus păgubos intră și în dulapurile noastre și micșorează hainele, care nu ne mai cuprind, așa că antidotul potrivit este mișcarea. Suntem învredniciți cu curte spațioasă, grădină, așa că mișcarea, plimbarea e

pe primul loc în preocuparea celor doi siguratici năsăudeni. În acest fel încercăm noi să înlăturăm golul din interior alături de alți oameni puternici care au dimensiunea verticalei și care zilnic ne sună cum sunt copiii și nepoții noștri din America - Livia, Nicu, Călin, Călina și Lisa, familia Nedelcu din Iași, fam. prof. Gh. Giurgiu din Dej, fam. Nadia și Dan Baciuc din Cluj, pr. Ioan Pop din Zalău, dr. Elena și Dorel Dindelegan din Zalău, Ghiță Petri din Brașov, familia Nelu și Doina Dăian din Sighet, și ing. dr. Elena și Gheorghe Dăian de la Cluj care în prima zi a Rusaliilor ne-au făcut surpriza unei vizite inopinate, ocazie cu care am deschis terasa CRINUL, adică am servit masa în curte. O zi de excepție de împărțășanie și de încurajare reciprocă. Iată atâția oameni posedați de valori, care trăindu-le îi ridică spre înălțimi, au compasiunea și înțelepciunea ce-i ajută să înțeleagă profunzimile umane în această perioadă atât de grea pentru lumea în care trăim. Iată oameni pe potriva noastră cu etica lucrului bine făcut căroră le pasă de ceilalți gravitând mereu în jurul a ceva, în cazul nostru în jurul rețelei sociale, care ne dă identitate simțind nevoia să vorbim cu cineva, să angajăm ceva cu cineva.

Încercăm prin toate mijloacele să punem stăpânire acestui cataclism nuclear-SINGURĂTATEA, prin proiecte personale și comune, tabieturi, hobb-uri practicate în comun, bucuria unei cărți editate sau citite. Privim împreună cerul înstelat, clarul de lună, răsăritul și apusul soarelui, ploaia mărunță și caldă, comparându-ne cu plantele care gravitează în jurul unui soare, dar și în jurul axei proprii, bun prilej de dezvoltare personală deoarece inima își cunoaște necazurile ei și nici un străin nu poate lua parte la bucuria ei. Suntem amândoi-LUCREȚIA și IOAN, o mare bucurie pe noi, dar spunem cu regret că totuși ne simțim separați, cu toate că nu ne lipsește nimic. De fapt și Biblia ne spune despre oamenii care au avut totul și tot s-au simțit singuri sau despre oamenii care n-au avut nimic, dar au găsit ce au avut nevoie apropiindu-se de Dumnezeu. Noi am fost făcuți să avem o relație cu Dumnezeu. Este singurul lucru care ne poate scoate din singurătatea noastră, pentru că este acea conexiune pe care suntem meniți să o avem fiind creați pentru a ne conecta unii cu alții, deci spre a fi în comunitate. Când în jurul tău ai oameni căroră le pasă de tine ești cu sufletul împăcat că nu ești cu adevărat singur și simți beneficiile prieteniei asupra propriei sănătăți. Dumnezeu ne iubește și își dorește o relație bună cu noi. El vrea să venim la El atunci când suntem singuri. Numai Iisus știe ce înseamnă să fii un om singur.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Biblia spune :Domnul este aproape de cei cu inima zdrobită și-i izbăvește pe cei cu duhul zdrobit (Psalmul 34,18).

Acum, mai mult ca oricând , avem ocazia de a conștientiza că deși suntem diferiți prin felul cum gândim , locul în care ne-am născut, felul cum ne îmbrăcăm și ne comportăm cu alții și cu noi înșine , totuși suntem foarte asemănători unii cu alții, împărțim cu toții aceeași planetă, avem trăiri similare , ne temem și totodată ne bucurăm de lucruri similare și avem nevoie unii de alții și nu putem trăi în singurătate , avem nevoie de unitate, de solidaritate și de consolare. Izolarea de oameni , de lume este o formă foarte distrugătoare principiului prieteniei, egalității și unității și poate duce la dezbinare, care se finalizează în haos, care amplifică pericolul creat.

Noi , suntem făcuți să ne pese , așa că avem nevoie de empatie față de semenii, suntem hotărâți a nu ne da bătuți , însă o luptă nu o poți purta singur până la nesfârșit , ci doar prin solidarizare. Avem atâtea exemple de solidaritate între națiuni, între țări, între oameni simpli ca noi care empatizează cu bunătatea, omenia, morala creștină și își oferă atât cât se poate susținerea. Este vital ca noi oamenii să nu lăsăm dezbinarea să ne copleșească și să se ridice mai sus decât omenia, dreptatea și unitatea.

Izolarea de atâtea luni este cea mai dificilă perioadă a vieții noastre , obligându-ne de a renunța la multe activități ce ne pasionează , dar și interacțiuni obișnuite de zi cu zi , întâlniri culturale, Cu cartea pe roți, prezentări de cărți, primirea oaspeților, discuții cu autori, vizite, participare la diverse ceremonii și în mod special la slujbele religioase care ne întăresc sufletește și ne dau noi speranțe pentru vremurile ce vor urma.

Ca educatori, părinți și bunici sfătuim tinerii, elevii și studenții să nu se descurajeze, să nu se simtă neliniștiți, izolați și dezamăgiți deoarece nu sunt singuri, alături de ei suntem toți, pentru că nimeni nu poate fi indiferent față de cei care au în propriile mâini viitorul. Așa că societatea trebuie să vă protejeze , iar voi , la rândul vostru să protejați și pe alții, pe bunicii și părinții voștri, pe cei mai în vârstă dar și pe cei mai mici decât voi. Să fim creativi, să ne luăm gândurile de la lucrurile rele, să citim , să scriem, să aranjăm camera, curtea, grădina, să ne destindem făcând sport, să ne facem temele, să pictăm, să cântăm, să vedem un film preferat, să ne creăm un echilibru în viața de fiecare zi.

În ce ne privește pe noi, adică familia în doi putem spune că navigăm pe toate rețelele de comunicare , mereu ne dăm singuri de lucru prin bibliotecă, prin curte, prin grădină, întreținem și tratăm culturile de legume și zarzavaturi. Am găsit modalități de a ne proteja sănătatea mintală în mod productiv scriind noi cărți. Avem o listă cu prioritățile editoriale pe anul în curs, unele sunt date spre editare cum sunt- Predicile din sărbătorile de peste an, Educație pentru viață, Din nou despre America, Doi oameni cu sufletul cât zarea Insemnări, Impliniri (toate curg din Vârful peniței până la volumul cu nr 30) și acuma amândoi ne întrecem în scrierea cărții- Ansamblul de valori în satul Borleasa, de pe Valea Țibleșului , satul natal a unuia dintre noi, mai precis a Lucreției, precum și lista cărților planificate pentru citit în această perioadă.

Ne diversificăm activitățile . Ne odihnim de muncă prin muncă, găsim căi de a ține legătura cu cei dragi de peste ocean dar și cu prietenii și colaboratorii. Fiecare ne manifestăm sentimentele în felul nostru cu cuvinte frumoase între noi și între noi și semenii, cuvinte ce schimbă lucrurile în bine , adică nu distribuim lucruri care pot răni pe celălalt, făcând ordine

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

și curățenie nu numai în casă , curte și grădină ci și în suflet și în minte. Deocamdată cea mai bună soluție pentru noi în această perioadă este răbdarea și concentrarea pe lucrurile utile, simple și plăcute .Este o vară a schimbărilor majore , când ne-am creat amintiri de neuitat, implicându-ne într-o droaie de proiecte cu termen de finalizare în cursul anului 2020.

În unul dintre cele două foșoare avem un aparat de radio care ne acompaniază lucrând prin grădină și ne informează cu de toate inclusiv cu episoade despre evoluția pandemiei , un amestec de realitate, teamă și optimism. Ne continuăm viața într-un ritm normal , ne facem planuri fel de fel, căutăm surse de inspirație , ne documentăm, servim cafeaua în grădină pe un trunchi de măr , drept masă, încercăm să profităm de zilele acestea și să ne petrecem mai mult timp cu noi înșine, să studiem și să consultăm cât mai multe surse.Poate se vor schimba și relațiile sociale pentru că lumea va realiza ce contează cu adevărat cei apropiați și legăturile directe dintre oameni , care vor conștientiza faptul că rețelele sociale nu trebuie să înlocuiască relațiile sociale.Sigur,e foarte frumos să te intersecezi cu oameni , dar esențial e să te poți conecta cu oamenii reali.

Am avea multe de spus ,dar ne oprim aici , promițând cititorilor că vom scrie o cărticică pe această temă pentru că numai oamenii singuratici cunosc adevăratele valori ale prieteniei.Pentru ceilalți există familiile, pentru un singuratic sau un exilat prietenii reprezintă totul , cum spunea Willa Cather

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 13.

Ionuț ȚENE

Floare de colț

Floarea din fața porții s-a uscat
cum lacrima obrazul nepăsării
cum inflorescența stânca uitării

Trecătorul nu și-a mai întors privirea spre petalele clipei
iar mâinile tale nu au mai plivit frumusețea

S-a ofilit singură cum toamna melancolia târzie
Fără să vadă nimeni sclipirea din adierea ochilor unui parfum scump
ca durerea unei amintiri
– o păpădie spulberată de colbul unei nopți polare

Florea a rămas doar memoria necunoscutului
un desen pe retina unui pictor al tristeții
unde singurătatea și veșnicia nu se sfârșește

Era să fie

Poetul s-a întâlnit cu filosoful
Total întâmplător
pe strada brumată de melancolia unei toamne târzii
Deși se cunoșteau doar din cărțile de joc ale memoriei
ce le făcea feste tot mai des s-au recunoscut imediat
după pașii grei ai amintirii uitate

S-au oprit sfios și atins cum Titanicul de un aisberg

Filosoful a încercat să convingă o metaforă
că "era să fie" poetul,
dragostea unui izvor pentru ulciorul spart al inimii
o revărsare a mirării peste degetele Domnului
peste sufletul unor oameni sculptați din cel mai bun pământ,
care "ar fi posibil să fie"
pe drumul pe care s-au întâlnit poetul și filosoful
unde întrebarea vorbea despre o poveste de viață
care nu a fost să fie

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Toamnă suprarealistă

Tu ești înserarea unei dimineți
O toamnă dulce ca mierea. Prea dulce

Strada mea a devenit un stup de albine
iar ziua un fagure ce seacă blândețea inimii

Viața înțeapă fiecare ieșire din casă
Privirea frunzelor e galbenă ca de lup flămând
Suflet părăsit de pădurea de mesteceni
unde izvoarele sunt însetate de o poezie
dintr-un vechi film rusesc

Sibiana ANTOCHE

În lumina toamnei

În lumina toamnei izvorăsc neliniști
Din tristeți pornite într-un ochi neplâns,
Văduvite umbre de adânci opreliști
Scormonesc păcatul prafului nestrâns.

Caravane tulburi trec în mare grabă
Parfumând văzduhul într-un damf vinos,
Vântură-n butoaie strugurii în boabă
Închinând licorii un profund prinos.

Doldora, gutuia rotunjește-n geamuri
Pân' ce isprăvește ultim fulg de nea,
Ascultând tăcută muguri spârți în ramuri
Într-un timp albastru ca de peruzea.

Curcubeu de frunze seamănă pământul
Alintându-i șoapta în mirabil strai,
Degradeu de galben tăinuie veșmântul
Toamnei cât e pusă serios pe trai.

Lungi poteci golașe tremură în tihnă

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Numărându-și pașii greilor bocanci,
Dăruind naturii clipa de odihnă
După-al verii zgomot, furnicar de bănci.

În tristeți nocturne veselește vântul
Neclintindu-i teama niciun nor stingher,
Printre nostalgii, des ne zboară gândul
Câte toamne vin - tot atâtea pier...

Patimile toamnei

Se-nroșește cuprul în smarald de frunze
Amețind în boabe strugurii-n butuci,
Ultim greier cântă fără gând de scuze,
Iar grenade grase cad din vechii nuci.

Ceru-și cântă-n lacrimi nenuntita vară
Amăgindu-și ochii c-un alai de ploi,
Cerne cu-ntristare pân' la prima gară
Când muniții-ncarcă să lovească-apoi.

Veverițe zburdă, nu-nțeleg misterul,
Nici ciocănitorea nu se prinde-n joc,
Încă nu-și pot crede ce va cerne cerul,
Suflete-a pădurii speră-ntr-un noroc.

Mormâie-n surdină ursul rupt de foame,
Spre bârlog pornește supărat pe toți,
Bolți îngălbenite-și pun pe frunți năframe,
Să-și înfrunte teama norilor prea copti.

Șoaptele naturii scaldă-n băi de-aramă
Fluturii luminii zdrențuiți de zbor,
La dejunul toamnei colți de lupi deshama
Din caleașca verii când urlau în cor.

Trestii legănânde zbat între rafale,
Lacrimi de-ntomnare se lovesc în cer,
Delte-i plâng pe lacuri hore nupțiale,
Liniștea coboară, roi de muze pier...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 14.

Vasile MOLDOVAN

UN CINEAST PRINTRE POEȚI

Constantin Stroe a lucrat preț de două decenii (1980-2000) la o prestigioasă instituție de cultură, Studioul Cinematografic al Armatei. Aici a contribuit alături de regizori, scenariști, redactori, adevărați profesioniști ai celei de a șaptea arte, la realizarea unor filme de scurt metraj, dintre care unele rulează și azi. Printre cei cu care a conlucrat la realizarea numeroasele pelicule se numără Dumitru Seculeanu, Octavian Covaci, Mircea Laslău, Viorel Domenico, Constantin Avram, Pavel Lică. Printre filmele la care Constantin Stroe a îndeplinit responsabilitatea de șef de producție se numără Cavaleri ai Ordinului Mihai Viteazul, în regia lui Barbu Drăgoescu, Și de aici începe zborul și Vânt bun de la pupa, ambele în regia lui Ion Cuciureanu, și altele.

Deși intrat târziu în lumea literară, după încheierea carierei de cineast, prin pensionare, Constantin Stroe a recuperat repede timpul pierdut. După două volume de poezii în stil tradițional, el a publicat în anul 2008 o carte purtând un titlu atipic, Casa bunicii (Societatea Scriitorilor Militari, 2008.). Atipic, întrucât știut este faptul că domeniul predominant al haiku-ului este natura, prezența omului în natură, nu omul ca individ sau societatea. Desigur, poetul are numeroase haiku-uri despre natură care s-au bucurat de aprecierea cititorilor avizați, dar preferința sa merge pe includerea în poezia de inspirație niponă a celor apropiați. Influențat de poezia lui Issa, condeiul său e focalizat asupra bunicilor și, în special asupra bunicii. Faptul se explică prin aceea că poetul și-a trăit o bună parte a copilăriei în casa bunicilor dinspre tată, -Elisaveta și Pătru Stroe-, în localitatea Ohaba de Bălănești, nu departe de Hobița natală a lui Brâncuși. Copilărind în casa bătrânească din Ohaba Gorjului, copil fiind asculta greierii și povestirile bunicilor. Transpus în poemul de maximă concentrare care e haiku-ul, totul respiră un aer vechi. Poetul redă patina vremii, o categorie esențială a poeziei haiku-ului, precum și golul resimțit în suflet după trecerea în neființă a celor dragi:

Prin gardul vechi-
crizantemele-nflorite...
bunica nicăieri
și

Cuibul de barză
și casa bunicii-
ambele goale

Între timp, Constantin Stroe a mai publicat două volume de haiku, în linia obișnuită, în care natura ocupă locul predominant. La un deceniu de la Casa bunicii, el vine cu o a doua carte despre universul domestic, Arborele genealogic / Genealogical Tree (Societatea Scriitorilor Militari, 2018), de data asta e vorba despre o carte de poeme în stil tanka. Cartea este a IX-a și conține deopotrivă poeme despre natură, ca în haiku, și poeme despre universul

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

familiar. Dintre cele despre natură, remarc secvența Teiul / The Linden Tree, arbore devenit simbol poetic, după poeziile scrise pe această temă de Mihai Eminescu:

Primul miracol
printre razele lunii
teiul înflorit...
briza Mării Negre poartă
mireasma pe faleză

Pe cerul senin
Luceafăr între stele...
teiul înflorit.
Îi aud poemele
parcă spuse de păsări

Secvența cea mai amplă, care dă și titlul volumului, este Arborele genealogic / Genealogical tree. Poetul îl invocă pe Dunezeu, rugându-l să-i ocrotească înaintașii:

Ai grijă Doamne
de arborele meu
genealogic...
mai ales acum când
mai răsări un lăstar

Are loc în această secvență o autentică trecere în revistă a întregii familii. Apar bunicul, mama și bunica, înconjurată una de copii, alta de nepoți. Mama, îndeosebi, e evocată cu duioșie:

Cămăși cu râuri
și catrințe în lada
de zestre a mamei-
toate îmbălsămate
cu mireasma amintirii

Iubitei, nenumite, iubirii în general, îi este dedicată secvența De dragoste / On Love. Dragoste care este însoțită adesea de dor, nostalgie, așteptare, speranțe. În mod cert, universul casnic și dragostea sunt mai propice poemului tanka decât haiku-ului.

Poemele se apropie mult de tanka, în special prin formă. Conștient de faptul că nu respectă întru totul regulile speciei nipone, poetul le consideră, cu modestia care îl caracteriză, poeme în stil tanka. Cât privește valoarea de ansamblu a cărții, subscriem la concluzia autoarei prefetei, poeta Magdalena Dale: „Cartea Arborele Genealogic cu poeme în stil tanka este un imn închinat dragostei față de familie străbătut de un filon nostalgic pentru caracterul trecător al vieții în general. O carte care invită cititorul la meditație poetică.”

Iulian PATCA

Despre magia copilăriei

”Stau câteodată și-mi aduc aminte ce vremi și ce oameni mai erau prin părțile noastre pe când începusem și eu, drăgăliță-Doamne, a mă ridica băiețaș la casa părinților mei...”

Cred că acest început arhi-cunoscut de mărturisiri a lui Ion Creangă și, desigur, ”Amintirile...” în totalitatea lor, au pus stăpânire benefică pe Mircea Gordan, de acum și dintotdeauna, i-au marcat copilăria și adolescența, l-au obsedat chiar, făcându-l să ne spună în scris ce năzbâtii și ce năzdrăvăni a făcut el în primii ani de viață.

Iată cum își începe autorul șirul poveștilor copilăriei:

”Mare mi-a fost bucuria după ce început a merge în picioare, așa că eram spaima pisicilor după care alergam și, de le prindeam, era vai de coada lor. Nu-i vorbă că nu-mi rămâneau datoare și purtam pe mâini semnele rănilor precum un veteran pe câmpul de luptă.”

Vă este cumva cunoscut? Nu prin întâmplări asemănătoare am trecut oare fiecare din noi? Cam toți am făcut cunoștință devreme cu ”nuiaua din pod”, nu ca bătaie neapărat, ci mai drgrabă ca răsfăț. Și noi am dat măcar o dată ”fuga pe geam” sau, dacă ne-am născut la sat, ne-am multiplicat și diversificat înzecit aventurile domestice, hârjonindu-ne cu câinele, cloșca, pisica, melița..., ori cu vorbele pline de tâlc ale bunicului, ale celor două bunici și ale celor din jur. Cele câteva evocări ale mamei, cu duioșie și nostalgie, sunt antologice.

Așadar, cei mai mulți dintre noi, după lectura savuroasă a cărții, își vor aminti cu plăcere de propriile începuturi, de inefabilul acelor întâmplări trăite cândva cu mare intensitate și, fatalmente, fără întoarcere. Practic, ne regăsim pe noi înșine în fiecare poveste și parcă am mai și noi altele asemănătoare.

Însă, iată, nu o facem, pentru că, nu-i așa, au făcut-o alții mai bine înaintea noastră, care ne-au trezit amintirile vechi, ne-au înlăcrimat ochii după acei ani năzdrăvani de poveste...așa că e mult mai confortabil să rămânem doar cititori.

Spre cinstea și datoria lui însă, Mircea Gordan se încumetă să o facă, să-și răscolească în scris primii ani din aventura cunoașterii lumii, prin introspecții de o rară frumusețe și duioșie. Și o face nu atât pentru sine, cât pentru ceilalți, cărora le dăruiește, cu generozitate, multă bucurie, plăcere și emoții binefăcătoare.

O lume întreagă a satului ardelean din veacul trecut este înfățișată pro memoria. Cartea aceasta este minunată în întregul ei. I s-a remarcat deja ”lirismul cald”, scrierea cursivă și ”plăcută”, ”firescul evocărilor” (Antonia Bodea) sau aducerea în actualitate a ”adevărurilor trăite”, a gingășiei vârstei și inocenței, a întâmplărilor hazlii care se întrupează unitar într-o adevărată ”biografie literară”; poveștile lui Mircea Gordan fiind, în esență, ”o care a căutării și regăsirii sinelui în cuvântul scris” (Lucia-Elena Locusteanu).

Să mai adăugăm la virtuțile acestui autor remarcabil, apărut ca o revelație în lumea poveștilor copilăriei, capacitatea nativă de a ne uimi cu evocarea unor întâmplări în puține cuvinte, dialogurile firești și descrierile nu lipsite de umor și culoare, stilul oarecum cunoscut, dat totuși...gordanian.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Așadar, Mircea Gordan a trecut cu brio examenul pentru acest gen de literatură, copilărindu-se el însuși cu grație și mizând totul pe vocația lui evidentă de povestitor.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 15.

Al. Florin ȚENE

ENCICLOPEDIA SCRITORILOR ROMÂNI CONTEMPORANI

Volumul de 1200 de pagini ce mi-a sosit de la Chișinău, intitulat "Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni- în propria lor viziune" cuprinde bio-bibliografia scriitorilor români contemporani de pe toate meridianele lumii. Tomul este copertat, și tipărit într-o tehnică tipografică de excepție, fiind semnat de Acad.Mihai Cimpoi și Traian Vasilcău.

Această amplă lucrare ce face parte din Colecția "Pasărea Phoenix" este prima dintr-un proiect inițiat de Traian Vasilcău, și continuat cu "Antologia Poeziei românești din mileniul III", fiind o altă Columnă lirică, cum se specifică pe ultima copertă, "a poezilor incluși în Enciclopedie, dar și a altor nume care vin să dea glorie, prin Harul ce li s-a dat, Divinității și Limbii Române, care ne naște, (aproape) pe toți românii...poezi".

Această Enciclopedie s-a născut la ideea lui Traian Vasilcău, care este și directorul proiectului sub coordonarea acad. Mihai Cimpoi. În colectivul de recenzenți sunt cuprinși scriitori atât din România, Ucraina, dar și din Republica Moldova, inclusiv din diaspora română.

La concepția acestei Enciclopedii a contribuit și un numeros număr de personalități din Republica Moldova și România: acad. Mihai Cimpoi, Prof.Theodor Codreanu, prof. Adrian Dinu Rachieru, Horia Bădescu, + Constanța Buzea, acad.Nicolae Dabija, Viorel Dinescu, acad.Vasile Tărățeanu, Aurel Ion Brumar, Prof.George Sorescu, Geo Vasile, acad. Gheorghe Păun, Prof.Tudor Nedelcea, +Paul Everac, +Prof.Irina Mavrodin, Prof.Constantin Dram, Daniel Drăgomirescu, Prof.Constantin Parascan, acad.Dinu Săraru, Prof.Sanda Golopenița, prof.Magda Grigore, Eugen Dorcescu, Prof.Theodor Damian, acad.Alexandru Surdu, +Radu Cârneli.

Tomul de 1200 pagini se deschide cu o prefață semnată de acad.Mihai Cimpoi în care stipulează esențialând: "Enciclopedia"...voiește a fi un cers, un mare cerc chiar al scriitorilor români- de aici și acum (hic et nunc), din frontierele românești și dinafara lor, adică de pretutindeni, după cum spunem în mod current. "Concluzionând:"Întreprinderea poetului Traian Vasilcău, el însuși făcând parte din marele Cerc, desfășurată pe parcursul a zece ani, cu susținerea noastră și cu o totală încredere în informațiile oferite de însăși autorii, este demnă de toată Prețuirea."

Enciclopedia scriitorilor români de pe toate meridianele lumii este organizată în ordinea alfabetică a numelor, cuprinzând autori independenți, membrii ai Ligii Scriitorilor Români, ai Uniunii Scriitorilor Români și Moldoveni, și a altor organizații profesionale.Remarcăm faptul că autorii fac parte din toate generațiile, inclusiv a celor care au practicat realismul socialist, modernistii, postmodernistii, opzeciștii și globmodernistii (n.n).Nu lipsesc autori ca: Cezarina Adamescu, cu care se deschide enciclopedia, Antohi Gheorghe, Gh.Azap, Vasile Barbu, Horia Bădescu, N. Bălașa, Băciuț Nicolae, Veronica

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Bălaj, Valeriu Butulescu, Zenovie Cîrlugea, C. Cubleșan, Mariana Cristescu, Dabija Nicolae, Paul Everac, Foartă Ștefan, Fătu Nalati Victoria, Horia Gane, Mihai Ganea, Gâfu Daniela, Florin Grigoriu, Hiru Ion, Ichim Dumitru, Carolina Ilica, Jurcan Alexandru, Leonida Lari, Ion Machidon, Fănuș Neagu, Orlea Oana, Victor Constantin Măruțoiu, Doru Moțoc, Pachia Tatomirescu, Păun Gheorghe, Postelnicu Gheorghe, Iulian Patca, Romanescu Paula, Rugu Persida, Olimpia Sava, Paul Sân-Petru, Florentin Smarandache, George Sorescu, Felix Sima, George Tei, Țarină Victor, Ionuț Țene, Titina Nica Țene, Al. Florin Țene, Cornel Udrea, Ioan Culiță Ușurelu, Geo Vasile, Vierul Grigore, Raveca Vlașin, Dragoș Vicol, Dumitru Velea, Constantin Vremuleț, Ileana Vulpescu, Yemeri Baki, Mihai Zamfir, Mariana Zavati gardner, Constantin Zărnescu etc.

Am ales acești autori din cele 1200 de nume ce fac parte din diferite generații și genuri literare pentru a ilustra paleta policromă ce iluminează literatura română de pretutindeni.

Volumul se încheie cu o postfață semnată de Traian Vasilcău, intitulată “O Columnă a Culturii românești” în care conchide: “Dedicăm această Lucrare, repet: Columnă a Culturii românești, Centenarului Marii Uniri. În ea, în Lucrare, se regăsesc ca-ntr-o horă a Îvierii Neamului nostru, atâția scriitori născuți în Basarabia și Bucovina, care din cauza reocupației rusești au trebuit să se refugieze în Țara istorică, pentru a supraviețui terorii roșii ce a urmat pe acele străvechi plaiuri de dor și de rod literar românesc.”

Această amplă lucrare se constituie într-un mare Palat al Culturii Române sprijinit pe umerii scriitorilor, acele cariatide ce sprijină cerul luminat al omenirii cu talentul și spiritual lor umanismul națiunilor, într-o mare unire în satul numit Pământ.

C-tin ARDELEANU

ALTE CATRENE PATOGENE

După patru ani de la apariția cărții de „Catrene patogene”, iată căpoetul Liviu Zărnescu s-a decis să reia răspândirea „virusului ironic” în 2019, publicând la editura Amanda Edit cel de-al doilea volum.

După un „Zbor prin universul iubirii” (poezii, 2017), autorul revine cu picioarele pe pământ, vituperând împotriva unor metehne, care par a nu-și găsi lecuire nici după trei decenii de la acea întorsătură istorică pe care o consideram izbăvitoare. Tocmai revolta sa civică îi îndepărtează temporar de lirismul versurilor de iubire sau de relevațiile psalmice de Crăciun și Paști, atunci când oferă jertfelnic prietenilor câte un poem dedicat marilor sărbători ale Creștinătății. Mai mult, în ajutorul catrenelor (evadând unele în agora epigramelor) a chemat și aforismele, reușind a fi laureatul unor reviste la ultimele două ediții ale Festivalului internațional al aforismului de la Tecuci.

Ca un remember, în carte se strecoară și câteva madrigale și poeme lirice, parcă vrând a ne demonstra că trădarea (fie și în registrul artistic) nu are loc în ranița unui ofițer de elită. Și totuși sentimentul incriminării unor ciudățenii sociale nu este atât de revoltă, cât mai ales de uluială că asemenea agenți...patogeni ar putea afecta corpul sănătos al unei națiuni la

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Început de mileniu III. Prefața cărții, semnată de George Corbu, președintele Uniunii Epigramiștilor din România, e un semn serios că nu e de glumit cu poetul, care părăsește temporar lira pentru arma satirei. „VIAȚA LA ZI” este un stop-cadru între realitate și „fake news”: „Simțim ceva pulsații/ Ne tulbură misterul/ Deținem informații/ Dar nu și adevărul!” O „ARMONIZARE” relevă o stridentă supărătoare în lumea dreptății: „JUSTIȚIA model./ Un fel de dandana./ La varza de BRUXELLES/ Șorici de...DNA!” Piața liberă înregistrează și o astfel de situație „MEMORABILĂ”: „În piață-s marile minuni./ Iar una-mi pare renumită./ Plătești cireșe și căpșuni./ De parc'-ai lua carne de vită!” Alesul ca „SPECIMEN”: „Greu de cap, încet la minte./ Întunericul îl ține./ Abia leagă trei cuvinte./ Da-nțelege...mai puține?!” Trecând la alt registru, în care se impun...alegerile, dar nu în mai multe tururi, autorul face o „RECOMANDARE LA SENECTUTE”, mai mult duioasă decât sentențioasă: „Din cabinet când a ieșit./ Adaugă abia șoptit:/ «La vârsta asta merge-o tură/ Cu Tinerețea...pe centură!»” Dar de când lumea, „FRUMUSEȚEA CERE SACRIFICII”: „Vedete ce se vor mereu plăcute/ Umblă la sâni, la buze..., în sfârșit.../ Întineresc după ce-s refăcute/ Frumoase dar...«pe muchie de cuțit!?»” Și o „(BU)BULINA ROȘIE”, cu aprobare de la Primărie, ce nu poate decât să te...cutremure: „Adăpostit sub sâni ei/ Împovărați de silicoane./ Când am simțit cât sunt de grei./ Am scris afișul cu teme:// «Atenție, mai cad balcoane!»” Și toate visele și efemeridele vieții se pierd în amintiri, când un glas de popă repetă mai mult mecanic decât mesianic „ACOLO UNDE NICI...”: „M-am dus la GHENCEA-3, la cuibușor./ Căsuță veselă, din timp aleasă./ Arhitectură pentru somn ușor/ Ultima casă!...” Doar un „MADRIGAL” ar mai putea alunga tristețea iremediabilă a programului universal inevitabil „Ultima casă”: „În spiritul creștin al Învierii./ Declar cu modestie, chiar umil./ Că mai păstrez din pulsul primăverii/ Ce-ascunde-n mine veșnicul copil!...” În partea a II-a a volumului, „Poezii”, poetul Liviu Zăncărescu dă o coloratură aparte discursului său implicat, relevându-se drept credo faptul că nu îi este deloc indiferentă evoluția sinuoasă a societății în care trăim. Ultimul poem „REGĂSIRE” beneficiază de niște reflecții profunde: „Pe noi ne pierdem, dar ne regăsim/ În anotimpuri, vreme migratoare./ Trăind un pic, câte puțin murim/ Tot căutând epava...salvatoare!?!/ Filozofând non-stop ne amăgim/ Că tinerețea e nemuritoare./ Pe noi ne pierdem, dar ne regăsim/ Într-o iubire ca-ntr-o neuitare// În viața asta, umbră de sublim/ În bătrânețe tinerețe-i oare?!/ Mai trecem prin spitale când ne doare/ Ce-am fost, cum suntem și ce-o să mai fim/ Când ne vom pierde, să ne regăsim...”

Sub soarele prea iradiant al destinului, va trebui să ne mulțumim, ca un noroc al vieții, cu o...umbră de sublim.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina16

Cristina SAVA

SENTIMENTELE DESFOLIATE

E o formă de trăire filozofică în volumele de versuri, semnate Iulian Patca, colonelul-poet, jurnalist militar, fondator al Ligii Scriitorilor Români, președinte al filialei Cluj. Și nu în ultimul rând, redactor-șef la revista „Agora Literară”. Nu intenționăm să facem „zel” de „preîntâmpinare”, nu este cazul, și asta pentru că inteligența emoțională a poetului constituie mai mult decât ar putea cineva să spună, iar mărturia, elocventă, este „arta” poetică pe care o cultivă.

Trăirea estetică este numitorul comun și în poemele redactate de Iulian Patca, cum de altfel, mai toți poeții, în poezia de dragoste, își urmează subiectivitatea conștiinței; să mai spunem că „forma subiectivă”, folosită, este mult diferită de a poeteselor (acestea, în general, cultivă o poezie de „lacrimă”); că „femeia-iubită” reprezintă un cumul de temeri, emoții, stări de spirit însoțite de anume judecăți de gust, firește, judecată estetică prin care poetul „se simte pe el însuși”. Este dovedit că al „șaselea simț” ne aduce în conexiune directă cu lumea dinlăuntru nostru, cu noi înșine, acolo unde se dă adevărata „luptă” dintre ceea ce dorim sau nu, cu modul în care faptele au valoare sau nu, ne place ori nu ne place, le prețuim ori nu le prețuim, le dorim sau nu le dorim. Din teoria filozofului și esteticianul Theodor Adorno, înțelegem că „experiențele interne, cele legate de întâlnirea cu noi înșine, ne pun în contact cu valorile.” Ne propunem să descoperim, în ce măsură lirica din volumul „De dragul tău” – *alte poeme de dragoste* – (2017, Editura Mega, Cluj-Napoca) răspunde întâlnirii dintre sinele poetului și paradigma emoționalului, ca valoare estetică.

Se pune întrebarea dacă poemele, din volumul de față, pot fi „scrisori” de dragoste? scrisori de dragoste din care să irumpă „ceea ce este ascuns vederii” – o iubire „cu sentimente desfoliata”? Credem că poemele lui Iulian Patca sunt „scrisori” de dragoste cu întrebări retorice, ori imperative, uneori. „Scrisori apocrife”, le spune, la un moment dat, poetul, și vom reveni asupra lor, ceva mai încolo. Nu este nevoie să recurgem la o așa zisă „biographia litteraria” pentru a duce comentariul nostru, mai mult sau mai puțin exhaustiv, spre demonstrata afirmație a lui Jean Pierre Richard („Poésie et Profondeur”), precum că limbajul poetic ce constituie „opera de artă” este treaptă superioară, unde creația și creatorul se întâlnesc în picturalul și muzicalitatea frazei care dă ecartul specific profunzimii de expresie și, astfel, edificiul poematic se construiește explicit pe momente ale interiorității, mecanisme descriptive ale unei semantici discrete. Nici nu am urmat, întocmai, sumarul volumului, și asta, pentru că poetul în „Sfârșit de poveste”, ultimul poem din volum, ne spune că „Tot ce ți-am scris/ e numai începutul/ Unei povești/ de taină și de vis/ Salvată prin miracol/ din trecutul/ În care-am fost/ și rege și proscris.” Am considerat că sfârșitul de „poveste” de dragoste, este, în fapt, continuarea „irealului” revărsat în „real”, un nou „început”, prin

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

imaginea specializată a metaforei deschise în „hierofania iubirii”, cum numea Heidegger „locul de întâlnire al dat-ului ființării”; astfel, Iulian Patca îi permite lectorului fidel să intuiască rolul instinctual pe care-l deține prin limbajul poetic („Poate am fost doar /un dram de speranță /Într-o ardere de rug /inegală, /În care amândoi /o vacanță, /Am risipit-o plini /de sfială.”). Cum am spus, trăiri estetice interne își găsesc expresia într-un descriptiv al conștiinței, al cogniției („Am încercat ca-n vis, /de-atâtea ori /Să îți înalț prin timp o catedrală, /În loc semeț /și-ademenit cu flori /Să fie /de-mplinire și de fală,, – *La temelie*). Universul livresc este tangibil, o limită a unui „depășit atins” („Desăvârșește, Doamne /ce-ai făcut din mine, /...//Că toate sunt /purcese de la Tine /și iubirea /când își află loc //Tu știi că mai trăiesc /o epopee /Călăuziți prin ani /de vremea Ta, /Că mai iubesc în viață / o femeie /Și ea sălășluiește-n /mintea mea. //Păcatul ei să cadă /ca un har /Asupra mea /la bine și răscruți.” – *Psalm*); se constituie „starea de spirit”, direct proporțională cu natura „poiesis”-ului, într-o ingenuă „opera de artă”, ca posibilitate de înțelegere a unei iubiri, poate refulate, pe care acuitatea filozofiei de viață o recunoaște în imaginea simetrică a psihologiei receptorului; în măsura în care experiența acestuia se branșează la emoțiile artistice ale poetului. Creativul, în anume condiții de interpretare, se materializează, uzând de elementele discursului liric, cu intenționalitatea unei voluptăți inerente („De dragul tău/ m-aștern cărare, /Covor de-aur /sub pașii tăi, /Iar din dorul /ce mă doare /Mai fac să iasă /vâlvătăi.” – *De dragul tău*). Din perspectivă subiectivizată, cu toate valențele contextualului, are loc re-producerea increatului („Mai am târziu /și oboseli sub pleoape, /Strivit de lumea-n /care-ai fost și ești, /O dată de-am mai fi /îndeaproape /Să-mi spui din nou că /mă iubești.” – *Cu sentimente desfoliate*). Intuiția poetului este direcționată spre o tematică metafizică (Nu știu unde ești /și ce mai faci /Doar gândul /mai migrează înspre tine /...//Știu că te mai gândești /uneori, /.../ ce-am fost/și-acum e târziu. //Te mângâiam cu ochii/ .../Și mă amăgeam /.../Că n-am visat să-ți spun /acele șoapte. //Risipește, de vrei, /secundele sparte, /Sau adună-le /într-un singur minut, /Nu le lăsa/ să rămână deșarte /Precum vraja /celui din urmă sărut.” – *Migrează gândul*). Amprentată de dorul „durus” pentru „femeia” care-i aduce un „alt fel” de trăire, poetica lui Iulian Patca devine una de principiu („Și din povara /remușcării /Ca o povară /de răcoare /Mai cad /în mrejele mirării /Că rana ta /nu mă mai doare. //Acum și de-aș putea /culege /Din suflet vorbe/ pe șoptite /Doar ochii tăi /mi-ar înțelege /Aprinsele dorințe /neîmplinite. – *Gândul de cuvinte*”).

Observabil că în aceste „alte ultime poeme de dragoste”, corporalitatea cuvintelor se manifestă într-un continuu al reveriei chiar dacă e una „durus” de dulce, să zicem, și nelimitată („Mi-s genele-adumbrite /de-nserare, /...//Mi-e atât de greu/ să te mai știu departe, /...//Azi nu mai sper/ să mai găsesc o cale,/ Spre zări de mult/ începe-a se înnopta, /...//Vântul hai-hui / prin ramuri delirează, / șuieră cu patimi/ lăcrimând, / Tăcerile-s captiv /la amiază /Și-mpovăratul dor /se face gând //E atâta-ngândurare /în toate cele,/ Cohorte de-așteptări /îmi dau ocol, /Împresurat/ de răzvrătiri rebele /Când locul tău de-aici/ rămâne gol. – *Starea de veghe*”). Există și *Starea de dor*, o febrilitate a temerii „Căci sunt cu tine/ și nu sunt,/ Doar gândul/ ne aduce mai aproape /Tot mai însingurat /și mai cărunt /De

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

parcă-ar vrea /trecutul să-l îngroape.” Cu toate aceste stări în contrapunct, poetul se simte un privilegiat al destinului („Am încercat ca-n vis /de-atâtea ori /Să îți înalț /prin timp o catedrală, /În loc semeț /și-ademenit cu flori /Să-ți fie /de-mplinire și de fală.// ...// Și zilnic o luam/ de la-nceput, /Ca după o pierdută /bătălie, /De parcă dinadins /n-am priceput /Că tu mă pui în zid /la temelie.” – *La temelie*). Nu avem dovada ca „iubita” să participe la plăsmuirea epifaniei, ori măcar la posibilitatea de a transforma visul în realitate; cert este că „ea”, diafanizată, este și sacralizată. Întâmplarea „dat”-ului nu este întâmplătoare; e un „dat” ce vine cu câteva linii care trebuie să contureze imaginea „celui” ce acum iubește; ca într-o imagine „în oglindă”, aparține unei alte lumi purificatoare de temeri și cu particularitățile unui „eu” care „acum” înțelege sacrificiul eliberator („Ne-așteaptă o vreme /de lungi înserări/ Pulberea clipei /își răsfrânge arsura, /Nu mai sunt drumuri, /nici rechemări, /Dar timpul nu-și/ mai găsește măsura.//...//Să trezim ce-a fost /e tot mai greu, /Mai lesne-ntoarcem /zborul unui nor, /Iar eu rămân /precum am fost mereu, /Al tău cel grav, /perdant și visător.” – *O clipă de meditație*); mai mult, gândindu-ne la „filozofia geniului eminescian”, capabil să iubească „desăvârșit” într-o lume ce nu-l poate înțelege, se întâmplă ca „filozofia artei” să nu lase loc unor „singularități” biografice, iar dorința lui Iulian Patca se îndreaptă într-acolo („Mi-e dor de tine /și m-apucă teama, / ...//Ți-am pus fierbinți mesaje /în ocean, / ...// Din rânduri calde/ și cuvinte reci /Îți conturez /întruna chipul/ ...//Tot mai însingurat/ și mai cărunt /...//Eu îți trimit mesaje /an de an/ ...//Chiar dacă știi /că totul este-n van /Și vor pluti-n derivă /prin tot veacul.” – *Starea de dor*); se „vede” un „loc locuit”, chiar dacă sentimentul iluzoriu al „amânării” se răsfrânge ipotetic.

Poetul nu trăiește „in absentia”, mai degrabă poemele sale de dragoste au „ochi care s-o privească” pe „aceea” care există în visările generatoare de aprehensiuni, ori de seducție, de încântare și de contemplare („Te caut și nu te regăsesc /niciunde, /Te-ntruchipez /în ființa orișicui, /Dar chipul tău /ca un fluid s-ascunde /Și scurs rămâne-n /sinea nimănui. //Aș vrea să-și spun /acum povestea-ntreagă, /Ce-a fost cu noi /și totul cum s-a dus, / Să știi ce-am vrut/ și câte ne mai leagă /De timpul ce se-nclină/ spre apus.” - *Prin rana dorului*). Se admite, într-un sistem de referință, că elementele „numinosului” se pot desfășura prin acel mobil de „înălțare și coborâre”, dar tocmai acest mod „dual” al existenței noastre constituie „cauza”, înaintea „efectului”, care declanșează starea internă; nu se poate „vedea”, însă „poate fi descrisă ca proces autoeliberator.” (Ernst Cassirer) Inaparent, poetul „știe” că lectorul se identifică prin cuvântul modelator, experimentat în forma-i creatoare; a „crede” că imaginea metaforei deschise „produce” o reprezentare a unui adevăr „gol-goluț”, este tocmai hierofania la care poetul apelează. Dacă mergem pe teoria wittgensteiniană, atunci, „verbele”, în măsura în care exprimă acțiunea, chiar și dincolo de „a vedea” și a „simți”, descriu experiențe personale, însă nu așa cum ni le închipuim, ca stări de fapt ale lucrurilor, ci ca stări ale inaparentului - „frumosul din sufletul nostru” („Dor de mi-e de tine, /de cine erai, /De cine ești acum /și vei fi, /Mi-era dor și când, /fără grai, /Te iubeam dinainte /de-a iubi/ ...// Nectarul tău /mai stăruie să fie /Ca un balsam /în răni nevindecate, /Sfințitul mir/ la cumpăna târzie, /Trifoi cu patru foi /pentru păcate.” *Răsfrântă cu frumos din ochii tăi*). Înțelegem că

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

orice „operă de artă”, înaintea „seducției” prin cuvânt, aduce în prim plan „ieșirea din ascundere”, din cotidian, pentru ca frumosul poetic să exprime manifestarea „irealului” în „real”, precum în volumul de față („Ireale îmi par acum toate îmbrățișările... /Mi-erai dragi toți oamenii și pomii /de pe strada ta, /ca o pustietate tristă, acum, / .../a dispărut și liliacul de sub geam /și sunt trase obloanele /peste ce-a fost și/ peste amintirile noastre... ” – *La fereastra ta*).

Impresionante sunt „Scrisori apocrife”, unde poetul reconstruiește iubirea ca „operă de artă” și plasează acțiunea din cotidian (în care ne regăsim și Noi) într-o „realitate” transformatoare; o regândește de data asta ca „idee” de iubire într-o lume apriori („A ști că ești tu /cea care nu poate fi confundată /cu altcineva. /Doar glasul, dacă l-aș auzi, /m-ar lumina cu aura ta.”); și astfel, lectorul se „implică” emoțional, dorind, pe de o parte, metamorfozarea lumii în care autorul își idealizează iubita („când văd surâsul tău /de pe retina memoriei - /foc ce mă arde /adumbrat de mirare /că nu am obosit să te caut /și să-ți scriu numele /la fiecare capăt de rând”), pe de alta, „întâlnirea” dintre poet și „femeia-iubită”, fără sincope („O deșertăciune /a deșertăciunilor! /Nu am destule cuvinte /să-ți spun/ ce dulce povară e poezia /pe care ți-o scriu, /cu penitență-m genunchi /și ce suspin disperat /am în fiecare cuvânt! //și-n toate ești tu - /ca o floare perenă în glastră, /ca o nouă speranță în zori, /ca o nouă zi cu soare /sau ca lumina /unui amurg de vară... /iar în acest tablou ireal /te ascult pierdut /cum îmi cântă din inimă /un cântecel de leagăn /sau îmi spui /o poveste de dragoste.”). Doar cinci „epistole” (chiar dacă am fi „lacomi” de mai mult) „strecoară”, aici, poetul, ca un fel de „spovedanie” a cunoscătorului testamentar („Ar fi trebuit /să nu renunțăm la noi înșine/ la iluzii și speranțe și visuri./ Câte ar fi trebuit/ să facem cândva/ așa cum se cuvine /și nu le-am făcut?”); ultima dintre „scrisori apocrife” ne pare în stil goethean; suficient cât a înțelege că femeia, „prin felul în care ea este”, dă noblețe „posibilului” surprins. Se prea poate ca scrisorile să fie „apocrife”, să aparțină iluzoriului, însă ele fac parte din gândirea filozofică a poetului și sunt atât de bine imaginate; conduc la o poveste de dragoste nu pătimășă, ci una ingenuă. Poetul se simte dator să-și împărtășească sentimentele, și, nu în forma directă pe care o consideră „deasupra liniei de plutire/ a singurătății”, ci mai degrabă indirect, ca expresie „a ceea ce se află în adânc, aparținând „Eului, Sinelui/ imprevizibil”. Nu de puține ori, poetul crede în „dat”-ul existențial, crede că „dincolo de vedere” e înălțătoare „întâmplare a întâlnirii” cu însăși frumusețea „darului chipuirii”. Ne simțim adesea în proximitatea iubitei, un ideal manifestat în/ prin metafora ce reclamă un „vis – realitate” („Ești astăzi cu-o /idee mai matură, /... //Și dacă cercăne /mai îndrăznește /Îți sărută ohii /visători, /... //Ești, iată, cu-o / idee mai frumoasă, /... //Pe umeri goi/ curg orgile de crini, /... //Și-mi pari o nudă /nimfă plutitoare /Ieșită din abisul/ unui vis /... //” - *La oglindă*). Eul idealizat al „femeii-iubite”, un joc de lumini și umbre, credem că e o reacție a poematului la „prezența absenței” a ceea ce ar putea însemna „credința” în dragostea necondiționată.

„Alte poeme de dragoste”, în „De dragul tău”, „trădează” o acuratețe sufletească deosebită, o fulgurantă fascinație a „cuvântului” împlinit în hermeneutica heideggeriană a

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

„iubirii, bucuriei, tăcerii, mărturisirii și așteptării” („Cu câtă-nverșunare /te-am iubit, /Crescute-s între noi /cumplite ziduri, /De-atâta-ngândurare-s /troienit /Iar între noi /se-mpreunează riduri” – *Unde ești?*) Nu este greu de înțeles cum „eu-tu”, devine „noi”, ca imagine a „prezenței celuilalt” în viața noastră. Iulian Patca prezintă o „îndorostenire” și un „preaplin” al iubirii „cu sentimente desfoliate” – consubstanțialitate a esteticului livresc.

MAGNETISMUL TRANȘFIGURĂRII

Uvertura volumului semnat de Simona Trifu, *Fă o lume pentru mine!* (Bussines Adviser, București, 2016), cu sugestiva grafică de interior a tinerei Laura Matei, este reprezentată de un marcant eseu axat pe problematica alterității, respectiv pe potențialitatea acesteia de a conferi noi și noi sensuri salvatoare. Suferințele par mai ușoare atunci când există dotări trainice în zona transfigurării. Cartea abundă în demersuri pline de febrilitate pentru găsirea unor date personale cu proprietăți fecunde. Întrebările adresate sinelui impresionează prin diversitate și puterea atingerii unor teritorii fantasmatiche.

Din când în când, expectativei îi sunt conferite accepțiuni enigmatice. Efluviile thanatice influențează percepția asupra cotidianului. La orizont se prefigurează conflagrații fine menite să restabilească, poate paradoxal, stările apolinice de odinioară.

Deocamdată, oglinzile interioare sunt aspectate expresionist, cu nuanța unei caducități asumate la nivel estetizant. În acest context, des invocata castitate ar putea fi integrată universului bizareriei. "Orbita lui Ares" consonează cu filonul intim al poetei Simona Trifu. Să admirăm următoarea apropiere pasională de un athanor special: "Plâng îngerii/ pe o bucată peticită de cer,/ murdar.../ Anevoios plâns/ într-o ploaie amară...// Mor îngerii/ stând la coada/ la care se vinde dor.../ Dor cald,/ mirosind a pâine/ dospind în cuptorul interorului meu...// Arșiță tremurândă a boală/ am între pleoape.../ Și între sâni,/ dorințe averse tresar... (Se vinde DOR...). Atavismele comportă fluidități incandescente. Motivul păpușii e aspectat saturnian: "Păpușă de gheață,/ arsă sub un strat de caolin./ Cu sufletul stins.../ Irevocabil șoc,/ condensare fără voință,/ în strop de venin..." (Masacrul păpușilor de porțelan).

Tentația dezmarginirii și uneori inevitabila ariditate lumească sunt doar două dintre constantele discursului liric din volumul *Fă o lume pentru mine!*. Ia naștere treptat un ambient existențial care-și revendică eclecticismul drept axis mundi. Aici, o tușă ardentă va ființa întotdeauna. Terminologia evasi-inițiativă animă versurile, provenind din domenii variate (de la oceanicul univers psihiatric până la cel propriu geologiei), prilej pentru incitante provocări hermeneutice adresate lectorilor. Afectele vor trebui descoperite printre variatele transfigurări. Magnetismul este situat la cote înalte, pe fondul considerabilelor dilatări spațio-temporale. Din umbră pândesc "ruminații anancaste", porții periculoase de suflet. Dorurile etalate se încadrează unei atașante "științe a norilor". Falduri arhetipale învâluie subtil poeziile din cartea Simonei Trifu.

Încercând o concluzie, anumite traume s-ar putea sublima artistic. Drept sinteză a multiformului trăirilor, e binevenită următoarea esențializare: "Virtute și moarte!/ <<Vrem circ și vrem pâine!>>/ Râd codrii de ploaia ce-i bântuie-n vară.../ Versete păgâne, capturi pentru mâine,/ când fânul în foc să dispară!// Pariu demodat cu un cinic cutremur,/ pierdut

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

între apele Mării Egee.../ Printre șacali, suspin și tremur,/ Sub pleoape supun orhidee..."
(Versete minoice).

Zenovia ZAMFIR

Până și tăcerea era ca neaua

Anotimpul viselor și al speranțelor, vara, mi-a adus în cale oameni deosebiți, scriitori consacrați, vâlceni care au transpus în operele lor frumusețea locurilor natale, istoria și legendele județului Vâlcea. La sfârșitul lunii august 2018, în Horezu, capitala ceramicii românești s-au desfășurat mai multe manifestări literare dedicate Zilei Limbii Române. Acolo, scriitori români veniți din toate colțurile lumii și-au prezentat cărțile publicate în limba română dar și în limba țării în care trăiesc, germană, engleză. În cadrul evenimentelor au fost prezentate mai multe tematicii. Invitat de onoare, președintele Ligii Scriitorilor Români, Al. Florin Țene a vorbit despre "Etnogeneza românească" ca un proces îndelungat și complex al formării poporului român, continuând cu principalele etape ale formării limbii române. În încheiere a recitat două poeme "Balada Oltului" și "Dumnezeu Țara Mioriței o mirunge". A fost aplaudat la scenă deschisă cum se spune. La final au fost decernate diplome și medalii. Pentru mine a fost o bucurie și o onoare să primesc atât o diplomă cât mai ales să fiu felicitată de domnul Al. Florin Țene. Despre poetul, jurnalistul, omul de cultură, vâlceanul Florin Țene se vorbește frumos, opera domniei sale este vastă, complexă, cunoscută și apreciată de mari personalități ale culturii contemporane. Cuvine-se cu adevărat să facem o mică incursiune în viața și activitatea prodigiosului creator vâlcean pe "Ogorul Domnului".

S-a născut în orașul Drăgășani și a urmat studiile generale și liceale în localitatea sa natală, desfășurând aici activități culturale, menite să promoveze spațiul de spiritualitate în arealul național.

Este fondatorul Ligii Naționale a Scriitorilor, pe care o cărmuiește din anul 2006, o ligă cu peste 500 de scriitori din toate generațiile, de la tineri și foarte tineri, până la veterani în ale scrisului, precum este și dumnealui. A debutat cu poezie în 1959 în revista Tribuna, pe când era elev în cls a a XI-a, iar editorial în anul 1974 cu volumul de versuri "Ochi deschis", editura Litera din București. În 1979 îi apare cel de al doilea volum de versuri "Fuga statuiilor", tot la editura Litera din București și este tradus în limbile sârbă, engleză, rusă, spaniolă, italiană, albaneză, franceză. Este anchetat de securitate împreună cu soția, poeta Titina Nica-Țene, pentru o scrisoare adresată revistei "Flacăra" în care demască înfometarea poporului român de către dictatorul Ceaușescu. Apoi va fi exclus din Uniunea Scriitorilor din România, întrucât a publicat un articol într-un ziar din Valea Jiului în care a arătat că o parte din conducerea Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor a colaborat cu Securitatea comunistă, bazându-se, ca participant activ la Revoluția din Decembrie 1989, pe documente găsite în

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

sediul Comitetului județean Cluj al PCR. Ca urmare acestui fapt, conducerea Filialei 1-a exclus din Uniunea Scriitorilor, înscenându-i un plagiat.

Pentru activitatea sa, Al. Florin Țene a fost distins cu premii dintre cele mai onorabile, naționale și internaționale, fiind cooptat între membrii Academiei Americane Române de Știință și Artă, al Asociației Scriitorilor Români din Canada și Belgia, precum și al unor Universități din țară; UZPR, al cărui membru este, îi acordă Marele Premiu pentru anul 2020, după ce mai înainte primise premii de jurnalism, critică literară și promovarea culturii române în lume, prin conferințe și traduceri.

A beneficiat de elogiase referințe critice pentru întreaga sa operă din partea unor academicieni, critici literari, poeți, prozatori, universitari, care i-au apreciat activitatea literară și ziaristică; de critic și istoric literar. Recenzii ale unor lucrări se găsesc în Biblioteca Universitară din Arizona și în Bibliotecile Universitare ori Municipale din țară și străinătate.

Prezența lui Al. Florin Țene în diferite dicționare constituie o frumoasă pledoarie pentru virtuțile sale scriitoricești: Dicționarul scriitorilor români (A. Sasu), Dicționarul Personalităților Române (C. T. Dârțu), Dicționarul General al Literaturii Române (acad. E. Simion), Dicționarul Scriitorilor Români de Az, Enciclopedia scriitorilor din generația 2000. Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni, de acad. Mihai Cîmpoi și Traian Vasilcău, UNIVERSU, antologia de literatură contemporană autori români de pretutindeni apărută în Montreal-Canada etc.

Opera acestui neobosit și talentat scriitor este vastă, peste 70 de volume publicate de poezie, proză, dramaturgie, critică literară, articole, foiletoane și peste 3000 de articole și eseuri literare și filosofice. De curând am intrat în posesia lucrării "ATITUDINI LITERARE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XXI", care m-a impresionat profund.

Cu mult curaj și profesionalism, scriitoarea arădeană Voichița Tulcan Macovei a reușit să alcătuiască o antologie polivalentă din creația publicistică a domnului Alexandru Florin Țene scoțând în evidență ideologia literară și gândirea critică a acestui scriitor român.

Cartea este o importantă și incitantă lucrare literară de studii, articole, foiletoane, eseuri și critică literară scrise de- a lungul a două deceni de domnul Țene.

Constituită în 13 capitole care însumează peste 300 de pagini, antologia ne poartă prin viața și opera unui scriitor reprezentativ al timpului nostru. Cititorul poate afla cele mai importante evenimente de care își leagă numele domnul Al. Florin Țene: lupta cu regimul comunist, crearea și susținerea unui curent literar care să realizeze un oarecare echilibru între literatura română de la începuturi și literatura zilelor noastre, aducerea în actualitate a unor personalități de seamă din istoria noastră literară (Al. Macedonski, Ion Minulescu, Gib Mihăescu, Radu Gyr, Traian Dorz și Vasile Militaru). Autoarea, Voichița Macovei subliniază polivalența scriitorului, ca poet, romancier, nuvelist, dramaturg, ori critic literar și eseist. În capitolul I (Frământări în anul Centenarului) se arată vinovăția criticilor și istoricilor literari care și în prezent promovează "operele" scriitorilor ce au scris în spiritul realismului socialist. Capitolul al II-lea (Cine este Alexandru Florin Țene?) prezintă un amănunțit curriculum, legat creația vastă și preocupările multiple pe tărâmul scrisului. Sunt surprinse și

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

momente din viața de familie dar și o parte din aprecierile și distincțiile primite de la personalități marcante în decursul anilor, care continuă în capitolul al V-lea cu mărturisiri ale confrăților despre omul și scriitorul Alexandru Florin Țene. Între tristeți și clipe de bucurie, Omul Florin Țene are o familie frumoasă, o soție poetă, un fiu care conduce destinele culturii clujene. Putem spune că dincolo de volume, scrieri, reviste, se înalță peste timpuri, patosul, suferința, credința, speranțele CREATORULUI. ”Fiindcă sunt prietenul scriitorilor și poezilor,și al cărților lor, pe care le primesc și le îmbrățișez cu pioșenia gândului bun, de mai bine de 15 ani scriu la o carte de cronici literare,înțelegând că în emoția artistică se întrezărește eternul.În această carte voi aduna o parte din cronicile publicate în presa literară de-alungul anilor”... se mărturisea Al. Florin Țene în : „Creația literară ca mod de viață“

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 18.

Anton ILICA

OPTIMISMUL DIN ZÂMBETUL TRIST

Mă aflu pe o insulă într-o comunitate, respectând ideea Stay at home, în aceste momente când o boală copleșitoare a indus oamenilor ideea de spaimă și panică. M-am asumat voluntar să mă izolez într-o casă princiară din Knox, unde am la dispoziție toate condițiile unui trai tihnit. Am la mine o singură carte, luată din biblioteca personală pentru lectura în avionul transatlantic, cu care îmi întrețin gimnastica sufletului și o anumită cultură a minții. E vorba de volumul Poezii, de Lucian Blaga, editat în anul 1981. Conversațiile de alungare a plictiselii și stresului de pe net mi se par anoste, fiind amprintate de formule banale ("Cum ești?", "Să ai grijă de tine!", "O zi mai bună!" etc.). Câte o veste tristă se îmbină cu un zâmbet ponderat; optimismul meu ia uneori locul zădărniceii, ca apoi teama să înlocuiască speranța. Timpul mă îndeamnă să-i dau folosință, psihicul are nevoie de protecție, iar trupul solicită sănătate.

Deschid cartea lui Blaga la volumul "În marea trecere" (1924). Din "casa mea", scrie Blaga, voi, cititorii, "așteptați să vorbesc". Despre ce putem vorbi în zilele triste? Răspunde poetul: "Cuvintele sunt lacrimile celor ce ar fi voit așa de mult să plângă și n-au putut...". Știu - am scris două volume de interpretare a textelor blagieine - că lirica sa dintre anii 1924 (vol. "La cumpăna apelor") și 1933 ("La curțile dorului"), stă sub semnul optimismului tragic expresionist: "Intrat-a o boală în lume/ fără obraz, fără nume". "Pomii, suferinzi de gălbinare, nu mai caută vindecare", "din cer a venit un cântec de lebedă", "cineva a înveninat fântânile omului", iar "noi, cântăreții leproși, ne aplecăm capetele în tot mai mare tristețe". Sunt semne de stele arse, "paradisul e în destrămare", iar arhanghelii, coborâți pe pământ, "se rătăcesc prin baruri, cu aripile îmbolnăvite"; peste tot au apărut "cocoși apocaliptici", care aduc "vești întunecate". Nici măcar pasărea Foenix, simbolul salvării, nu mai zboară ca altădată. Cuvintele la rândul lor "sfârșesc în sânge": "Pretutindeni e o tristețe. E o negare. E un sfârșit" (Tăgăduiri).

Între toate aceste imagini terifiante, câte o metaforă luminează credința:

"Prin ceasul verde al pădurii/
Otrăvuri uitate adie.../

Otrăvuri uitate adie.../

E începutul drumului nou spre lumină. În volumul "Nebănuitele trepte" (1943) și următoarele, sufletul poetic al lui Lucian se încarcă de zâmbet și dragoste. Iar începutul se bazează pe una dintre cele mai frumoase metafore din literatură: "Soarele, lacrima Domnului/ cade în mările somnului...". "Domnița din țara bârsană" e așteptată la întâlnirea de taină "cu floarea mea de foc în mâini". Un catren splendid strecoară cititorului un zâmbet poetic, plin de filosofare estetică:

"Ușor nu e nici cântecul. Zi
și noapte – nimic nu-i ușor pe pământ!
Căci roua e sudoarea privighetorilor
Ce s-au ostenit toată noapte cântând".

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Zei, ca și oamenii, cântă, armonia se convertește în ”flori de crin”, iar iubiții se ”întâlnesc în spațiu și în vis”, silind luna ”În jurul inimilor noastre/ să se-nvârtească”.

Lumea întregă a redevenit primăvară, fiecare ram poartă în mugure scânteii de foc, dând florilor stamine, polenizate de ardoarea vântului vovod:

”Bucură-te floarea mărului, bucură-te

Și nu te speria de rod”.

Prin iubire, boala a fost învinsă. Cântecele spicelor, Iubire, Alean și amintiri ce torc, Catrenele fetei frumoase, Cântece în doi, Odă către rună etc. sunt texte lirice fremătătoare prin expresie și fermecătoare prin mesajul tonifiant.

Momentul trist al deznădejdiei lasă loc zâmbetului optimist, care e anticamera bucuriei rodului împlinit. Omenirea va redeveni fericită și florile îi va parfuma existența.

Ana-Cristina POPESCU

ÎNTR-O LUME A ESTETICULUI

Trăim într-o lume a esteticului în care este plăcut tot ceea ce violentează privirea prin grandoare, strălucire, forme, culoare. Lucrurile simple au fost aruncate undeva și trase peste ele o perdea a uitării, au fost lăsate să doarmă sub o pânză albă pe care a început să se aștearnă praful. În locul lor se ivesc zi de zi, ca ciupercile după ploaie, vile colosale, care mai de care cu moț în frunte.

Cel mai trist este că într-o lume a măreției nimic nu mai e original. Imitația, furtul sunt la loc de cinste. Cel care crede că l-a prins pe Dumnezeu de un picior, că i-a căzut și lui un ban în buzunar ca ciocoilor de odinioară, începe a-și arunca privirea roată și a aduna tot ceea ce este sclipitor pentru un moment, tot ceea ce luminează o clipă ca un licurici în noapte. Atât de mult pot să se mărească și ei, o clipă dintr-o noapte de vară. Scâlțați în noaptea nepriceperii, se văd strălucitori, dar tot ce au fărbit se risipește în scurt timp.

Am văzut oameni care ieri și-au zugrăvit fațada casei într-un fel ca astăzi să o zugrăvească după altă imagine copiată de nici nu mai știu unde, iar mâine, fără ca fațada să necesite o altă intervenție este modificată după o altă modă. Așa fac și cu gresia din casă, cu mobilierul, cu tot ce le vine la îndemână. Aruncă lucruri noi, pentru altele mai cu moț și tot așa până ce la un moment dat când vor fi nevoiți să se mulțumească cu un palat de doi metri săpat într-un loc de veci. Oare ce mulțumire sufletească au avut acești oameni ce au alergat după fațade colorate? Oare ce satisfacție au obținut din lăcomia lor după sulimeneală? Oare lucrurile simple nu mai sunt frumoase? Oare armonia a dispărut în această goană după grandoare? Pătrunzi în instituții care se întrec între ele în ceea ce privește grandiosul, dar oamenii puși să îndrume alți oameni, să ofere un serviciu contra altui serviciu sunt reci, necooperanți, plictisiți de toate, atât de plictisiți, încât te-ar alunga imediat pe ușa de pe care ai intrat, ca să nu le mai tulburi lăncezeala.

Ne pierdem într-o lume de gheață, o lume mărginită de fațade colorate menite să fure o clipă privirea și uităm să mai fim oameni, uităm să ardem atunci când vedem chipul celui neputincios. Nu avem timp să stăm o clipă și să ștergem o lacrimă, căci culorile ne

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

ademenesc, ne cheamă să gonim în căutatrea lor, ne oferă paleta cea mai impresionantă care să ne depărteze de limpezimea izvorului, de adierea vântului, de cântecul păsărilor, de mirosul fânului proaspăt cosit, de tot ceea ce este simplu și armonios.

Cel care are cea mai de lux mașină, cel mai scump smartphone, cea mai impunătoare vilă, e cel mai apreciat. Cel modest care se lasă pe sine pentru alții e bun când ajută, dar în clipa imediat următoare este marginalizat, căci nu se ridică la nivelul celor ce sunt robii arginților.

Argintul e împăratul la care se închină omul în goana lui nebună. Și mă întreb din nou, de ce face acest lucru? Ce plăcere deosebită găsește în farba menită să acopere imperfecțiunile? De ce nu pătrunde dincolo de pereții fărbiți? Oare interiorul e puternic sau e putred? Cornițele colorate ce împodobesc exteriorul ca niște antene menite să recepționeze tot ceea ce estetic e gata să impresioneze privirea, oare nu lasă tot ceea ce este mai uman în interior să se stingă?

Până una, alta, trăim într-o lume a esteticului, în care doar ceea ce este plăcut ochilor e bun, restul e ocolit, înlăturat, distrus, fără cea mai mică ezitare că ar putea să folosească cândva, măcar ca obiect de studiu sau ca o amintire a unor tradiții uitate. Câți oameni nu au aruncat din gospodării plugul tras cândva de cai sau semănătorea? Mai bine le dona unui muzeu al satului, iar exemplele ar putea să curgă fără încetare asemenea unei ape ieșite din albie. Lucrurile atât de utile celor ce au trudit cândva au devenit obiecte inutile, incomode, obiecte menite să stânjenească fațada colorată în care ne înveșmântăm.

Lumea se schimbă în fiecare clipă, iar clipa în care lumea se rotește astăzi este cea a chipului vopsit menit să acopere putregaiul ce sapă adânc în suflete.

Poeme de Emilia AMARIEI

Odihnă

Ca să te-așez, cuvântule, în mine,
Să te-odihnesc în trupul meu plâpând,
Învață-mă repausul din tine,
Să mi-l revărs în sufletul flămând,

Să-mi dormi adânc în oase și în carne,

Peste tristețe molcom adiind,
Să pot prin luminoasele-ți lucrare,
Din pacea ta ușor să mă desprind.

Te-aș legăna printre domoale mersuri,
Cătând lucirea ta să o dezgrop,
Ca dintr-un vis să te răsar în versuri,
Să-mi curgi placid prin sânge strop cu strop

Și-apoi să mă-mpresori fluid și tandru,
Din creștet până-n tălpi, precum un zeu,
Cu stângăcia ta de copilandru,
Sau cu puterea ta de corifeu.

Cum să te-adorm? În mine e diluviu!
Nu vreau să știi durere, nici suspin,
Vreau să mă scald în tine ca-ntr-un fluviu,
Iar tu să te prelingi prin mine lin...

Nu așa se moare...

Nimeni să nu plângă! Am plecat, de-o vreme,
Dar n-am fost prezentă nici la moartea mea!
Dispărând răpită de furtuni extreme,
În prohodul lumii care pătimea...

Mi se sparge gândul sub cazmaua rece,
Lovituri de brațe îi prind zbaterea,
Eu ascunsă-n taina care mă petrece,
Dincolo de moarte-mi caut nașterea...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Să-mi descânți, destine, mâinile de piatră,
Vocea schilodită, ochii tulburați,
Fiindcă azi, cuvântu-mi gol, la lună latră,
Iar călăii lumii umblă decorați!

Exilați-mi truda, aruncați-mi soarta,
Să nu mai existe umbra-mi pe pământ!
Nu privesc în urmă, nu ascult nici poarta
Care se trânteste bătută de vânt...

Nu așa se moare, istovit de toate,
Nu așa se pleacă, prea trudit, prea trist!
În cămașa strâmtă, nu! Nu se mai poate!
Merg să-mi caut locul unde să exist.

Moarte, hai la mine, sunt așa pustie!
Nu mai am pe nimeni, numai tu, de vii -
(Ultima cerneală, ultima hârtie...)
Te aștept... poemul - ultim, să mi-l scrii...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 20.

Corina MATEI GHERMAN

Prea devreme

Poate neîmplinită
Poate înmugurind
Prea devreme
Poate pe un zbor neputincios
Ramură veșnic înverzită

Tânăra
Tulburător de tânără
Amăgirea negăsirii
Fiecare ungher golit
O Doamne.....
Nimic nu mai poți.

Zîmbet uscat

Mi s-a uscat zîmbetul
floarea de crin mi-a vorbit
printr-o petală
și roua pe buze s-a uscat
în miez de noapte
cu stele plouă
mîngâerile inimii
cuvinte vechi
vreau... să mai ascult
zîmbetul tău

Existență uitată

Mereu dezvelitul geam
a rămas deschis
incolor... ca o clepsidră
ce umbrește vederea
trandafirului
uneori tulburând
cântecul uitat
în noapte... (ne)hotărît

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

nu vrea să intre
în timpan
vrea să-i confirm
că n-a existat.

Zâmbete albe

M-am întors
de unde
n-am fost
niciodată plecată
plecarea...
totdeauna mă doare
mă cheamă visele
cu zâmbete albe.

Lhana ROMA-NOVA

Nu mi-e teamă!

nu mi-e teamă!
mă mint de-atâtea zile
că teama-i doar un colț de cer
în care privirea-mi n-a ajuns dar
știu că voi trăi cât universul
trei milioane ani-lumină
nu mi-e teamă!
mă mint de-atâtea nopți
că teama-i doar un zâmbet
pe care l-am pierdut
când uraganul neputinței
mi-a încleștat dinții
nu mi-e teamă!
mă mint de-atâtea săptămâni
că teama-i doar o bucată de hârtie
pe care cineva a încercat să scrie un început
și un sfârșit
de calendar...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Oglindă

Privește-mă oglindă rece,
deschide-ți nuri tăi de ceață,
o inimă zdrobită de-acea privire care trece
prin zidul reclădit din nori și gheață!
Privește-mă oglindă rece
și nu mă întreba
de viața-mi care în taină se petrece!...

Privește-mă oglindă mută,
deschide-ți buze înghețate,
amintiri uitate în clipa ce ai ucis degrab' tăcută
când mirii ți-au furat-o prin lacrimi zimțate!
Privește-mă oglindă mută
și nu mă întreba
de viața-mi care mereu mă împrumută!

Privește-mă oglindă oarbă,
deschide-ți ochii scrijelii
de-acea lumină care a vrut din cer să soarbă
neantul regăsirii când noi rămas-am de-a pururi sfredeliți!
Privește-mă oglindă oarbă
și nu mă întreba
de viața-mi care mă răscolește ca o coarbă!

Privește-mă oglindă spartă
când țândări de visare mă înconjoară
și mă îmbracă în timpul ce-a vrut să ne despartă!...
Clepsidră răsturnată, eu redevin fecioară!
Privește-mă oglindă spartă
și nu mă întreba
de viața-mi care... cu tine-o să mă împartă?

Corina Ligia PĂTRAȘCU

Floare de măr

Când floarea de măr își lega rodul
mă alergau nebune primăveri,
la piept strângeam ca spicele, fiorii,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

soarele ieșea din trupul zvelt
cu glas uscat își aplecau petale
sărutând obrajii, palide treceau
iar eu, adunam cu nerăbdare
fructele tale, înghesuindu-le
în piept vedeam în poala
mărului semne clare, când
mă-nveleam cu cerul tău...

În stare

Când luna se-nălța-nserată
noi ne iubeam cu sufletul
la gură, zorii ne prindeau
iar ziua rușinată, ne îmbrăca
în frunze de lumină.

Vând rochie de mireasă

bătăi de joc...
ritmuri nebune deșiră încheieturile
o pală de vânt mă surprinde
dezvelindu-mi misterele
de deasupra coapselor

ielele pocnesc între degete
colțul unde sunt fisurată

de aproape se aude
descântecul zânelor

într-un vortex,
nemurirea îmi zboară emisferele
alerg polii prin minusuri și plusuri
în măruntaiele pământului germinez
scurm tuneluri
nasc labirinturi
fără ieșire-
să nu mă răzgândesc

arunc inelarele

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

la răscruci de vânturi

rochia albă de mireasă
stă atârnată și grea
de umerii mărului...

strig:
vând rochie
rochie de mireasă...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 21.

Anca IONIȚĂ POPESCU

Plângea un gând de căprioară

Când iarna cuprinsese-n mâini de gheață,
Cu viscoliri și cu nămeți, pământul,
Nimic nu mai părea să aibă viață...
Iar în tăcerea albă-numai vântul.

Se-oprise viscolul. De-acum era teroarea:
Că albul, frigul, foamea, pot să doară
Și-n ochii ce adulmecau ninsoarea,
Plângea un gând uimit, de căprioară.

I s-a părut că a zărit departe
În câmpul alb, o ramură mai verde
Și de pădure, iată, se desparte
Sperând cumva că-i prima care-o vede.

Dar tot așa, din haita-nfometată
În ochi cu năluciri deja nebune,
Un lup, zări crenguța înghețată
Rămasă verde doar printr-o minune!

Se furișă grăbit sperând că haita,
Nici n-o să-i simtă lipsa; dar ciudat...
Când el dorea atâta: numai creanga,
O pradă se ivi neașteptat...

Privi înfometat la căprioară
La trupul ei cuminte și curat
Și-un gând mijii sub ochii lui de fiară:
Să o mănânce-ncet, sau dintr-odat'?

Se lăfăia în proaspătul răsfaț
În nări având mirosul crud, de sânge
Îi mirosea a carne și ospăț
Dar ce e asta? Căprioara plânge?

Cu ochii-aceia mari și-așa mirați
Cerea, cumva, cruțată ca să fie...

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Când orișicare dintre-ai haitei frați
O sfâșiau demult, cu bucurie?

Deși nu mai văzuse-n viața sa
Vre-un lup cum sfâșia o căprioară,
Ea intuise ce se va-ntâmpla
Și resemnată, aștepta să moară...

Ce rost avea să lupte, sau să fugă,
Când nici să fugă încă nu-nvățase?
Ci înălță spre ochii lui o rugă:
O ultimă plăcere să îi lase...

Să îi cedeze ei crenguța pentru care
Ieșise din pădure. Nu-i așa...
Că asta nici nu e prea mult, de vreme
Ce el, oricum, o va mânca pe ea?

El se făcu că n-are trebuință
Și-i lăsă drum spre creangă, dar deodat'
Din ochii ei căzu o grea sentință:
Că, totuși, ce va face, e păcat...

Nu mai știa ce har se împlinise;
Se strânse-n el scâncind înfiorat
Că prin crenguța care-i întâlnește,
De căprioară se simțea legat.

Când ea se-ntoarse și plecă-n pădure,
Pierzându-se-n adâncu-ntunecat,
Simți în el tăișul de secure
Al dorului de ea și de păcat.

Se-ntoarse-n haita lui fără de veste
Ducând în ochii-i cenușii de fărâ
O mică, incredibilă poveste
Cu lupul împlânzit de căprioară.

Și-n câmpul alb, imaculat și rece
Ca-n viața noastră, poate, câteodată,
Știind că iarna asta, totuși trece,
Crenguța stă cuminte...e-nghețată.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Carmena BĂINȚAN

Am descoperit iubirea!

Iată fac mărturisire, am descoperit iubirea!
Stă ascunsă-n colțul stelei care nici nu s-a ivit,
Dar mă bântuie mirarea, cine oare o să spere
Că această stea măreață va veni din infinit.

Stăm în fiecare seară ascultând amurguri clare
Ce măsoară lumea toată de la cap la infinit
Numai marea își ascunde vâlvătăile primare
Și ascultă plânsul tainic și un om atât de mic.

Se trezește apoi muza, tremurând la baza bolții
Și eternul timp se scurge peste visul de apoi
Noi adulmecăm iubirea ce s-a prins în steaua sorții
Când în farmecul tristeții ne visăm doi câte doi.

De-am avea nemărginirea timpului ce ni s-a dat,
Am sculpta pe piatra vieții soarele de zi cu zi
Și-am avea în fața noastră toată arhiva-mpărăției,
Noi am defila prin lume ce un rai întreg ar fi.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 22.

Vasile MOLDOVAN

O invitație la meditație poetică

Constantin Stroe a lucrat preț de două decenii (1980-2000) la o prestigioasă instituție de cultură, Studioul Cinematografic al Armatei. Aici a contribuit alături de regizori, scenariști, redactori, adevărați profesioniști ai celei de a șaptea arte, la realizarea unor filme de scurt metraj, dintre care unele rulează și azi. Printre cei cu care a conlucrat la realizarea numeroasele pelicule se numără Dumitru Seceleanu, Octavian Covaci, Mircea Laslău, Viorel Domenico, Constantin Avram, Pavel Lică. Printre filmele la care Constantin Stroe a îndeplinit responsabilitatea de șef de producție se numără Cavaleri ai Ordinului Mihai Viteazul, în regia lui Barbu Drăgoescu, Și de aici începe zborul și Vânt bun de la pupa, ambele în regia lui Ion Cuciureanu, și altele.

Deși intrat târziu în lumea literară, după încheierea carierei de cineast, prin pensionare, Constantin Stroe a recuperat repede timpul pierdut. După două volume de poezii în stil tradițional, el a publicat în anul 2008 o carte purtând un titlu atipic, Casa bunicii (Societatea Scriitorilor Militari, 2008.). Atipic, întrucât știut este faptul că domeniul predominant al haiku-ului este natura, prezența omului în natură, nu omul ca individ sau societatea. Desigur, poetul are numeroase haiku-uri despre natură care s-au bucurat de aprecierea cititorilor avizați, dar preferința sa merge pe includerea în poezia de inspirație niponă a celor apropiați. Influențat de poezia lui Issa, condeiul său e focalizat asupra bunicilor și. în special asupra bunicii. Faptul se explică prin aceea că poetul și-a trăit o bună parte a copilăriei în casa bunicilor dinspre tată, -Elisaveta și Pătru Stroe-, în localitatea Ohaba de Bălănești, nu departe de Hobița natală a lui Brâncuși. Copilărind în casa bătrânească din Ohaba Gorjului, copil fiind asculta greierii și povestirile bunicilor. Transpus în poemul de maximă concentrare care e haiku-ul, totul respiră un aer vechi. Poetul redă patina vremii, o categorie esențială a poeziei haiku-ului, precum și golul resimțit în suflet după trecerea în neființă a celor dragi:

Prin gardul vechi-
crizantemele-nflorite...
bunica nicăieri
și

Cuibul de barză
și casa bunicii-
ambele goale

Între timp, Constantin Stroe a mai publicat două volume de haiku, în linia obișnuită, în care natura ocupă locul predominant. La un deceniu de la Casa bunicii, el vine cu o a doua carte despre universul domestic, Arborele genealogic / Genealogical Tree (Societatea Scriitorilor Militari, 2018), de data asta e vorba despre o carte de poeme în stil tanka. Cartea

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

este a IX-a și conține deopotrivă poeme despre natură, ca în haiku, și poeme despre universul familiar. Dintre cele despre natură, remarc secvența Teiul / The Linden Tree, arbore devenit simbol poetic, după poeziile scrise pe această temă de Mihai Eminescu:

Primul miracol
printre razele lunii
teiul înflorit...
briza Mării Negre poartă
mireasma pe faleză

Pe cerul senin
Luceafăr între stele...
teiul înflorit.
Îi aud poemele
parcă spuse de păsări

Secvența cea mai amplă, care dă și titlul volumului, este Arborele genealogic / Genealogical tree. Poetul îl invocă pe Dunezeu, rugându-l să-i ocrotească înaintașii:

Ai grijă Doamne
de arborele meu
genealogic...
mai ales acum când
mai răsări un lăstar

Are loc în această secvență o autentică trecere în revistă a întregii familiii. Apar bunicul, mama și bunica, înconjurată una de copii, alta de nepoți. Mama, îndeosebi, e evocată cu duioșie:

Cămăși cu râuri
și catrințe în lada
de zestre a mamei-
toate îmbălsămate
cu mireasma amintirii

Iubitei, nenumite, iubirii în general, îi este dedicată secvența De dragoste / On Love. Dragoste care este însoțită adesea de dor, nostalgie, așteptare, speranțe. În mod cert, universul casnic și dragostea sunt mai propice poemului tanka decât haiku-ului.

Poemele se apropie mult de tanka, în special prin formă. Conștient de faptul că nu respectă întru totul regulile speciei nipone, poetul le consideră, cu modestia care îl caracterizează, poeme în stil tanka. Când privește valoarea de ansamblu a cărții, subscriem la concluzia autoarei prefetei, poeta Magdalena Dale: „Cartea Arborele Genealogic cu poeme în

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

stil tanka este un imn închinat dragostei față de familie străbătut de un filon nostalgic pentru caracterul trecător al vieții în general. O carte care invită cititorul la meditație poetică.”

Umbra ca produs al luminii în lumea înveșnicitelor clipe din poezia Persidei Rugu

Zilele trecute am primit de la poeta Persida Rugu volumul “Umbra fluturelui de abanos”, apărut la Editura “Avalon”, Cluj Napoca, 2020, cu următoarea dedicație: “Onor Familiei Titina, Al.Florin și Ionuț Țene, omagiile autoarei, ss Persida Rugu”, având o copertă sugestivă, simbolizând cele două părți ale unei perechi de fluturi, din mitologia unirii contrastelor, semnată de Conf.univ.dr.Adrian Rauca, membru U.A.P.Iar pe ultima copertă se află un text de Mircea Muthu ce analizează succint, în retrospectiva “țesăturii” volumelor anterioare în care fixează prezenta carte.

Poeta Persida Rugu, cuprinsă în generația 1990 de către criticul Adrian Țion, într-o recentă carte, membră a Uniunii Scriitorilor,(mă gândeam să nu mai scriu această evidență, deoarece opera unui scriitor, nu face parte dintr-o organizație, și cum zicea mai demult Gabriel Liiceanu, “dintr-o gașcă”, practic opera face parte din literatura română), este la a 14 carte, incluzând și câteva reeditări, fiind caracterizată de mine, cu mulți ani în urmă, “poetă a sentimentelor profunde, trăite și văzute prin “lentila concavă” a metaforei cu tendință filosofică”.

Cartea, apărută în condiții grafice, estetice și tipografice de excepție, pe măsura conținutului ei, este structurată în trei cicluri, intitulate: “Pentru o schiță a orei”, “Lângă același pod” și “Umbra fluturelui de abanos”, constiindu-se în adevărate artizanaturi lirice, cu esențe de baroc, turnate în metale nobile, arse în cuptorul sufletului pentru a devenii fine porțelanuri străvezii, în coagulare cu lemnul de esență tare, abanosul, simbol al trăinicieii.

Așa cum obișnuiesc, analiza, întotdeauna, o încep de la simbolistica titlului pentru a înțelege intențiile autorului, a descoperii capătul firului roșu. La acest volum capătul firului este și începutul, este un cerc perfect care se închide într-un “ostrov de râu lunar” (Spații cu menhire) și se dechide “printre arborii somnului” (Seară de august). După cum observați cercul este perfect, eul poetei levitează într-un spațiu mioritic dar, cu aparat livresc și intelectualist, ca într-un perpetuum mobile.

Și acum, să explicăm titlul. Umbra este o proiecție bidimensională a obiectului opac, iar fluturele, ca și toate Lepidopterele, sunt de remarcat pentru ciclul lor de viață neobișnuit, cu un stadiu larvar de omidă, un stadiu inactiv de pupă și o metamorfoză spectaculoasă într-o formă familiară de adult cu aripi colorate. Deoarece cele mai multe specii zboară ziua, atrag de regulă atenția. Poeta, tocmai, asta dorește, să ne atragă atenția asupra culorii acestuia, fiindcă este de abanos. Abanosul este un lemn greu, tare, de culoare neagră. Abanosul de cea mai bună calitate este foarte greu, aproape negru și obținut doar din duramen. Se pune în antiteză, încă din titlul, fragilitatea fluturelui, culorile lui frumoase, dar efemere, în contrast cu durabilitatea lemnului negru al abanosului. Nu întâmplător poeta deschide volumul cu mottoul Lilianeii Wouters din Bruxelles: „Sunt vie, iubesc, Deschid abisul, în el tot eu cobor firesc, Și,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

când îmi pare că-n veci mă pierd, mă sting, Răstoarnă-se și piscul i-l ating. „ Fiindcă Persida Rugu își traduce intențiile eului în lyrică, o formă de coexistență literară și de elocvență estetică, un canal de contact cultural continuu, un stimulent estetic al unei energii creatoare infatigabile.

Tematica și ideile celor trei cicluri de poeme, anunțate mai sus, se interferează prin continuitate, precum telescopul, fiind poezii filosofice, exaltând eul prototipistic, statornic în nesfârșita întocmire și desfacere a lumilor: “Viață! e plină lumea de taine de-azur/lumină în peștera vântoaselor/piatra de pe mormânt se ridică sub/ marea stelară/ Învierea de acum e pâinea noastră/ cea spre ființă“(Cântec pentru viață).Persida Rugu verifică în metafore comportarea eului, umplând urmele regulate de vers cu gânduri canonite de ritmul interior. Poezia e un soi de melodie interioară, de o puritate abstractă precum oglindirea feței în apa limpede a lui Narcis: “Te caut și ești în mine/ lumină dăruită într-o dimineață de vară/ dublură a umbrei mele/ fără de umbra/ te caut/oglinde răsrântă în apele cuvântului/ ești în sângele meu/ te caut/ flămândă de ființa ta/niciodată așteptată îndeajuns. “(Te caut).

În esență, lirica Persidei Rugu este curat barocă, și în jurul unui lumini, umbre, univers, văzduh, carne, oase, sânge, spațiu, arbori, pod, a unei fapte, poeta împrăștie concentric, în cercuri de largime crescătoare, metafore prin care dorește să explice imagistic, incifrând tot mai mult.Ea lucrează ca și George Călinescu, pornind de la o temă, în principiu abstractă, pe care o înconjoară cu imagini, făcându-i un comentariu exhaustiv, care absoarbe toate direcțiile și relațiile posibile. Imaginile se ating, se interferează precum un năvod, corespunzând în principiul initial, care le desface și le absoarbe pe rând cu simțul feminității, cu scopul de a releva legăturile oculte ale lumii, din care nu lipsește divinitatea: “ alte și alte porți se adâncesc între ape/ clădim tăcerea ca pe o arcă de foc/ străbatem pustiul/ lumea de ieri ne adastă/ Doamne/ până când“(Și dacă).Descoperim un romantism echilibrat, poeta construind o lume convențională dintr-o realitate trăită, de vis ori gândită, închipuind cosmogonii în versuri vibrante, construind forme ale atrabilărității.

Din ciclul al doilea al volumului răzbate până la cititor un țipăt al ideilor de plăcere elementară, precum în “ Veghea de veghe“, o admirație îngenunchiată față de “ ideea unirii cu/ Cerul/ și lumea se caută pe sine/ înveșnicindu-se“, unde scopul este o sugestie a fluidizării gândului în unirea cu universul, prin scurgerea infinită a materiei.Pretutindeni în versurile poetei descoperim o materie fluidă, până și în lucruri, dar mai ales în natură, iar spiritual vede un motiv de slăvire a vieții, a oglinzii când “cuvintele sădesc eternități de-o clipă”.

Ultimul ciclu din volum, care dă titlul cărții, îmi amintește de teoria învățată la fizică, că substanța mai grea cade la fundul apei și ridică nivelul cu masa substanței căzute.Acest fenomen l-am descoperit în totalul poemelor frisonate de “spaima iscată din iubire. “(Monolog interior).Poemele sunt lumina de taină a Fiului Domnului, tăcerea ielelor, respirația care ține zidul neclintit, aburul oglinzilor uitate, sensibilitatea primigenă de mare ingenuitate, dilatată culturalicește-iată spiritual poetei Persida Rugu, în a cărei poezie cântă teologal formele umanității și ale cosmosului, într-o suflare vitală care trage după sine prietena singurătății de nedespărțit,, lumina din lumina de omăt, surâsul singurătății, ochiul ascuns de anemone și opera lui Max Richter, a lui Luciano Bario, simfonia ce urcă spre inefabil, fiindcă, spune poeta,” amintirea urcă în noi ca un bondar”.(Spații cu menhire).

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

De-alungul vieții mele, am citit peste șase mii de cărți de poezie, și am scris, aproape, tot atâtea cronici, însă pot să spun că această carte semnată de Persida Rugu este cea care le depășește pe toate. Poezia aceasta face parte din noul curent globmodern ce a apărut după evenimentele descătușerii din decembrie. Curent ce vine după postmoderniști a căror poezii erau incoerente, ne trăsmitând nimic, justificând că sunt absconse. Acest curent a fost teoretizat și botezat de mine într-un studiu publicat cu două deceni în urmă în presa literară.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 24.

Lili CRĂCIUN

Noapte de veghe

nemilos, dur, sălbatic murmură vântul,
rătăcește prin crengile goale și-n pietre,
ca un demon nebun ce ucide cuvântul
răscolind focul viu și cenușa din vetre,
sechestrând fără milă lumina și-un vis
desenat pe o stea într-o noapte de veghe,
când și gerul de-afară se simte proscris
într-o iarnă nebună ce nu știe, nu vede
câtă ură e-n lume, ipocriți, câte măști
își prezintă victoria tristă și goală,
ce speranțe deșarte, așteptări, câte vești
despre pace când zgomotul e de răscoală.
iar când vântul puternic ne mătură timpul
ne întoarcem în vremuri apuse, trecute,
numărând în clepsidre cenușii tot nisipul
ce se scurge încet, fără' să vrem, pe tăcute.
e o noapte de veghe, dorm și îngerii-n cer,
nu mai șuieră vântul, e doar întuneric
și-un poet trist ce cântă anonim, pasager
într-o lume bolnavă, scrie versuri, isteric.

Mariana POPA

Flori de trezire în crepuscul

Plouă!

Grădina primește sărutare de foc
prin fulger sub tăcerea tăinuită
a ploii, vântul cântă și- e solist.
Sub ape învolburate izbucnesc
magnolii, ele își ascund rădăcinile
în adâncuri, se-ntâmplă o minune,
flori trezite în crepuscul prima oară

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

de mama natură și ai ei copii, fac pași
nesiguri împinși spre înflorire.

În cuib curiosul pui ciocănește
în ou să vadă înflorirea și necunoscute
trene de polen.

Natura ne îmbată în beția de culoare,
ne cântă în urechi ale vântului viori.

Undeva sub un clopot de lalea
îmi ascund dorul de tine, mamă.

L-am plantat între florile dragi ție.

Oglinda surâsului

Ascult clinchetul secundelor
privesc dansul teilor în floare,
ochii-mi învăpăiază.

Ca un flutere plutesc,
doar cu gândul, fără aripi
deasupra brazilor argintii,
le aud glasul, mă-ntreabă:
visele mor?

Răspund cu-n zâmbet amar:
speranțele se năruie,
neîmplinite rămân.

O chemare nedeslușită a
grădinii mele îmi cere ajutor:
alungă avarele neguri, îmi
săgetează gândurile din flori.

Aprind lumina în sufletul meu
încercat, o atârni pe catargul nopții,
un luceafăr cu razele lui m-a cuprins,
m-a legănat, mi-a așternut
un pat de vis pe trepte de crini.
Grădina m-a așezat pe umerii ei
joviali, în petale m-a fardat,
în floare m-a prefăcut.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Eu?

M-am privit în oglinda
surâsului propriu.
Doctor mi-a fost grădina mea.

Busola copilăriei

Înalț un zmeu pe cerul copilăriei,
plutesc pe o creastă de gând,
sub decenii întâlnesc amintiri
uitate, azi renăscute.
Cuprind în sufletul meu de copil
sărutul mamei, chipul
mi se luminează.

Aș vrea, zări să îmbrățișez,
să aflu busola copilăriei,
îndreptată era total spre mama.
Acum cuvinte de mulțumire
îmi unduie în gând spre clipe
sublime în care chipul mamei
îmi apare învăluită în rugă.

Cezarina ADAMESCU

O MĂSURĂ A DRAGOSTEI – ALB STRECURAT ÎN ALB ABSOLUT

Romantic prin excelență, lucru dovedit și în celelalte volume de poezie, Alensis de Nobilis își începe periplul liric, încă din Cuvântul preliminar, care e o excelentă proză poetică având un titlu sugestiv: "Simfoniile lumii. 2. Călătorii în absolut". Fie numai acest binecuvântat început și ar trebui să stârnească o sete și o foame de sublimul însângerat al lăuntrului. O ploaie neconținută de metafore, înobilate de un limbaj specific poeziei, iluminează pagina albă, care abia așteaptă să se deschidă ochilor noștri: "Lumina sângerează violată"; "umbră de eclipsă"; "o vină a primăverii"; "stihul înălțării din țărâna"; "coroana cu jerbe de flăcări izbucnite din petale de mir"; "șolduri de osii cerești"; "întinderi nesfârșite de rouă lactee"; "visterii de ninsoare"; "ulcioare de palme"; "țărături înflorite în lotuși"; "cântece de sirene scăpate din târgul de vite"; "scaieți de nor"; ș.a.

În sfârșit, e greu să îți piept atâtor imagini frumoase. Atât și ar fi de ajuns pentru întregirea statutului de poet în cetate.

Conștient de menirea lui, visul și întruparea lui este cadoul oferit Lumii, până când visul devine osândă.

Aici autorul își expune în imagini, status-ul poetic, "renunțarea la cele trebuincioase unei vieți moderne" și trăirea aproape ascetică a stării de poezie. Cu adevărat, asemenea iconarilor sau ziditorilor de biserici care ajunau înainte de începerea lucrului, poetul își asumă un destin jertfelnic pe altarele poeziei. Nu se cade să te prezinți în fața câmpiei neprihănite a hârtiei ori a oricărui suport material, ghiftuit și îngălat de băuturi tulburătoare de minți. Jertfa ta va fi pe măsura curăției tale. Dimpotrivă, purificat de asceză, înveșmântat în straie de nuntă, urci către altarul unde trebuie să depui ofranda ta pentru oameni. Nici cum nu se va putea altfel. De fapt, poezia este o purificare, o ablutizare cu apa lustrală, rămasă de la arderea crenguțelor de finic, din Duminica Floriilor. O cale spre mântuirea la care jindim fiecare.

Tot acest travaliu este o continuă luptă între sublimul visului poetic și căderea, de fiecare dată, în lume, de unde te-ai smuls, cu o clipă înainte. Atât a durat zburarea...

Starea de alb premerge bucuria luminii lăuntrice.

Alensis de Nobilis a ales ca modalitate de exprimare forma poeziei clasice, cu inflexiuni spre modernitate.

Mijloace de expresie: epitete, comparații, metafore, personificări, alegorii, elemente ale realismului magic, ("Fecioare dulci din flori de soc / Se-mbracă-n forme de violă"); etc.

Cuvinte rare și chiar invenții de limbă: încuțită (verb: a încuțita), înturnă, aminii, rourări, înzeirea, filistin, vasilisc, vechiu, orbic, santalii, hialin, dulce croi, taclale, budoar, arfă cerească, dulce-mă (termen nichitastănescian); și multe altele.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Încă din prima poezie, "Legănare", poetul își pune filozofic, problema Timpului: "Și clipa-ntreabă veșnicia ce-i / Această amortire ce ne-nturnă / În megalități ciopliți în chip de zei, / Ce-și cată aripi în cenuși din urnă".

Adeseori, poetul face trimiteri livrești la mitologii, la personaje și reflecții aforistice, pe care le trece prin filtrul propriei lui sensibilități: mitul lui Faust, cel al Afroditei, "fermecate esmeralde"; "ondine blonde"; "limbi asire"; "Poseidon călare pe-orizont"; "De cerul se-așează, ca Procust, pe pat"; sau trimiteri la versete din Sfânta Scriptură: "Pe când cântă liturghia-n carnea fetelor lui Lot"; "Mireasma înzeirii mă urcă-n cer curat / Femeia de lumină și-mi bate-n sânge cuie..."; "Cerberii părăsiră cutiile Pandorei"; ș.a.

Respectând normele de teorie a versificației, căutând să obțină o eufonie fără cusur, urmărind un mesaj clar, versurile au o cadență perfectă, măsura fiind preferată oricăror alte manifestări lirice. Ex. "Și se despletesc în aer, din frumoasele ondine, / Brațe de zăpadă nouă, ochii strălucind de tise, / Iară lunecarea nouă curge-n șerpuii divine, / Ca dorința-n bob de rouă peste buze, pare-mi-se, // Și cântând scufundă munții răsăriți ca să le vadă / Și înalță muzici pure, până-n tâmpla unui zeu, / De Poseidon, călare, pe-orizont ca pe o radă, / S-a topit în ochiul mării, pitulat în scarabeu, // Iar de vraja mlădiei scoicile au vrut să sece, / Perlele orbind din valuri paradis incantatoriu, / Numai Afrodita oarbă, de aceste zâne, trece, / Ca să moară de tristețe și mânie-n Purgatoriu" (Vraja mării).

Imagini ingenuie străbat unele poezii: "Un copil vrea să ia, a-ntins mâna, / Steaua s-o pună-n locul inimii sale..." (Călător); "Umbrele orbilor învăluie liturghiile / Ce-n zori duc uimirea în ochi orbi de miei..." (Călător).

Poetul nu se simte întotdeauna confortabil cu sine: "Mi-e tot

mai greu să locuiesc în mine, / Mă strâng la coaste împletiri de fire, / Ceru-i lipit de umeri, dar mă ține / De zări însângerate în privire. // Și, cum mă mișc, e ceva ce mă-mpinge / Să mă întorc, deși e-atât de-ngust... / Pendulele de-amurg îmi curg prin sânge, / Iar în urechi îmi țipă crud Faust! // Ca într-o ceață, rod în stele molii, / Iar talpa-n tină-i prăbușire-n pustă; / Doar ochiu'n goluri travestește solii / Ce urcă-n aer și din ghețuri gustă. // De umbră ziua-n piele mă dezbracă, / Secundele în mine se ciocnesc; / Cum galazia plânge și-i săracă, / Voi duce trupul Tatălui ceresc" (Trupul, nu sufletul).

Elemente magice, elemente cosmice, ori fantastice, conviețuind cu cele realiste, au ca rezultat, o poezie specială, inedită, incantatorie, de mare încărcătură spirituală.

Tema oglinzilor transpare frecvent: "Din infinit în infinit se plimbă / Oglinzi ce se privesc din una-n alta / Și când lumina albu'n galben schimbă, / Parcă mai molcom cade-n piatră dalta" (Oglinzi).

În același timp, există versuri de o frumusețe frustă, încântătoare: "Și mâna se înmoaie pe ulcioare, / Când lutul se-nvârtește în olar, / Chiar și-n icoane Dumnezeu tresare / De foșnetul luminii-n chihlimbar. // (...) // Dar la un clic se limpezește-n jururi / Și curge totu'n flama orbitoare / Ce naștere și moarte dă de-a pururi: / Vom fi de-acum lumină călătoare" (Oglinzi).

Alensis de Nobilis este un om bogat. El răspândește atâtea avuții sufletești care sporesc, cu cât dăruiește mai mult.

Rareori mi-a fost dat să parcurg un poet atât de profund.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Și printre atâtea imagini splendide, se strecoară și cuvinte concrete, din viața de fiecare zi, (nici nu se putea altfel), desemnând acțiuni omenști: crăp, mușc, gheare, mănăfrupt, geme-n aer, achiesezi, fractali, minune calpă, (ciudată asociere!), director, turbină, baremi, fotonii, uium, foneme, karmă, incinte,

înșerpura, etc., alături de tablouri suave, aproape inefabile: "Iar când calci, străine, neatent, pe-o floare, / Parcă geme-n aer un reproș șoptit, // Căci pe ape-adiie plete de ninsoare / Răzvrătite forme care urcă-n jerbe, / Parcă o femeie vezi în depărtare: / Visul ei în lume cheamă și o pierde. // De te-ntorci acasă, pune în ferestre / Boabe de agheasmă și un pic de mir, / Ea se va întoarce cu mai multă zestre / Să-ți rămână-n viață și în amintiri. // Și, de-aștepti o vreme, ea o să apară, / Aripă de ziuă învelită-n rouă, / Șerpuiind în trupul nud ca o vioară / Desenându-ți ochii, mâinile-amândouă. // Ruga să îți fie ardere de frâuri / Și dezmăț sfielnic spre mireasma ei, / Ea va crește dulce, ca un vis în râuri / Și-o să te iubească mai presus de zei"(Femeia din palma întinsă).

O stare de beatitudine, de plăcută reverie se instalează câteodată și poetul este ispitit de ea: "Să tot fi fost pe seară, să tot fi fost în rai, / Dar știe cât e ora, pe-aicea, cineva? / E clipa cea eternă, șoptește-n jur un nai. / Adormi ca dup-o moarte ce fuse viața ta"(La poartă).

Apartenența la familia celor aleși de Dumnezeu este exprimată în poezia: "Cu fruntea-n țărână, hirotonisit visător, / Mă ridic, murmurând: // Doamne, parcă niciodată nu sunt întreg, / Pașii mei au rămas lipiți de cărări, / Buzele mele s-au risipit în petale, / Umerii îmi sunt destrămări de cocori; / Pe ape alerg ca să vin către mine, / Cu fruntea împinsă în zări ca un clopot, / Mă clatin agățat de-mprejur"(Ca și cum mă iubești destrămat).

Altă dată poetul este: "celest templier", iar altăoară: "Înot printre șoaptele tale, ca un corăbier / Împins de marea înapoi, în hiat"(Când iubesc, gândurile mele sunt nude).

Un interesant portret liric se află în poezia: "Preot păgân": "Eu merg îmbrăcat într-o piele de mir, / S-alerge spre mine preotese-n delir, / Să văd de sunt sfânt sau poate o pacoste / Ce duce în lume doar vise și dragoste. // Eu nu mă supun niciunui sinod, / Iubit de popor, sunt ales să fiu lord; / Preot poeziei, cădelnițez cu dorinți, / Litaniile mele scot mirese din minți, / Lumina o-mpart peste gene sfoase / Și plec mai departe cu botezul prin case... / Și merg încrezut, frumos, filistin, / În ochi am poeme. Vă cânt. Și mai vin!"

O spiritualitate profundă degajă versurile, reieșind din aceste expresii: "îl slujesc chiar pe Divin"; "eu beau lumina ca pe-un vin"; "Din când în când mă rod erinii / Și-ngenunchez în rugăciune / Și spun amin, însă aminii / Nu vindecă de tot în lume. // Stihare-n urmă vor rămâne; / De-s cumva sfânt, tu o să vezi / Când vrăji vibra-vor printre rune / Și îngerii îmi sunt erezi..."(Dovada). Și: "Că oamenii sunt cruci de raze umblătoare";

Alte exemple: "Și din cer cădeau ninsori de îngeri, / Ca asceții-n taină să se mire: / Heruvimii lăcrimau în plângeri / Boabe minunate de safire. // Mulți grăiră versuri către stele, / Orbi văzură undele de vânt / Ciungii alergară după iele, / Iar profeți căzură la pământ"(Îndoiala). Cuvintele sculptează în spațiu armonii divine.

O minunată alegorie, în sfera inefabilului, subzistă în această poezie, un tablou despre Învierea lui Isus, până la culmile absolutului, fapt ce a cutremurat mulțimile: "Oamenii trăiau o grozăvie, / Așteptând venirea lui Mesia / Și, plecați cu fruntea în pustie, / Murmurau umili Ave Marie"(Îndoiala).

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

În poezia lui Alensis de Nobilis, există elfi vorbitori, fiica ierbii, ciclopi de mirare, "hierofante muze", năluci, vrăji de stihii, lumini cântătoare, elementul fantastic fiind predominant, totul învăluit într-o aură blândă, venită de sus. Dar există și mulți îngeri și arhangheli și serafimi, ființe supranaturale: "Dar nu se vede pe întinderi nimic. Îngerii! Îngerii! / Oare unde sunt heruvimii și arhangheli, poate ei... / Îmbraci acest alb ca pe o victorie a înfrângerii / Și de-acum vei fi îngerul. Când vii să mă iei?" (Alb I).

Autorul nu ocolește nici poezia de dragoste, într-o limbă îngerească și în atributele ei cele mai delicate: "Când o să tresar și văd că vrei să te culci, / O să îți fac din aripi de îngeri un așternut. / Eu o să alerg prin visele mele năluci, / Mă-ntorc dimineață sechestrat de-un sărut..." (Lasă-mă poezie).

Alensis de Nobilis are ceva de menestrel, de trubadur romantic cântând serenade iubitei pe sub fereastră. El folosește toată gama seducției pentru acest scop. Muzele îi sar într-ajutor. Lyra îl recunoaște și-l îmbie. Cuvintele îi sunt supuse. Notele muzicale, la fel. Îngerii îi coboară pe umeri. Poemele îi dau aripi, sunetele sar din mugurii de nai. Himerele îl învăluie blând.

O foarte frumoasă poezie, emblematică pentru creația de până acum a poetului care cuprinde în ea toate subspeciile: și doina, și balada, și pastelul și romanța, elegia și poezia modernă, poartă titlul: "Ai văzut" și merită citată în întregime: "E o amiază nefirească-n sânge, / Un anotimp din negrăiri ieșit; / Lumina nu din soare parc-ar curge, / Ci ca din păsări care au orbit. // De adorarea vrăjii ce se-ntinde / Prin aerul de foșnet și de miere, / Iară copacii se leagănă niciunde, / De parcă-n brațe-n rădăcini ar cere // Și apele se-opresc și curg la deal, / Într-o întoarcere-n întâiul legământ / Iar verdele-i galop în ochi de cal / Ce nu ai vrea s-atingă-acest pământ // Și în extaze, îngeri cu uimire, / Donează aripi celor ce n-au drum, / Iar din ferestre, șerpi de adormire / Prefac pe oameni în statui de fum. // Ascuns de teamă-n cupa unei raze, / Privesc mirat ce lucruri se întâmplă, / Dar heruvimii care stau de pază / C-un strop de vară mă ating pe tâmplă // Și lucrurile-ndată se topesc / Și se adună într-un punct știut, / Iar în ureche muzici îmi șoptesc: / Întoarce-te, Alensis! Ai văzut!"

Simbolistica albului, cu puritatea și liniștea lui, nu se putea să nu-l seducă pe poetul Alensis de Nobilis, el este asociat cu frumusețea și delicatețea Fecioarei Maria: "Eu nu te știu cum tu mă știi, / De parc-aș fi-ntr-un fel de ceață / În care tu nu poți să-mi fii / Înșuși Cristalul Pur de gheață // Și dintr-un alb ies ciocârlii / Ce seamănă c-o dimineață / În care tu ai vrea să fii / O formă cu un fel de față // Și ai mai cere-un strop de har, / De-ngălbenește-n op lumina / Și cerul care din cleștar / Rănește palma. Este vina // Căderilor din depărtare / În suflete ce cer uimire, / Când clipa cere adorare / Îngenuncherii în privire. // Dar nu-i pedeapsă pentru-această / Cădere din ceremonie, / Doar te-am fi vrut așa de castă, / Cum ești în candelă, Marie" (Îndepărtare).

Din toate culorile, Alensis de Nobilis a ales Albul, pentru că el teaurizează toate celelalte culori. Dar mai ales, pentru că, spune el, "Culorile luminii cad din vis, / Iar razele în pulberi de surpare" (Alb II).

Ce poate vedea poetul, când "Genele luminii se deschid, / De parcă îngeri ar veni să zboare" (Alb II). Rămâne să afle fiecare, după ce a parcurs acest inițiativ volum.

Pădurea roșie

Numele meu este Sebastian. Și ce-i cu asta, o să ziceți? Aveți dreptate, în curând mă voi duce în lumea celor dreți, dar ceea ce am să vă povestesc în continuare sunt convins că nu vă va lăsa indiferenți.

Întâi de toate să vă spun cine sunt. Vă vine să credeți sau nu, sunt regele iepurilor. Sincer vorbind am fost, acum mă înlocuiesc fiii mei. Cândva, când ochii scormoneau adânc și picioarele mă țineau drept și aspru, faptele mele depășiseră granițele codrilor înalți și zvelți de la poalele munților statornici și întunecați.

Atunci îmi păstoream neamul precum șoimul stăpânește cerul și era liniște și pace printre viețuitoarele bravei păduri. Fiecare dintre noi își avea rolul și rostul său, ne respectam, munceam hotărât și responsabil, iar traiul ne era armonios și îmbelșugat. Reprezentanții animalelor se întâlneau lunar pentru a hotărî ce trebuia făcut, puterea neaflându-se în mâna unui singur conducător. Pădurea respira sănătate și veselie, toată lumea fiind mulțumită și împăcată cu viața împărțită cu drag de toate ființele trăitoare aici.

Paradisul însă nu trebuie căutat, el există acolo unde te aștepti să-l găsești mai puțin; în cumpăna sufletească a faptelor și lucrurilor la care te poți uita senin și fără remușcări în urmă. Liniștea animalelor din Paradisul neprihănit fu curmată odată cu apariția secetei.

Urșii masivi și autoritari nu mai participaseră la ședințele lunare, în schimb împânziseră pădurea cu o proclamație prin care cereau plata unei taxe pentru folosirea apei râurilor și a cascadelor. Vestea căzu ca un trăsnet pentru sufletele lipsite de apărare. Nu înțelegeau ce li se întâmplă și de ce brusc deveniseră atât de năpăstuite. Armonia și pacea de odinioară se transformaseră în disperare și amărăciune. Un posibil război civil stătea să izbucnească. Pădurea intrase în tulburări și frământări pe care nu le mai cunoscuse vreodată.

Haite fioroase de lupi puteau fi văzute tot mai des încălcând dispoziția urșilor. De aici și pâna la măcelul sîngeros și nimicitor nu mai era decât un pas. Animalele derutate țineau partea lupilor, văzuți acum ca întruchipare a speranțelor și dreptății pierdute. Altele se țineau speriate deoparte așteptând finalul confruntării neașteptate sau fugind cât le țineau picioarele în alte locuri, primitoare și calme. Dintre acestea făceam și eu parte strângând neamul meu cel iepuresc și făcându-mă una cu pământul, cât mai departe de locul ororilor și al distrugerii. Lupii violenți și barbari se porniseră cu furie și ură asupra urșilor dezlănțuiți.

Anii se scurseseră până când dorul mistuitor m-a făcut să caut din nou locurile natale mult iubite. Curând ajusesem să regret gândul de a mă întoarce. Pădurea era de nerecunoscut. Deși alte animale se stabiliseră aici, locurile dragi încă mai purtau semnele urgiei care avusese loc. Copacilor le lipseau crengile sau fuseseră scoși din rădăcini, pământul era răscolit și îmbibat cu sânge, iar apele odată rezezi și cristaline secaseră și erau murdare. Pe bună dreptate locul altădată prosper și mândru purta acum numele de „pădurea roșie”.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Eh... dragi ascultători, aceasta este povestea pe care am avut-o a vă povesti. Nu-i așa că nu m-am înșelat și că v-a plăcut? Ea s-a întâmplat întocmai pentru că dacă n-ar fi nu s-ar mai povesti...

Prietena mea apa

Dacă Ellei nu i-ar fi fost frică de apă, ar fi putut să ajungă la olimpiadă. Are voință de fier, este organizată temeinic, și-a disciplinat viața, dar nu suportă apa. Se gândește întotdeauna că poate păți asemenea frățiorului mai mic care s-a înecat la mare. Valul l-a smuls de lângă ea în larg și n-a mai putut face nimic. A privit îngrozită în direcția lui și totul s-a sfârșit. Șocul a fost atât de puternic încât nu a mai vrut să intre vreodată în apă.

Și-a încheiat cariera promițătoare brusc, fără să dea explicații familiei, colegilor și antrenorului. Pur și simplu nu a mai intrat în apă. Antrenorul a insistat în fața părinților spunându-le că își irosește șansa vieții. „Este făcută să fie înotătoare”, le-a spus. „Îi ratați viața”. Zadarnic. A fost de neînduplecat.

Era mândria școlii și a orașului, așa că hotărârea ei a avut ecouri puternice. La cursuri a început să fie persecutată, fiind făcută răspunzătoare pentru că dezamăgește comunitatea. Viața îi devenise un calvar și nu înțelegea ce și unde greșise. Părinții încercau s-o apere, dar reproșurile curgeau ca șuvoaiele de apă la dezghețul primăverii.

Știa că nu este vinovată și încerca să-și reia viața de unde îi fusese atât de brutal curmată. Începuse să urmeze ședințe cu un psiholog, căutând să se regăsească și să se împace cu soarta-i potrivnică. Se înstrăinase și de părinți, care începuseră să dea semne de nerăbdare. Nimeni nu o mai înțelegea și nu știa ce se întâmplă cu ea. Era tristă, deabusolată și nu mai vorbea cu nimeni. Se îmbolnăvise.

Într-o zi, pe când se plimba abătută pe malul unui lac, a auzit țipete și agitație și pe cineva în apă care se zbătea să nu se înece. Mergând într-acolo, văzu doi copii disperți uitându-se neputincioși la un al treilea care abia se mai ținea deasupra apei. Trebuia să se acționeze rapid altfel copilul se îneca. Ella se uita deznădăjduită când la cei doi copii, când la cel care dădea spasmodic din mâini încercând să rămână deasupra apei și respirând greu. Era o luptă inegală, fără sorți de izbândă. Secundele treceau în van și se părea că va mai asista la încă o victimă făcută de apa nemiloasă. Era ca paralizată, plină de spaimă și frică.

În acel moment, gândindu-se la moartea frățiorului iubit pe care nu l-a mai putut ajuta, se smulse din starea de neputință și se aruncă fulgerător în apă. Mișcările sigure și ferme îi reveneau ca prin farmec și își recâștigă siguranța de sine. Ajunse la copil tocmai când acesta se pregătea să se ducă la fund, îl prinse iute de corp, îl trase la suprafață, și cu deprinderile și experiența dobândite în ani de muncă și exerciții, îl aduse la mal, unde ceilalți doi îi așteptau cu sufletul la gură.

După ce se desprinsese cu greu de copiii fericiți care nu mai conțineau cu mulțumirile și se țineau scai de ea, se retrase singură și o podidură lacrimile. După mult timp izbucni într-un plâns eliberator, prelung, plin de sughituri, dar liniștitor. Atunci a înțeles care îi este scopul în viață și ce trebuia să facă mai departe. Se simțea ușoară ca un fulg, mulțumită și împăcată cu ea însăși și cu soarta care până mai ieri i se păruse neîndurătoare. Zilele negre ale crizei

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

sombre și descurajatoare se topiră ca omătul la apariția razelor soarelui. Era mândră de ea și începu să alerge entuziasmată acasă, la părinți, să le dea vestea mult așteptată. Să se bucure și ei alături de ea.

După zece ani

Ella a ajuns o antrenoare de înot de succes, devotată trup și suflet copiilor pe care îi îngrijește și iubește la fel ca pe frățiorul său stins înainte de vreme. A înțeles să respecte apa, lucru transmis cu răbdare și înțelegere și elevilor săi. Îi învață permanent să se împrietenească cu apa și s-o cunoască ca pe elementul dual continuu care crează și distruge într-un proces nesfârșit, dinamic, fără să țină partea nimănui și nici să se gândească la nenumăratele victime lăsate în urmă. Este campioana prin excelență reușind să-și depășească traumele și frica și formând în același sens campionii de mâine.

Se mai gândește uneori cu emoție și nostalgie la după-amiaza salvatoare din trecutul ei zbuciumat, dar totdeauna liniștită și cu un zâmbet în colțul gurii. A fost momentul decisiv care a transformat-o în adultul puternic și încrezător de astăzi. Și nu mare i-a fost mirarea când s-a trezit la antrenamente cu un adolescent timid și șovăitor, în care a recunoscut imediat copilul pe care l-a salvat de la înec. L-a primit cu brațele deschise, bucuroasă că și-a învins și el trecutul chinuitor. A hotărât pe loc să-și folosească toată priceperea și știința pentru a face din el un înotător sigur și experimentat.

Va fi proiectul ei de viitor, cel mai dificil dar și foarte ambițios. Se va strădui să reușească pentru că își iubește meseria și este o perfecționistă. Și astfel ultima rămășiță a trecutului va deveni prilejul unui nou început. Începutul învingătorilor care nu mai pot pierde cursa cu viața. Nici a lor proprie și nici a celorlalți, salvați odată cu ei.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 27.

Mariana BENDOU

Un apel la solidaritate

Din primăvara anului 2020, fiecare dintre noi am fost nevoiți să trecem prin clipe dificile fiind puși în situații deosebite pe care nici măcar nu ni le-am fi imaginat vreodată și care ne-au găsit nepregătiți. Până atunci, aveam încredere în forțele și în informațiile noastre, în familiile noastre, în prietenii noștri, în conducătorii și în îndrumătorii noștri,...Ne obișnuisem cu ideea că mergem spre mai bine și că omenirea progresează, ne obișnuisem cu faptul că știința și tehnologia fac deja în mod firesc parte din viața noastră și că dacă le vom putea dezvolta și stăpâni tot mai mult, acestea ne vor oferi soluții și sprijin, ba chiar ne vor permite totul. Ne obișnuisem cu o anumită stare sufletească, cu un anumit nivel de confort, cu o automulțumire chiar și, deodată, totul a fost dat peste cap pe neașteptate, într-un mod incredibil, de ceva aparent banal și inofensiv, asemeni unei gripe, de ceva extrem de mic, atât de mic încât nu-l poți nici împușca nici tăia cu vreo sabie, nici rupe în bucăți, de ceva pe care ... nici măcar nu-l poți vedea cu ochiul liber! Acest rău a fost denumit tehnic și straniu: COVID-19, un nume predestinat pentru un virus care avea să arunce întreaga lume în haos, o EXISTENȚĂ ÎMPREUNĂ ÎN VID, respectiv CO-VID. Acest virus a cutremurat și a bulversat lumea întinzându-se ca o adevărată plagă pe toate continentele globului. El a omorât oameni, a prăbușit economii ale statelor, a închis oamenii în case și a închis granițe dintre țări, a pus tot felul de limitări și bariere stabilind anumite distanțe numite pur și simplu « sociale », a astupat nu doar nasuri cât mai ales guri și a oprit libertatea cuvântului, a redefinit drepturile și libertățile cetățenești, a interzis unele drepturi fundamentale, a acoperit fețele schimonosind frumusețea chipului dumnezeiesc în om...

După o anumită clipă de uimire și de rătăcire, de disperare și de abandon, oamenii au fost nevoiți să înțeleagă treptat că ei nu mai controlează lumea ci că lumea îi controlează pe ei și că numai unii dintre ei reprezintă astăzi lumea ...

S-a conturat apoi imaginea unei « crize » fără a se preciza dimensiunile și evoluția ei, fără se lămuri contextul și repercursiunile ei. Această criză a inversat valorile și a modificat prioritățile, aducând în prim plan întrebări precum: ce valorează mai mult într-o societate, pierderile de vieți omenești ori pierderile materiale? Dumnezeu sau știință ? real sau virtual ? etc. ?

Această așa zisă “criză” are urmări nefaste asupra economiei globale prin efectul domino iar din cauza acestei pandemii au avut și vor mai avea de suferit zeci de milioane de oameni în întreaga lume. Pentru că efectele vor fi pe termen lung, mai ales în ceea ce privește relațiile interumane... Interdicțiile impuse de autoritățile statelor au separat oamenii segregându-i în primul rând pe criteriul : bolnavi, sănătoși ori asimptomatici ceea ce a indus voit frica de a nu fi ori deveni cumva contagios. Asistăm astfel nepunctincioși la o etapă istorică similară celei din vechime când leproșii erau excluși din comunitățile umane fiind condamnați automat la foame și la moarte. O epocă neagră în care a trebuit să se coboare din ceruri însuși Dumnezeu pentru a ne reaminti ce înseamnă mila, dragostea și jertfa... Acum

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

vorbim din nou despre eroi și despre martiri dar urmărind alte modele, ne zugrăvim alte icoane schimbând sfinții cu doctorii , căutăm leacuri nu la biserici ci la farmacii... Uitam că de fapt orice boala a trupului este mai înainte de toate o boală a sufletului! Nu demult, referindu-se la boală și la vaccin, regretatul Mitropolit al Bisericii Ortodoxe Sârbe din Muntenegru, Amfilohije Radovic, avea să spună că: „Ar fi bine dacă oamenii de știință ar inventa un vaccin, dar înainte ca acesta să fie găsit, există un vaccin care a acționat de-a lungul secolelor”, pelerinajul religios... Eu nu știu dacă pelerinajul poate constitui un vaccin dar sfânta împărtășanie ajută sigur fiind însuși trupul și sângele lui Christos Dumnezeu.

Câți dintre oamenii zilelor noastre mai merg la biserici, câți mai vizitează mănăstiri și alte locuri sfinte? Mulți dintre ei se tem de anumite legi oficiale, alții se tem de legile și de reacțiile lumesti... Auzim, spre exemplu, tot mai des, în România, expresii precum « pupători de moaște » inventate și aruncate în mod voit și răutăcios credincioșilor ortodocși... Câți dintre tinerii zilelor noastre mai sunt preocupați de creștinism și câți mai frecventează regulat bisericile creștine? Câți tineri mai sunt preocupați în mod real de sfintele tradiții și de valorile creștine?

De aceea, pentru a ne explica și a înțelege vremurile dureroase pe care le trăim astăzi, trebuie să ne gândim mai ales la răspândirea păcatului în lume, sub toate formele lui, la adevărată pandemie care, devorând sufletele îndepărtate de Dumnezeu, conduce treptat la însăși dispariția ființei umane. Ori intensa mediatizare a pandemiei de COVID-19 nu face decât să distragă atenția publică de la această adevărată plagă a societății actuale numită în Biblie « urăciune a pustiirii ce șade pe tronul lui Dumnezeu » ...

« Luați aminte la semnele timpurilor ! », avertizează cel puțin de două ori Cartea Cărților în Vechiul și Noul său Testament. Nimic nu se întâmplă fără știrea și voința lui Dumnezeu, nimic nu s-ar întâmpla dacă nu s-ar fi permis din Cer. Această pandemie de COVID, cât și cele două războaie mondiale constituie în felul lor niște « semne ale timpurilor », niște avertismente date umanității despre calea greșită pe care aceasta se îndreaptă și care va conduce nu la o oarecare apocalipsă mai mult sau mai puțin observată și conștientizată ci la însăși dispariția omului ca specie pe Terra. De altfel, ori de câte ori, în marea sa îngâmfare, omul « s-a înălțat făcându-se pe sine dumnezeu », a sfârșit prin a fi anihilat într-un fel sau altul...

Pentru omul modern, tehnologia tinde să ia tot mai mult locul religiei acaparându-i nu doar timpul ci și întreaga existență, chiar și gândurile ori visele, ... El a uitat prea repede lecțiile istoriei la care am făcut referire mai sus. De aceea și rătăcirile, supărările, ura, violențele, dezbinările, desfrâul, bolile, etc. cu care se confruntă, tot mai multe lecții dureroase primite pentru a-și reaminti moralitatea corectă a vieții. « Corect » înțelegând desigur numai urmarea modelului Christos ! (« Calea, Adevărul, Viața », Adevărul Absolut pe care îl mai caută și nu l-au descoperit încă filozofii...)

Iubindu-și pe aproapele ca pe sine însuși, întăriți și uniți în adevărată credință (ortodoxia !), oamenii pot depăși nu doar molimele ci și vicisitudinile vieții cu singura condiție de a-și aminti solidaritatea și de a o dori cu sinceritate.

Concluzionând, pandemia de COVID-19 nu este distrugătoare neapărat prin numărul mare de morți pe care l-a generat și îl mai generează; acest lucru s-a mai întâmplat de altfel și cu alte ocazii , în alte epoci istorice, fiind un anumit mod, desigur nu cel mai fericit, de

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

asanare umană, de curățare a unei societăți. Anual, mor însă prin diverse alte boli sau prin accidente, milioane de oameni și nu se face prea mare caz de numărul lor la nivel mondial, nu se contorizează în total ca cei afectați de COVID-19 . De aceea, ar trebui avut în vedere faptul că pandemia de COVID-19 este distrugătoare mai ales prin criza complexă și insuficient cunoscută pe care o antrenează, prin efectele sale pe termen lung, mai ales în ceea ce privește psihicul și spiritul uman, relațiile umane. Omul este o ființă socială , nu poate trăi rupt de semenul său, depărtat fizic și mental de acesta , necomunicând prin vorbire și prin gesturi , neschimbând energii și idei ; chiar Dumnezeu însuși avea să remarce acest lucru de la bun începutul creației sale spunând că « Nu este bine ca omul să fie singur », fapt precizat de Biblie, în capitolul « Geneza »...

TEXTUL LITERAR ȘI LECȚIA DE VIAȚĂ

Funcționez într-o școală, pe care aș putea-o numi complicată, dacă îmi doresc atingerea performanței ca finalitate prioritară a actului învățării. Asta, deoarece beneficiarii direcți ai procesului sunt, în marea lor majoritate, aplecați spre latura practică a vieții. Dețin o inteligență concretă, în dauna celei speculative. Își manifestă interesul în fața rezultatului material, a lucrului ce le iese din mâini. Teoria și teoretizarea nu-i interesează. Chestiuni precum comprehensiunea și hermeneutica textului, încadrarea acestuia într-o doctrină estetică, într-o epocă sau tematică, nu-i sensibilizează. Replici de genul : „la ce-mi folosește?” , „din astea nu voi învăța eu o meserie”, „mi se blochează mintea când mă puneti să baletez în exteriorul și-n interiorul unei poezii” –sunt la ordinea zilei.

Este greu și obositor, atât pentru elevi cât și pentru profesor. Suntem mulțumiți și unii și alții să facem pași timizi, anevoioși, ca să urnim Cunoașterea dintr-un punct A într-un punct B. Să reușim să facem suficiente progrese cât să ne luăm bacalaureatul, după patru ani de liceu. Performanța este pentru noi și ai noștri –o floare cu adevărat rară.

În situația dată, facem ce putem. La finele analizei propriu-zise a unui text literar, împreună cu elevii mei, ne-am făcut un obicei. Alocăm câteva minute unei secvențe de lecție, atipică, pe care am numit-o „Lecția de viață”. Pentru că, printre altele, beletristica este și un furnizor excelent de învățăminte. Ne alegem cu ceva util pe termen lung și, în plus, demontăm o prejudecată : „literatura este ruptă de viață”.

În cele ce urmează, voi face referire la un scenariu atipic folosit pentru desfășurarea secvenței numite mai sus. Ca text-suport am ales romanul Ion de Liviu Rebreanu, studiat de elevi în clasa a X-a, în cadrul unității tematice –Romanul de până la al-II-lea război mondial, bine primit de către copii, deoarece mulți sunt de proveniență rurală, iar problematica țărănească nu le este străină. Am terminat analiza a textului, și am hotărât să mai zăbovim o oră până „să ne despărțim de Liviu Rebreanu”. În primele 20 de minute am realizat o secvență care a avut destinația fixării cunoștințelor pe marginea romanului Ion, iar ultimele 30 de minute au fost menite secvenței numite de noi Lecția de viață.

Microscenariul didactic

1. Fapte epice –semnificații

Acest moment a fost gândit sub forma unei dezbateri scurte de douăzeci de minute, realizată prin discuție frontală. Scopul dezbaterii a vizat realizarea unei conexiuni între acțiuni, evenimente, întâmplări și tâlcuri aferente -marcaje ale destinului personajului principal. Fiecare elev a primit două documente: o fișă de lucru care a conținut șase fragmente scurte din roman și un plan de idei al dezbaterii, corelate pentru direcționarea răspunsurilor. Din motive de spațiu, voi focaliza doar asupra planului dezbaterii.

Voința posesiunii pământului

Greutatea făuririi unei strategii în acest sens

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Lupta perfidă cu viitorul socru
Moartea Anei –eliberare, despovărare
Moartea copilului –izvor de panică și de nesiguranță
Jindul și obsesia pentru Florica
Răspunsurile participanților au fost notate în caiete și pe tablă.

2. Decizii luate –consecințe

Momentul acesta a avut scopul de-ai pune pe elevi să identifice erorile fundamentale ale eroului lui Rebreanu, erori care au făcut din protagonist –un personaj tragic, propria sa victimă. Profilul moral al acestuia.

Elevii au fost organizați în perechi, iar în baza celor descoperite și notate la momentul anterior, fiecare pereche a prezentat –prin delegatul său –o greșeală memorabilă pe care personajul principal a săvârșit-o, marcându-i inevitabil destinul. Momentul a durat cinci minute.

Am selectat câteva dintre răspunsurile primite:
Se întinde mai mult decât îi este pătura.
Vrea, peste noapte, ceea ce nu poate obține cinstit.
Face alegeri proaste.
Joacă totul pe o singura carte, aleasă prost.
Joacă cu Ana rolul îndrăgostitului.
Își clădește căsătoria pe suferința altora.
Este autorul moral al morții Anei.
Nu este capabil de sentimente părintești.
Se întoarce la Florica, dar e prea târziu.
Pierde totul pentru că răstoarnă valorile.

3. Învățătură. Concluzii

Momentul al treilea și ultimul –adevăratul feedback – poate fi esențializat în câteva construcții lingvistice concise: cunoaște-te pe tine însuși; stabilește-ți valorile; construiește-te interior; propune-ți ținte; acționează; analizează rezultatele; asumă-ți eventualele eșecuri; învață din propriile greșeli!!!

Ceea ce am împărtășit cu dumneavoastră nu se vrea neapărat adoptat, ci mai degrabă un exercițiu de sinceritate din partea unui profesor care se consolează cu ideea că a găsit un „beneficiu”, mai ales pentru aceia dintre elevii noștri care nu vor sau nu pot „să se aproprie” suficient de „scrierile frumoase” sau vor fi uitat după terminarea liceului. Ei se vor alege, totuși, cu sfaturi utile de viață „servite” la ora de română.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 29.

Mircea Dorin ISTRATE

Infinitul

Întrebatu-v-ați vreodată, uite-așa, din întâmplare,
Cât de mare-i INFINITUL? Unde-ajung a lui hotare?
Cât îi trebe minții noastre ca în dânsa să cuprindă
Spațiu cela fără margini, care-ncearcă să se-ntindă?

Câte ASTRE, câți LUCEFERI sunt în CĂILE LACTEE?
Câte CĂI împreunate se îndeasă ca să-mi steie
În ceva, ce mintea noastră nu-nțelege și-i tot scapă,
UNIVERSUL, ce-și adună ca oceanul, tot ce-i apă.

Câte mii de universuri fac la urmă INFINITUL,
Largul cela fără margini, lungul cela, NESFÂRȘITUL,
Ce nu are-n mintea noastră nici valoare, nici măsură,
Că-i atât de larg și mare, că nici poți să-l spui c-o gură.

Gol se face-n mitea noastră de atâta preamăsură,
Nu-nțelegem cea mărime, unde-atâtea încăpură?
Unde nu-i nici jos, nici susul, nici lungime, nici lățime,
Doar de-aici pînă departe, nesfârșită adâncime.

*

Stau și cuget, ca nebunul, tulburat peste măsură,
Prea e mare infinitul? Gândul meu poate mă fură?
Sau prea mic sunt eu, NIMICUL, în ocnul ce-nconjoară
Tot ce e în jurul nostru, ce m-apasă, mă omoară?

Eu mai zic, că și NIMICUL este tot atât de mare,
Și-n grăuntul lui de boabă se micesc mereu hotare,
De încap și-aici nimicuri câte sunt în lumea mare,
Că și-aici, de vrei socoată, nu poți face numărare.

Atunci noi, pe unde suntem ca mărime și micime
În lungimi de infinituri, în lățimi de adâncime?
Suntem mici în fața lumii ce pe noi ne umilește?
Suntem mari în micnicia ce pe ea poate-o uimește?

Ne-nconjoară încă micul și-ncă sigur cela mare,
Noi suntem poate la mijloc, nici nu știm cumva în care,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Suntem mici la cea mare, mare dară la cea mic,
Iar când ei și-or face voia, noi vom fi doar, un nimic.

Și-apoi încă-n a mea minte mă întreb: ce ne-nconjoară?
Cum de încăput-au toate într-o tigvă mare, goală?
Cum de gândul nostru searbăd încă toate le cuprinde
Și-ntr-o clipă scurtă, seacă, visul încă ni-l aprinde?

Și-apoi sorii cei o mie, răspândeți între hotare
În cât timp umplut-au SPAȚIUL de făcutu-s-a el mare?
Cât s-au strâns apoi de grabă, de făcutu-s-au fărâmă
Și din bestia GENUINE, au țâșnit ca din fântână.

Gândurile mele toate se-ncâlcesc deja de-acuma,
Dar în mintea mea năucă, mai rămâne încă una,
Eu, nimicul cea mare, cât o fi să mai trăiesc?
Și urcat apoi la ceruri, cât pe-acolo viețuiesc?

**

Stau în nopțile senine numărând mulțimi de stele
Și mă-ntreb: de unde oare izvorât-au toate cele?
Cine din nimic făcut-a infinitul nostru, cerul,
Să străluce-n miez de noapte, adâncind mereu misterul?

Locul nostru

Infinite lumi deasupra, dedesupt nu mai puține,
Roiuri se-nvârtesc prin spații călătoare ca albine,
Au uitat de când născute-s și cât timp îmi cară-n spate
Și nici știu ce-i înainte între maluri nevisate.

Multe pier și multe-nvie în acea nemărginire
Micșorând lărgimea lumii ori lățind-o în neștire,
Nu au nopți și nu au zile, iară viața lor lăsată
În genuni de timp se stinge, din fântâni de timp se-adapă.

Noi ce încă ne mai credem că suntem buric de lume
Nici nu știm care ni-i locul, unde-ncep a noastre urme,
Ce ni-i scris să se-mplinească, câtă vreme va mai trece
Până lumea o să piară, când va fi tăcere rece.

Prin cotloanele de vreme, neținuți la socoteală,
Suntem țandără de vreme nu mai mult de-o bănuială,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Doar paiate care joacă piesa vremilor ce-i scrisă
De aceea care lumea și-au făcut-o necuprinsă.

Nu simțim rotirea lumii cum ne prinde în vârtoare,
Cum ne soarbe ca pe-o boabă infinita ei mișcare,
Cum ne plimbă-n rătăcire prin cărările lactee,
Cum ne schimbă soarta noastră chiar strănutul unei stele.

Când vom fi și noi ca alții și-o să ținem hătu-n mână
Și averi s-avem de stele bine strânse-n țarc de stână,
Doar atunci ne-or ști și alții că suntem de-un neam ca ei
Și vom sta la masa lumii, închinând ca niște zei.

Voichița PĂLĂCEAN-VEREȘ

DRUMUL SPRE SUFLET

–Memorii–

Contele Antoine de Rivarol, scriitor impus în perioada Revoluției Franceze, susținea că „Memoria stă totdeauna la ordinele inimii”, adică elementele afective dirijează procesele complexe ale memoriei. Citind recenta carte de memorii a Titinei Nica Țene, Drumul spre suflet, se observă felul în care rememorarea este subordonată iubirii – iubirea de Dumnezeu, iubirea față de familia în care s-a născut și față de cea pe care și-a constituit-o, dar mai cu seamă iubirea pentru sufletul-pereche, Florin. Din acest motiv, consider că ar fi fost mai potrivit titlul Două suflete într-unul; exceptând perioada copilăriei și a anilor adolescenței (perioada căutării de sine), autoarea nu se surprinde în memorii ca individualitate, ci doar ca parte a întregului reprezentant de cuplul marital. Cu o excelentă prefață semnată de inimoasa târgmureșeană Mariana Cristescu, cartea apărută la Editura Nico, păstorită de Nicolae Băciuț, se încheie cu un album de suflet ce prezintă protagoniștii alături de colegi, prieteni, colaboratori în instantanee definind o existență ardentă dusă pe altarul culturii.

După Viața ca o punte (apărută în 2010 la Editura Dacia XXI), Titina Nica Țene reia în Drumul spre suflet demersul scrierii memoriilor, de această dată mai aprofundat, detaliind, accentuând sentimentele, senzațiile, trăirile ce i-au locuit sufletul în diferite momente cruciale ale existenței.

Născută într-o familie modestă din Ușurei, comuna Șușani (Vâlcea), al patrulea din cei șapte copii, Titina a vădit încă din clipa ivirii pe lume că va avea un destin aparte. Deși cu o aură întunecată în jurul său (s-a născut „moartă”, a fost un copil „de nevoie”, mic, slab, negricios), asupra ei s-a revărsat lumina divinității, sporită de lumina din interior: fericită să descopere frunzele și florile, Beica și broaștele, razele soarelui și puzderia de stele de pe boltă, a știut să se bucure mereu de viață, ignorând lipsurile și necazurile. Existența familiei Nica era una precară: din doi în doi ani, în casa funcționarului de la primărie se naștea câte un copil care trebuia hrănit și îmbrăcat. Pe deasupra, cooperativizarea agriculturii i-a lăsat fără animale în băătăură, iar apoi își pierde casa într-un tragic incendiu. Astfel, singura zestre pe care mama analfabetă și tatăl filosof o pot da copiilor lor sunt sfaturile înțelepte și îndemnul de a-și găsi calea călăuziți de lumina cărții. Dărâmat de necazuri, tatăl se lasă pradă viciilor, astfel că se va stinge prematur, soția supraviețuindu-i trei decenii. Însă vor avea amândoi prilejul de a-și vedea fiii și fiicele reușind în viață, construindu-și case și cariere frumoase.

Visătoare, Titina nu a știut ce își dorește, până în clipa când l-a cunoscut pe acela care îi va deveni soț. A fost înscrisă la o școală horticolă de către tată nu pentru că ea ar fi dorit asta, ci fiindcă părintele ei, intuind că nu ar face fizic față unei existențe de agricultoare cooperatiste, a convins-o să învețe carte; a acceptat să devină învățătoare în Țara Oașului, fiindcă acolo era director de școală cel mai mare dintre frații ei, iar lui i s-a părut că această carieră i s-ar potrivi tinerei copilăroase.

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

După ce l-a cunoscut pe idealistul și ambițiosul Florin (admirat anterior la o întrunire culturală), universul ei se schimbă, înțelegând că poezia poate ține de foame. Iar tânărul îi va dovedi acest lucru: student bursier la Baia Mare, trece la cursurile fără frecvență pentru a se angaja ca profesor la țară, ca să-i fie alături. În scurt timp, cei doi își unesc destinele, realizând că, așa cum spunea Moliere, „a trăi fără a iubi nu este propriu-zis a trăi” și că doar dragostea le va aduce împlinirea.

Evident că această clipa a maximei fericirii, căsătoria, este urmată de temeri, durere, deznădejde: proaspătul soț, deși îndrăgostit peste limitele rațiunii, nu are curajul de a le vorbi părinților despre intențiile sale; aceștia, membri ai elitei Drăgășaniului, suferă că unicul lor fiu a ales o fată săracă, fără studii și despre care se îndoiau că va fi în stare să le dăruiască nepoți. În plus, în inimile lor, aveau tendința de a o compara cu fiica lor, căreia nicio altă femeie nu-i era pe măsură. Ascultând sfatul înțelept al unei profesoare de-a ei, tânăra doamnă Țene acceptă să locuiască în casa socrilor fără a crâcni înaintea lor, indiferent cum și-ar manifesta nemulțumirile la adresa ei.

De cele mai multe ori, cuplurile își aleg drumul în viață, în funcție de aspirații, în funcție de puterea de a lupta clipă de clipă, dar și în funcție de rezistența lor ca pereche înaintea greutăților. Însă se întâmplă și ca destinul însuși să le traseze calea oamenilor ce au ales să parcurgă drumul împreună. Astfel, la scurt timp după ce familia tânără obține o locuință proprie în Drăgășani, ei își dau seama că, după demolarea casei bătrânilor, singura lor șansă este aceea de a se muta în capitala Ardealului, unde să cumpere un apartament destul de încăpător pentru toți. Deși au deja doi copii, pe Floricel și pe Ionuț, Titina și Florin hotărăsc ca bătrânii să locuiască împreună cu ei și, astfel, ajung să împartă cu aceștia micuțul lor apartament, cumpărat cu mari sacrificii. Vor conviețui cu părinții lui Florin (în unele perioade, chiar patru generații sub același acoperiș, fiindcă acolo și-au dus soțiile cei doi fii ai lor, acolo li s-au născut nepoții) în cele patru camere din cartierul Mănăștur, din apropierea pădurii, până la dispariția acestora. N-a fost ușor; pe de o parte, fiindcă bătrânii nu și-au apreciat niciodată nora la adevărata valoare, pe de alta, fiindcă România traversa vremurile tulburi ale comunismului apăsător, ce strivea ființa și chircea sufletele. Shakespeare afirma că „Iubirea, chiar când ne împovărează, ne mulțumește, fiindcă e iubire”, iar cei purtând numele Țene au demonstrat cu prisosință că lucrurile stau exact așa, deoarece, în pofida divergențelor, între generații exista respect și dragoste (ascunsă, uneori, înapoia reproșurilor și a tăcerilor autoimpuse).

În ciuda nenumăratelor piedici ce li s-au pus în cale, familia Al. Florin și Titina Țene iese mereu învingătoare. Fie că a fost vorba de anchetele Securității și hărțuirea de către Miliție, de pierderea locului de muncă, de trădările colegilor și ale prietenilor, privind cu credință spre Dumnezeu și stând mereu alături, au reușit să ducă o existență frumoasă. Dragostea necondiționată i-a ridicat pe cei doi soți deasupra măruntelor mizerii ale cotidianului. Bogați spiritual, binecuvântați cu numeroase haruri de Sus, și-au văzut copiii crescând, iar acum fericirea le vine mai cu seamă din partea celor doi nepoți, Paul și Darius, și din partea celor două nepoțele, Catinca și Anastasia.

În Memoriile sale, Titina Nica Țene nu încearcă să pozeze în altcineva: își povestește viața fără ipocrizie, vorbind de bune și de rele, cântându-și bucuriile, plângându-și suferințele (care au venit dinspre membri ai familiei extinse, dinspre colegii de breaslă sau de muncă).

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Dar mai cu seamă autoarea vorbește despre fericire. Fericirea în doi, fericirea de a trăi și de a crea alături de sufletul-pereche, încurajându-se reciproc, sprijinindu-se reciproc, iubindu-se în fiecare clipă.

Stendhal era de părere că „Iubirea este singura pasiune care se plătește cu o monedă fabricată de ea însăși”. Titina a iubit nețărnut și i s-a răspuns cu aceeași iubire. Iar ziua de azi, asemeni celei de ieri și celei de mâine, stă sub semnul dragostei imense.

Peste puțină vreme, cuplul Titina – Al. Florin Țene va sărbători nunta de aur, iar autoarea își va aniversa frumoasa vârstă de 70 de ani. Drumul spre suflet (Memorii) este poetica dare de seamă asupra unei frumoase existențe. A unei existențe în doi, în care cele două suflete s-au contopit într-unul singur.

Poeme de Viorica ȘUTU

Tăceri

Sub ramuri obosite mă prinde înserarea,
Îngropând stele la rădăcini de copaci.
Parcă aud cavalcada vechilor traci,
când un tunet, rătăcit, lovește pădurea.

Sub luna plină, un urlet de lup,
lovindu-se din stâncă în stâncă,
face genunea nopții mai adâncă,
în care sinistre ecouri se rup.

Mă răsfoiește până-n adânc tăcerea
și-mi jeruiește spuza fumegândă,
clipele prea grăbite stau la pândă,
zădărniciindu-mi zbaterea și vrerea.

Alege!

Între larve și metafizică
ar trebui să alegem un drum!
Acum!
Altfel vom fi învinși
de un cerc vicios.
Oamenii abia mai au timp
să-și audă strigătul de a nu fi atinși,
precum Arhimede:
„Nuli tangere mio cerculos”

Mai e încă timp
ca omul să vadă
în universul lui mărginit,
principiul iezuit:
„nu trebuie să știi, ci să crezi”!

Mai ai pe buze încă, un murmur stins subtil,
al libertății,
mai poți să surâzi fără a fi imbecil

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

mai poți privi constelații,
la neștiute planete mai poți să visezi,
privește cu inima,
căci logica azi...
e o plasă cu multe ochiuri rupte!

Neliniști

Strâng frison de neliniște
între coaste și coate,
ca pe o cutumă.
Bătăi sincopate de inimă
prea mare și grea
pentru ceva atât de mic
ca trupul acesta de humă.

Nu...
Nu e glumă când spui
că aripile-s prea mari și n-au încăput
în cuibul în care a fost conceput.
Mintea ... o coardă întinsă,
prea întinsă,
sub neclintirea iernii
atât de lungă și ninsă.

Privesc prin ochiul cosmic,
călcâiul lui Ahile atins
până la os,
călcând dureros,
că nu-i deprins să înconjoare
obstacolul bolovănos
și nici să moară.

Ce seară absurdă se lasă
prin iarba genelor,
ce bour rănit și singur
îmi bântuie pădurile venelor.

Mă doare spaima celor aflați în furtună,
mă dor stelele ce se adună în ploi
și ciutele ce cad în prăpăstii
și atâtea bestii ce urlă la lună,
gesturi de mână întinsă, atât de rare,

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

mă doare neputința din noi
Oh...! Cât mă doare!

Liviu ZANFIRESCU

Rostirea magică

Mereu pornește cu "... a fost odată"
Povestea de-nceput țesând alțițe
Când mi-ai rămas poema fermecată
Chip zâmbitor, în vals, de luminițe ...

Acolo, lângă brad încoronată
Pe obrăjori cu două alunițe
Pulsa iubirea pentru prima dată ...
În globuri... pâlپări de luminițe ...

Când răsfoiesc o carte de povești ...
Mereu acel trecut "... a fost odată..."
Tot între fete zâmbitoare ești
O altă fată, doar puțin pudrată ...

Acolo, lângă brad înfiorată
Îți joacă timpul albele șuvițe
Te-ncingi cu BRÂUL VIEȚII-mbujorată
Tot repetând, în vals, de luminițe
Rostirea magică"... a fost odată ..."

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

Pagina 32.

PREMIILE LIGII SCRITORILOR PENTRU CĂRȚILE APĂRUTE ÎN ANUL EDITORIAL 2020

Liga Scriitorilor premiază an de an cele mai bune produse editoriale care au văzut lumina tiparului în anul editorial precedent. Pentru această ediție, au fost luate în considerare cărțile sosite pe adresa conducerii naționale a LSR pentru jurizare până în 24 ianuarie 2021, reprezentând aproape 150 de titluri, făcându-se câte trei selecții pentru fiecare gen literar și în final au fost stabilite cărțile câștigătoare.

Cele 148 de titluri de cărți și reviste selectate au apărut sub siglele unui număr de 21 de edituri din 16 orașe din țară.

Ținând cont de faptul că aceste cărți au fost scrise în interiorul Literaturii Române, premiile s-au acordat exclusiv pe baza criteriului valoric, indiferent de apartenența la vreo organizație profesională a autorilor. Liga Scriitorilor, militând consecvent pentru promovarea spiritului democratic în lumea literară, de aceea adoptat acest principiu încă de la înființare, în 2006, prin Statut.

Juriul, format din scriitorii Iulian Patca (președintele juriului), Gavril Moisa, Voichița Pălăcean-Vereș, Ionuț Țene și Ion Constantinescu, reunit în ședință în 26 ianuarie 2021, a hotărât premiarea celor mai bune cărți apărute în anul editorial 2020, astfel:

1. Premiul național pentru Opera Omnia

- ✓ Al. FLORIN ȚENE, poet, prozator, critic și istoric literar, eseist și jurnalist

2. Premiul pentru „Cartea de poezie” (din 19 nominalizări)

- ✓ DORIAN MARCOCI – pentru volumul „Tuneluri de lumină”, Ed. InfoRapArt, Galați
- ✓ TEODOR BARBU – pentru volumul „Exercițiu bonom”, Ed. Kitcom, Verguleasa
- ✓ EUGEN COȚA – pentru volumul „Zbor prin anotimpuri (poeme de iubire și parodie)”, Ed. Nappoca Nova, Cluj-Napoca

3. Premiul pentru „Cartea de proză” (roman) (din 18 nominalizări)

- ✓ OCTAVIAN IRIMIEȘ, pentru romanul „Târâți de soarta crudă”, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca

4. Premiul pentru „Cartea de proză scurtă” (din 13 nominalizări)

- ✓ MARIANA MOGA, pentru volumul „Negustoaarea de iluzii”, Ed. Ștef, Iași

5. Premiul pentru „Cartea de satiră și umor” (din 11 nominalizări)

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

- ✓ EUGEN ALBU, pentru volumul „Vizita mare. Catrene compensate”, Ed. Ecou Transilvan, Cluj-Napoca
- ✓ MIHAI SĂLCUȚAN, „Nigrimiada”, Ed. EditGraph, Buzău

6. Premiul pentru „Cartea de critică, eseu și istorie literară” (din 17 nominalizări)

- ✓ CRISTINA SAVA – pentru volumele „Eminescu. Lectură și interpretare” și „De la poezie la mitologie”, Ed. Vatra Veche, Târgu Mureș

7. Premiul pentru „Cartea de memorialistică și spiritualitate” (din 12 nominalizări)

- ✓ FLOAREA R. CÂNDEA, CARINA BABA – pentru volumul „O viață de om într-o jumătate de veac”, Ed. UZPR, București

8. Premiul pentru „Cartea monografică și de cultivare a valorilor tradiționale” (din 12 nominalizări)

- ✓ MIRCEA DAROȘI – pentru volumul „Gavril Istrate, ardeleanul moldovenizat”, Ed. Ecou Transilvan, Cluj-Napoca

9. Premiul pentru „Cartea de antologie și de cultivare a valorilor literare” (din 13 nominalizări)

- ✓ NADIA FĂRCAȘ – pentru volumul „Ecoul singurătății. Momente din vremea pandemiei”, Ecou Transilvan, Cluj-Napoca
- ✓ LUCIA BIBART, „În jocul timpului”, Ed. Concordia, Arad
- ✓ ION NĂLBITORUL “Zătreni, file de legendă.

10. Premiul pentru „Cartea de debut” (din 8 nominalizări)

- ✓ MARIA-ARIANA BĂZĂVAN – pentru volumul „Roua rostirilor întrupate”, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca

11. Premiul pentru „Cartea de publicistică literară” (din 9 nominalizări)

- ✓ IOAN MITITEAN – pentru cel de-al 25-lea volum „În vârful penitei”, monografie spirituală a Țării Năsăudului Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca

12. Premiul pentru „Cartea pentru copii” (din 10 nominalizări)

- ✓ MARIAN HOTCA – pentru volumul „Poemele copilăriei”, Ed. Eurotip, Baia Mare

13. Premiul „Laudatio” al revistei „Agora literară” și al Ligii Scriitorilor din România

Anul XIV, Nr. 40, FEBRUARIE 2021

- ✓ DAN TEODORESCU – pentru volumul „Ieșiți din casă!”, Ed. PIM, Iași

14. Premiul pentru „Cartea – jurnal de călătorie” (din 7 nominalizări)

- ✓ ILIE SEREDIUC – pentru volumul „În sudul Caucazului”, Ed. PIM, Iași

15. Premiul Special al Ligii Scriitorilor din România

- ✓ ION N. OPREA, „Istории, comunicări, miscellanea”, vol. 17, Ed. Armonii Culturale, Adjud

16. Premiul pentru „Publicații literare periodice” (din 21 nominalizări)

- ✓ Revista „CULTURA VÂLCEANĂ” (Rm.Vâlcea) – director Petre Cichirdan